

**SODANKYLÄ: LOKKA, KOITELAINEN,
KEVITSA**

OSAYLEISKAAVAINVENTOINTI

Taisto Karjalainen 1999

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGIAN OSASTO

Sisällysluettelo

	sivu:
Johdanto	1
Alueen luonne	2
Kohdekuvaukset	3
Antinkangas	3
Armosuvanto A	4
Armosuvanto B	5
Auveelampi	6
Hangaslehto	7
Hankapuljut	8
Hankarimmit	9
Hentinlintukotamaa	10
Huuhkamojätkä	11
Juurisatkonmaa	12
Kariniva	13
Kotioja	14
Luolikkoselkä	15
Souvasaari	16
Paino - ojan vittikko	17
Peurahaudat	18
Pitkän suvannon maa	19
Iso Poikela	20
Verkativisa	21
Ylä - Liesijoki	22
Muut inventointihavainnot	23- 24
Negaluettelo	24
Dialuettelo	25
Karttaluettelo	26
Löydöt ja yhteenveto	27
Kartta :Inventointialue ja uudet kohteet	28
Kartta: Inventoinnissa läpikäytyt alueet	29
Kohteiden peruskarttaotteet	30 - 49
Kohteiden yleiskartat	50 - 69
Valokuva - arkit	70 - 77

Johdanto

Sodankylän kunta aloitti Lokka - Koitelainen - Kevitsa yleiskaavan suunnittelutyön 1994. Yleiskaavan yhteydessä tuli aiheelliseksi tehdä myös perusselvitys alueen muinaisjäännöksistä. Sodankylän kunnan ja Museoviraston välillä sovittiin muinaisjäännösinventointi suoritettavaksi kesällä 1999. Inventointi päätettiin suorittaa yhden kuukauden kenttätyöjaksona ja Sodankylän kunta myönsi tarkoitukseen varoja 56 000 mk. Inventoinnin maastotyö tehtiin ajalla: 1. - 29.8.1999. Käytännössä työ toteutettiin siten, että allekirjoittanut kävi maastossa läpi muinaisjäännösten sijainnille otollisimmat paikat. Kaava - alueella olivat jokien ja järvien rannat sekä hiekkaperäiset maat etenkin hiekkaharjut todennäköisimpiä muinaisjäännösten sijaintipaikkoja. Inventointialueesta oli huomattava osa suota, joka jo luonnostaan rajautui epätodennäköiseksi muinaisjäännösalueeksi. Toisaalta alueen suot ovat vaikeakulkuisia ja osa ylitsepäaseämmättömiä, mikä osiltaan priorisoi tiettyjä alueita ja rajasi osan alueita pois. Käytettävissä olleen ajan puitteissa ei ollut tarkoituksenmukaista lähteä vaikeakulkuisille kohteille, koska todennäköisimpiä alueitakin oli riittämiin laajalla kaava - alueella. Inventoinnin tavoitteena ei siis ollut löytää alueen kaikkia muinaisjäännöksiä, vaan alueen laajuuden ja ajan huomioon ottaen käydä läpi edustavimpia ja otollisimpia alueita kuitenkin siten, että saatu otos olisi mahdollisimman edustava alueen koko muinaisjäännöskannasta. Käytännössä työ painotui kuitenkin kivikautisten asuinpaikkojen ja pyyntikuoppien etsimiseen, mitkä kaava - alueella ovat todennäköisimmin esiintyvät muinaisjäännökset. Alueelta tunnetaan rautakauden ja historiallisen ajan muinaisjäännöksiä ja niitä huomioitiin myös mahdollisuuksien mukaan.

Inventoinnissa käytettiin suurimmaksi osaksi topografisia karttoja 1:50 000 sekä peruskarttoja 1:20 000. Ongelmallisimpia alueita olivat Vaju- ja Kurittukosken allasalueet, joista ei ollut ajan tasalla olevia karttoja käytettävissä.

Alueelta tunnettiin ennestään 13 muinaisjäännöstä. Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin 7 historiallisen ajan tai ennestään tunnettua kohdetta ja löydettiin 19 uutta muinaisjäännöstä. Kts. kartta s. 28.

Aikaisemmat tutkimukset

Alueen aikaisemmista kaivauksista ja inventoinneista on luettelo kohteittain kertomuksen lopussa katso liite 1.

Alueen luonne

Alueen luonnonympäristöstä on annettu varsin seikkaperäinen kuvaus kaavaselostuksen luvussa 3.7 Luonnonympäristö (Lokka - Koitelainen - Kevitsa kaavaselostus 1999. Sodankylän kunta, tekninen osasto). Luonnonympäristön osa - alueet etenkin geomorfologia ja kasvillisuus vaikuttavat myös muinaisjäännösten sijaintiin. Kyseisellä kaava - alueella merkittävimmät tekijät ovat suot (noin puolet kaava - alueesta), vesistöt ja hiekkasiintymät. Alueen avoimet aapasuot ovat epätodennäköisiä löytöpaikkoja toisaalta siksi, että niillä ei juuri ole ollut ihmistoimintaa ja toisaalta myös siksi, että niiden tutkiminen on hankalaa. Sen sijaan kuusia kasvavissa korpisaarekkeissa, jotka alueella ovat yleisiä on mahdollisesti ollut asutusta kuten esimerkiksi Juikentässä Sompiojärven lounaisrannalla tai Ristikentässä (kalmisto) Saiveljärven koillisrannalla.

Vesistöillä on aina ollut suuri merkitys asutuksen leviämislle ja sijainnille. Vesistöt tarjosivat liikenneyhteyksien lisäksi myös elinkeinomahtollisuuden kalastuksen ja akvaattisten eläimien pyydystämislle. Inventointi alueen tärkeimmät vesistöt ovat Kitinen ja Luiro. Luontaisia järviä on alueella niukasti. Sompiojärven rannat ovat kauttaaltaan Lokan tekojärven peitossa. Alueelta inventoitiin Saivel - ja Moskujärvien rannat. Kaava - alueella Lokan tekoaltaan eteläpuolinen osuus Luirosta on enimmäkseen aapasoiden ympäröimää. Joen rannat ovat lehtipuiden ja heinäkasvillisuuden peitossa rantakivikkoon saakka. Edellämaintuista seikoista johtuen alueen muinaisjäännösten havaitseminen on vaikeaa. Alue on käytännössä luonnon tilassa eivätkä rakentamistoimet ja maansiirto tai maatalous ole paljastaneet muinaisjäännöksiä kuten esimerkiksi Kitisen varressa. Lokan tekoaltaan ylistä Luiroa on kaava - alueella noin 10 km, josta vain noin kahden kilometrin osuudella vesi on entisen uoman korkeudella. Alueella on kuitenkin erinomaiset havaintomahdollisuudet, koska rannat ovat osaksi niukkaravinteisia hiekkakumpuja, joiden kasvillisuus on jäkälää ja pientä männikköä. Lokan altaan yläpuolisten maasto - osuuksien inventointi jäi kuitenkin vähäiseksi, koska harvalukuiset alueelle johtavat tiet olivat osittain kulkukelvottomia henkilöautolle ja vesiteitse kulku yksinään oli liian vaarallista.

Kitisen varsi on osittain arkeologisesti inventoitu joen altaiden rakentamisen yhteydessä. Suurin osa Kitisen alkuperäisestä rannasta kaava - alueella on jäänyt Vaju- ja Kurittukoskien sekä Porttipahdan allasalueiden peittoon. Kaava - alueella on voimaperäinen vesistöjen rakentaminen muokannut valtaosin ympäristön maisemaa siten, että topografian perusteella on vaikea päätellä muinaisjäännösten sijaintia. Otollisemmiksi inventointikohteiksi paljastuivat pienemmät sivujoet kuten Luiroon laskeva Vuoltinen ja Kitiseen laskeva Ylä - Liesijoki. Kaava - alueen pohjoisosissa esiintyi paikoin hiekkaperäistä maata, joka oli otollista sekä kivikautiselle asutukselle, että pyyntikuoppien kaivamiselle. Etenkin Porttipahdan itä- ja kaakkoispuolella olevat dyynihiekkamuodostelmat loivat edullisia kulkureittejä sekä eläimille, että niitä pyydystäneille ihmisille. Kaava alueen kaakkoiskulma on vaaramaisemaa, jota halkoo Pessijoen laakso. Pessijoen rannat ovat vetistä suota ja ympäröivät vaarat ovat osin karua kivirakkaa. Vaikka alueelta tunnetaan osittain historiallistakin asutusta Seitajärven Kyläseljältä, ei karuun maastoon lukuun ottamatta itse talvikylän paikkaa ole juurikaan jäänyt merkkejä ihmistoiminnasta.

Kohdekuvaukset

Kohde: Sodankylä 212 Antinkangas

Tyyppi: pyyntikuoppa, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3714 07 SATTANEN

x: 7498 65 - 70

y: 3489 65 - 70

z: 191 mpy.

Kylä: 403 Kersilö

Tila: Kaaretkoski 2:13

Omistaja: Karinen Otto oik. om./ Karinen Lyyti

Kasarmintie 19 B 14, 99600 Sodankylä

Löydöt:-

Kuvat: 113 809

Diat:

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset:

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 31 km suuntaan 18,5 goonia. Antinkankaan pyyntikuoppa sijaitsee Kitisen itärannalla Kersilöstä etelään kulkevan hiekkatien länsipuolella (noin 10 m etäisyydellä tiestä). Alueen maasto on mäntyä kasvavaa hiekkakangasta. Pyyntikuoppa on valliton, halkaisijaltaan 2m ja syvyydeltään 40 cm.

Kohde: Sodankylä 213 Armosuvanto A

Tyyppi: pyyntikuoppa, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3723 08 MADETKOSKI

x: 7532 95 - 7533 05

y: 488 20

z: 230 mpy.

Kylä: 408 Madetkoski

Tila: Mäntypää 37:9

Omistaja: Metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat:

Diat:

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 52 km suuntaan 6,5 goonia. Kohteen pyyntikuoppa on Kitisen länsipuolella kulkevan metsäautotien länsipuolella noin 3 km Kurittukosken voimalaitoksesta pohjoiseen. Alueen maasto on suossa kulkevan hiekkahajun niemeke, jonka eteläpuolitse kulkee Kitiseen laskeva suo - oja. Pyyntikuoppa on valliton. Halk: 2m, syv. 50 cm.

Kohde: Sodankylä 214 Armosuvanto B

Tyyppi: kvartsien löytöpaikka ajoitus: kivikautinen

Peruskarttalehti: 3723 08 MADETKOSKI

x: 7533 10 - 20

y: 488 90 - 95

z: 225 mpy.

Kylä: 408 Madetkoski

Tila: Mäntypää 37:9

Omistaja: Metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat:

Diat:

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Kitisen itäpuolella kulkevan hiekkatien länsireunalla noin 3, 5 km Kurittukosken voimalaitoksesta pohjoiseen. Kvartsien löytöpaikka on Kitisen ja hiekkatien välissä kulkevan hiekkaharjun pohjoispää. Kvartsit löytyivät harjulla kulkevan poropolun kulku-urasta.

Kohde: Sodankylä 211 Auveelampi

Tyyppi: pyyntikuoppa, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti:3732 08 KIPITTIVAARA

x: 7509 20

y: 523 56

z: 240 mpy.

Kylä: Valtion maa

Tila: 893

Omistaja: Metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat: 113793 - 113794

Diat: 42202 - 42203

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee 49,5 km suuntaan 62 goonia Sodankylän kirkosta. Auveelampi sijaitsee Lokasta Luirojoelle johtavan tien varressa. Kohteen pyyntikuoppa on Auveelammen itäpuolella olevalla mäntykankaalla noin 40 m Luirolle johtavasta tiestä etelään. Pyyntikuopan ja Auveelammen välistä kulkee uusi metsäautotie pohjoiseen (ei näy kartoissa). Pyyntikuopan lisäksi kohteessa oli maan pinnalle havaittavissa oleva liesikiveys metsäautotien ojan leikkauksessa. Pyyntikuoppa on 80 cm syvä, valliton, pyöreä ja halkaisijaltaan 2, 80 m. Liesikiveyksessä oli noin 7 maanpinnalle havaittavissa olevaa liesikiveä ja ojan leikkauksessa punaiseksi palanutta maata.

Kohde: Sodankylä 215 Hangaslehto

Tyyppi: pyyntikuoppia, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA

x: 7538 90 - 7539 00

y: 490 65 - 70

z: 235 mpy.

Kylä: 893

Tila: Valtion maa

Omistaja: Metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat: 113 802

Diat: 42204

Kunto: Toinen pyyntikuoppa on osittain leikkautunut metsäautotien ojan kaivuussa.

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee sodankylän kirkosta 58,7 km suuntaan 8,5 goonia. Pyyntikuopat sijaitsevat Madetkoski - Vuotso väliseltä tieltä Hangaslehtoon poikkeavan hiekkatien molemmin puolin moreeniharjun suohon laskevalla itärinteellä. Tien eteläpuolinen pyyntikuoppa on soikea, vallillinen, halk: 2 m mitattuna vallien sisäreunasta, syv. 50 cm. Tien pohjoispuolinen pyyntikuoppa on soikea, valliton, halk. 1,5 m, syv. 33 cm.

Kohde: Sodankylä 216 Hankapuljut

Tyyppi: pyyntikuoppia, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA

x: 7532 30 - 60

y: 490 25 - 70

z: 230 mpy.

Kylä: 412 Petkula

Tila: Ojala 26: 8

Omistaja: Romppainen Merja ja Heinivuo Paavo

Petkulantie 38

99670 Petkula

Kylä: 408 Madetkoski

Tila: Aikio 52:0

Omistaja: Aikio Veikko Abram

Ivalontie 5383 Almanpalo

99600 Sodankylä

Tila: Koivikko 16:4

Omistaja: Äärelä Jouni

Ivalontie 2952 Väisänen

99600 Sodankylä

Löydöt:-

Kuvat:

Diat: 42205 - 42206

Kunto: Hiekkaharjun itäpäähän on rakennettu mökkiasutusta, muuten koskematon.

Uhanalaisuus: Aluetta uhkaa mökkirakentaminen, joka oli osittain käynnissä tarkastuksen aikana.

Tutkimustarve: Rakentamisen ja muinaisjäännöksen alueiden rajat tulisi määrittää.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 52,2 km suuntaan 8,5 - 9 goonia. Hankapuljut ovat itä - länsi -suuntainen hienosta dyynihiekasta muodostuva harju, joka laskee Hankarimpisuohon. Pyyntikuopat sijaitsevat harjun rinteillä. Harjun laella kulkevalla polulla on myös pala-neiden kivien ryhmä, joka on mahdollisesti liesikiveys. Alueella on kahdeksan kuoppaa ja pieniä kuopanteita, joista osa on ilmeisen myöhäisiä. Alueen maaperä on erittäin eroosioaltista hienoa hiekkaa ja osa kuopista on ilmeisesti täyttynyt osittain lentohiekalla. Kohteessa on niukka aluskasvillisuus, joka on paikoin kulunut pois.

Kohde: Sodankylä 217 Hankarimmit

Tyyppi: pyyntikuoppia, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA

x: 7533 30 - 40

y: 490 22 - 28

z: 230 mpy.

Kylä: 412 Petkula

Tila: Koivikko 16:4

Omistaja: Äärelä Jouni

Ivalontie 2952 Väisänen

99600 Sodankylä

Löydöt:-

Kuvat:

Diat: 42207

Kunto: Pyyntikuopat sijaitsevat erittäin eroosioaltiliilla dyynihiekkakummulla, josta on hiljattain korjattu puusto. Suuremman kuopan reunoilta on aluskasvillisuus ja turve kulunut pois.

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 52,6 km suuntaan 8,5 goonia. Kohteen kaksi pyyntikuoppaa sijaitsevat hiekkaharjulla, joka kulkee Hankarimpisuolla pohjois - etelä -suuntaisesti. Sama dyynihiekkamuodostelma jatkuu idempänä hankapuljuina. Kohteen länsipuolella noin kilometrin päässä kulkee Sodankylä - Ivalo -maantie. Suurempi kuoppa on soikea, valliton, pit. 3,5 lev. 2,5, syv. 0.5 m. Pienempi kuoppa on pyöreä, valliton, halk. 1 m. syv. 35 cm.

Kohde: Sodankylä 218 Hentintukotamaa

Tyyppi: pyyntikuoppia, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3724 03 Sarviselkä

x: 7575 02 - 11

y: 46890 - 469 28

z: 287 - 289 mpy.

Kylä: 893

Tila: Valtionmaa

Omistaja: Metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat: 113 811

Diat: 42208

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: Kohde on Metsähallituksen tiedossa ja oppaana toimi Metsähallituksen biologi

Pirjo Rautiainen, os. Kesätie 1 A 10 , 905 30 Oulu. Puh. 040 5081673.

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 95 km suuntaan 390,5 goonia. Kohde sijaitsee Tuore - Peuravaaran kohdalla Vuotsosta Sarviselkään johtavan metsätien pohjoispuolella noin 30 m etäisyydellä tiestä. Maasto on hiekkakangasta, jossa kasvaa mäntymetsä. Kangas rajautuu heti kuoppien jälkeen pohjoisessa, idässä ja lännessä suohon. Kohteessa on 12 kuoppaa.

Kuoppien mitat

halkaisija syvyys

Pk 1 : pyöreä, valliton	3 m	70 cm
Pk 2 : soikea, valliton	4 x 3,30 m	90 cm
Pk 3 : pyöreä, vallillinen	3,8 m	110 cm
Pk 4 : pyöreä, valliton	3 m	50 cm
Pk 5 : pyöreä, valliton	3,2 m	70 cm
Pk 6 : pyöreä, valliton	3,6 m	85 cm
Pk 7 : soikea, valliton	4 x 3,7 m	65 cm
Pk 8 : soikea, valliton	2 x 3 m	40 cm
Pk 9 : soikea, valliton	4 x 4,3 m	75 cm
Pk 10: soikea, valliton	4 x 3 m	75 cm
Pk 11: pyöreä, valliton	2 m	63 cm

Kohde: Sodankylä 219 Huuhkamojänkä

Tyyppi: pyyntikuoppa, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti:3741 10 LOKKA

x: 7524 18 - 23

y: 532 75 - 81

z: 235 - 240 mpy.

Kylä: 406 Lokka

Tila: Erkkilä 1:44

Omistaja: Lokka Pertti

Varuskunta 3 as. 2

99600 Sodankylä

Löydöt:-

Kuvat: 113 807 - 113808

Diat: 42209 - 42210

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 65,8 km suuntaan 54 goonia. Kohde sijaitsee noin 2 km Lokan kylästä etelään Lokka - Tanhua tieltä LUIROJOELLE poikkeavan metsätien pohjoispuolella, noin 2 m tien leikkauksesta. Pyyntikuoppa sijaitsee Huuhkamojängästä noin 8 metriä kohoavan moreeniharjun laella. Pyyntikuoppa on sijoitettu siten, että se katkaisee kokonaan harjun laen. Kuoppa on soikea ja valliton. Pit. 6,3 m. Lev. 4 m. Syv. 1,1 m.

Kohde: Sodankylä 220 Juurisetkonmaa

Tyyppi: kivilatomuksia, ajoitus: rautakautinen / historiallisen ajan asuinpaikka

Peruskarttalehti: 3743 03 VOURUAAPA

x: 7547 80 - 95

y: 546 03 - 15

z: 245 mpy.

Kylä: 893

Tila: Valtionmaa

Omistaja: metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat: 113 8212 - 113 815

Diat: 42211 - 42213

Kunto: Koskematon, Lurojoen pinta on kohonnut Lokan tekoaltaan myötä osittain asuinpaikalle.

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: Lokan ja Porttipahdan allasalueiden inventointikertomuksessa vuodelta 1986, J. Kankaanpää kirjoittaa: Ennestään tuntemattomista kohteista jäi tarkastamatta Ahti Ilmari Neitolan ja Matti Pääkön kesällä 1983 löytämät ja Sodankylän piirin kruununnimismies Juha Julinin 17.11.1983 Museovirastolle ilmoittamat viisi rivissä olevaa kivilatomusta. (Inv. kert. J. Kankaanpää - P. Halinen 1986).

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 91,9 km suuntaan 48 goonia. Kohteen kivilatomukset sijaitsevat Lurojoen länsirannalta pistävässä niemessä noin 3 km Luiron vartta pohjoiseen Ponkunmaan työmaalauttarannasta. Kohteen kivilatomukset ovat niemen kärjessä koillinen - lounas - suuntaisessa rivissä. Lurojoki on asuinpaikan kohdalla levinnyt noin kaksin kertaiseksi alkuperäisestä leveydestään Lokan altaan rakennuksen myötä. Asuinpaikalla on viisi kivilatomusta ja kolme pyynti- tai keittokuoppaa. Latomukset ovat kooltansa 1,7 - 2 m x 1m. Latomusten kokoa ei tässä vaiheessa voinut tarkkaan määrittää, koska suurin osa kivistä on turpeen alla. Latomuksessa 4 oli kaksi kiveä noin 50 cm päässä erillään varsinaisesta latomuksesta. Pyyntikuopat olivat vallittomia, pyöreitä ja matalia noin 25 cm syvyisiä. Kuoppien halkaisija oli 1,5 m. Kuopat voisivat olla myös asuinpaikkaan liittyviä keittokuoppia.

Kohde: Sodankylä 221 Kariniva

Tyyppi: pyyntikuoppia, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3741 10 LOKKA

x: 7522 60 - 80

y: 532 88 - 533 18

z: 235 - 236 mpy.

Kylä: 406 Lokka

Tila 1: Lehtisuo 8:12 om. Niiranen Taimi

Moskuvaarantie 1 102

99665 Moskuvaara

Tila 2: Katajamaa 8:29 om. Laajala Olavi

Furuhedsvägen 17 B

S 95231 Kalix

Löydöt:-

Kuvat: 113 805 - 113 806

Diat: 42214

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei Ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 64,9 km suuntaan 55 goonia. Kohteen seitsemän pyyntikuoppaa muodostavat puolikaaren Vuoltisen ja Myllyojan väliselle mäntymetsäkankaalle. Kangas rajoittuu länsilounaassa peltoon ja suohon. Lännessä noin 200 m päässä kohteesta Vuoltenen ja Myllyoja laskevat Luiroon. Kohteesta itään 200 - 250 m kulkee Lokka - Tanhua -maantie.

Pyyntikuoppien mitat

Kuoppa	vallit	muoto	koko m	syvyys cm
1	ei	pyöreä	halk. 4	50
2	1 m	soikea	4 x 2,7	70
3	1 m	soikea	4,5 x 3	55
4	ei	pyöreä	halk. 3,7	55
5	1 m	pyöreä	halk. 2	40
6	1 m	pyöreä	halk. 4	65
7	ei	pyöreä	halk. 4	81

Kohde: Sodankylä 222 Kotioja

Tyyppi: pyyntikuoppia, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3723 09 KUNNASENVVAARA

x: 7540 50 - 70

y: 488 65 - 85

z: 230 - 235 mpy.

Kylä: 408 Madetkoski

Tila: Pudas 26:7 määräala

Aikio Aimo ja Marjut

Sattasentie 181

99600 SODANKYLÄ

Tila: Kuukkeli 26:3

Kärkinen Väinö ja Elli

Lapintie 47

99600 SODANKYLÄ

Tila: Pomo 26:4

Kasarmintie 13

99600 SODANKYLÄ

Löydöt:-

Kuvat: 113 800

Diat: 42216 - 42217

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee 59 km suuntaan 6,5 goonia Sodankylän kirkosta. Kotiojan pyyntikuopat sijaitsevat noin 150 metrin matkalla Pomojoen ja Kitisen itärannalla. Ensimmäinen pyyntikuoppa sijaitsee jokien yhtymäkohdan tienoilla kesämökin pihassa ja muut kuopat ovat Pomojoen itärinteen terassilla.

Pyyntikuoppien kuvaus

Pyyntikuoppa	muoto	koko	syvyys
1	pyöreä, vallillinen	halk. 2m, valli 0.5 m	80 cm
2	soikea	halk. 4m.	50 cm
3	pyöreä	3,5 m.	70 cm
4	pyöreä	halk. 1.5 m	30 cm.

Kohde: Sodankylä 223 Luolikkoselkä

Tyyppi: pyyntikuoppa, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3741 RISKASKAMA

x: 7541 20 - 25

y: 502 45 - 50

z: 274 - 275 mpy.

Kylä: 893

Tila: Valtionmaa

Omistaja: Metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat: -

Diat: 42219

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 63,1 km suuntaan 20 goonia. Kohteen pyyntikuoppa sijaitsee noin 40 m. Liikavaaraan ja Ruoshaaran tekoaltaalle johtavien teiden risteyksestä. Pyyntikuoppa näkyy Luolikkoselän ja Liikavaaran -väliselle tielle. Kohteessa maasto on kuivaa hiekaista mäntykangasta. Pyyntikuoppa on kooltaan 2 m x 1,2 m ja sitä ympäröi noin 50 cm levyinen valli. Kuoppa on 50 cm syvä.

Kohde: Sodankylä 56 Souvasaari

Tyyppi: kivikautinen asuinpaikka, ajoitus: epineoliittinen kivikausi

Peruskarttalehti: 3723 09 KUNNASENVAARA

x: 7540 55 - 68

y: 488 85 - 95

z: 220 mpy.

Kylä: 408 Madetkoski

Tila: Pudas 26:7

Omistaja: Kemijoki Oy

Valtakatu 9 - 11, 96100 Rovaniemi

Löydöt:-

Kuvat: 113 801

Diat: 42218

Kunto: Osittain tuhoutunut

Uhanalaisuus: Kitisen virta kuluttaa saaren rantaa asuinpaikan kohdalta.

Tutkimustarve: Tuhoutuva rantavyöhyke tulisi tutkia.

Aikaisemmat tutkimukset: M. Torvinen: tarkastus 1978. Löydöt: KM: 20451:1 - 3. M. Torvinen: kaivaus 1979. Löydöt: KM 20738: 1- 141. J. Kankaanpää - P. Halinen: tarkastus 1986. Löydöt: KM 23291:1.

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 60 km suuntaan 6,5 goonia. Souvasaari sijaitsee Porttipahdan tekoaltaalta noin 2 km etelään Pomojoen ja Kitisen yhtymäkohdassa. Asuinpaikka on saaren länsirannalla. Torvisen kaivauksissa alueelta löytyi talkkisekoitteista Sär- 2 keramiikkaa, kvartsikaapimia ja -iskoksia sekä palanutta luuta. Torvinen katsoo kaivauskertomuksessaan alueen tulleen kokonaan tutkituksi. Kaivausten jälkeen virta on kuitenkin syövyttänyt saaren rantaa ja inventoinnin yhteydessä sortuvasta rantapenkasta löytyi kvartsikaavin ja palaneita kiviä.

Kohde: Sodankylä 224 Paino - ojan vittikko

Tyyppi: pyyntikuoppa, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3741 10 LOKKA

x: 7520 05 - 10

y: 538 54 - 58

z: 250 mpy.

Kylä: 893

Tila: Valtionmaa

Omistaja: Metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat: 113 803

Diat:

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee 68,9 km suuntaan 61,9 goonia Sodankylän kirkosta. Kohteesta on noin 2 km. Savukosken kunnan rajalle Vuoltisen pohjoispuolista tietä kuljettaessa. Kohteen maasto on jyrkkärinteinen hiekkaharju, joka kulkee Vuoltisen ja lammen välistä. Pyyntikuopasta 100 m Savukoskelle päin on tien vasemmassa reunassa suuri hiekkakuoppa. Kohteen kasvillisuus on mäntymetsää. Pyyntikuoppa on soikea ja vallillinen, pituus 2,5 m ja leveys 1,5 m. Kuoppa on 35 cm syvä.

Kohde: Sodankylä 225 Peurahaudat

Tyyppi: pyyntikuoppia, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3724 03 SARVISELKÄ

x: 7576 32 - 52

y: 469 95 - 470 00

z: 290 - 295 mpy.

Kylä: 893

Tila: Valtionmaa

Omistaja: Metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat: 113 810

Diat: 42220

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 96,4 km suuntaan 391,5 goonia. Kohteesta etelään 1,5 km kulkee Vuotsosta Sarviselkään johtava metsätie. Pyyntikuopat ovat Sinisen lammen itäranalla kuusimetsässä, jonka maasto kohoaa jyrkästi lammen rannan suosta. Kohde oli jo aiemmin tiedossa Metsähallituksella ja tarkastus tehtiin Metsähallituksen biologin Pirjo Rautiaisen opastuksella. Os. Kesätie 1 A 10, 905 30 Oulu. Puh: 040 5081673.

Pyyntikuoppien mitat

kuoppa	muoto	halkaisija	syvyys
1	pyöreä, valliton	3 m	70 cm
2	soikea, valliton	4 x 3,3 m	90 cm
3	pyöreä vallillinen	3,8 m	110 cm
4	pyöreä, valliton	3 m	50 cm
5	pyöreä, valliton	3,2 m	70 cm
6	pyöreä, vallillinen	3,6 m	85 cm
7	soikea, valliton	4 x 3,7 m	65 cm
8	soikea, valliton	2 x 3 m	40 cm
9	soikea, valliton	4 x 4,3 m	70 cm
10	soikea, valliton	4 x 3 m	75 cm
11	pyöreä, valliton	2 m	63 cm

Kohde: Sodankylä 226 Pitkän suvannon maa

Tyyppi: pyyntikuoppia, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3741 10 LOKKA

x: 7522 40 - 46

y: 532 85 - 533 00

z: 235 - 236 mpy.

Kylä: 406 LOKKA

Tila: Lintuvaara 1:45

Omistaja: Lokka Veli

Löydöt:-

Kuvat: 113 804

Diat: 42215

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 64,8 km suuntaan 55 goonia. Kohteen kaksi pyyntikuoppaa sijaitsevat Lokka - Tanhua -tieltä Luiron rantaan johtavan tien varressa, noin 40 metrin etäisyydellä tiestä. Kohteen maasto on mäntykangasta, joka rajautuu Vuoltisen varressa olevaan suohon. Pyyntikuoppa 1:ssä on 50 cm vallit, kuoppa on 5m pitkä, 2 m leveä ja 30 cm syvä. Kuopan muoto on soikea. Kuoppa 2 on pyöreä, vallillinen, halkaisija ilman valleja 4 m, syvyys 55 cm. Vallit olivat noin metrin levyiset.

Kohde: Sodankylä 227 Iso Poikela

Tyyppi: pyyntikuoppa, ajoitus: ajoittamaton

Peruskarttalehti: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA

x: 7537 85 - 92

y: 490 28 - 32

z: 225 mpy.

Kylä: 408 Madetkoski

Tila: Poikela 24:5

Omistaja: Särkelä Armo

Löydöt:-

Kuvat:

Diat:

Kunto: Koskematon

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 57,2 km suuntaan 8,5 goonia. Pyyntikuoppa on Sodankylä - Vuotso -väliseltä tieltä poikkeavan Saviselkään johtavan tien pohjoispuolella. Kuopasta on Saviselän tielle noin 220 m ja Myllyjoaan 10 m. Kuoppa on pyöreä, valliton, halkaisijaltaan 1,5 m ja syvyydeltään 50 cm. Kohteen maasto on Myllyjoaa reunustavasta suokaistaleesta nouseva hiekkainen kangas, jossa kasvaa mäntymetsää.

Kohde: Sodankylä 229 Verkativisa

Tyyppi: Kiviesineen löytöpaikka, ajoitus: kivikautinen

Peruskarttalehti: 3723 11 KUUSILOMAVAARA

x: 7530 65 - 72

y: 491 80 - 83

z: 230 mpy.

Kylä: 893

tila: Valtionmaa

Omistaja: Metsähallitus

Löydöt:-

Kuvat: -

Diat: -

Kunto: Kiviesineen teelmä löytyi metsäautotien kuluttamasta hiekkakankaasta.

Uhanalaisuus: Ei ilmeistä uhkaa.

Tutkimustarve: Ei vaadi toimenpiteitä.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 51 km suuntaan 10, 5 goonia. Kohteen maasto on jatkoa Hankapuljuille eli dyynihiekkamuodostelmalle, joka kulkee suossa pitkänä ja kaapeana harjuna. Kohteesta luoteeseen 1,2 km päässä on Ylä -Liesijoen ylittävä silta ja metsätyökämpä. Löytöpaikalla ei ollut havaittavissa teelmän lisäksi muuta muinaisjäännökseen viittaavaa. Löytö oli metsäautotien ajo - urassa, jonka hiekka oli normaalia podsolimaannosta.

Kohde: Sodankylä 228 Ylä - Liesijoki

Tyyppi: kivikautinen asuinpaikka, ajoitus: kivikausi

Peruskarttalehti: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA

x: 7531 80 - 7532 22

y: 491 25 - 60

z: 225 mpy.

Kylä: 408 Madetkoski

Tila: Kotajouni 53:0

Omistaja: Yliriesto Jouni os. Ivalontie 5421 Almanpalo

99600 SODANKYLÄ

Löydöt: KM:

Kuvat: 113 795 - 113 799

Diat: 42221 - 42225

Kunto: Osittain tuhoutunut

Uhanalaisuus: Erittäin uhanalainen. Kohteen maaperä on dyynihiekkaa, jossa oli havaittavissa tuuli- ja vesieroosion aiheuttamaa hiekkarinteen syöpymistä. Eroosiota jouduttavat alueen yli kulkevat metsäautotiet.

Tutkimustarve: Alue tulisi tutkia kaivauksin ensitilassa.

Aikaisemmat tutkimukset: -

Kohteen kuvaus: Kohde sijaitsee Sodankylän kirkosta 51,6 km suuntaan 10 goonia. Ylä - liesijoen kivikautinen asuinpaikka levittäytyy metsätyökämpästä alkaen Ylä - Liesijoen itärannalla noin 200 - 250 m pohjoista kohden. Asuinpaikkavyöhyke on löytöjen perusteella noin 50 m leveä. Kohteessa on havaintoja ainakin 12 liedestä, kaksi pyyntikuoppaa, kvartseja, palanutta luuta ja kivikautista keramiikkaa.

Muut inventointihavainnot

Inventoinnin yhteydessä löytyi myös muutamia historiallisen ajan kohteita ja ennestään tunnettuja kohteita käytiin myös tarkastamassa.

Ennestään tunnettuja kohteita olivat Sodankylä 56 Souvasaari, josta on kuvaus edellisessä kohde-
luettelossa, 11 Ristikenttä sekä 14 Kyläselkä.

Ristikentällä on kerrottu erottuneen 30 cm syviä miehenmittaisia kuoppia. Tallgrenin tarkastukses-
sa vuonna 1907 niitä ei kuitenkaan havaittu. Käytyäni paikalla 5.8.1999 Ristikenttä erottui muusta
Saiveljärven ympäristön aapasuosta rämeenä, jossa kasvoi lehtipuita ja kuusia. Mitään maan pin-
nalle havaittavaa muinaisjäännökseen viittaavaa merkkiä ei ollut havaittavissa. Kts. Dia n:o 42228.

Kyläselkä on 1600 - 1700 l. käytössä ollut talvikylän paikka, josta on löydetty kaksi rautakirvestä
(LMM). Alueella erottuu 20 kivistä kuoppaa ja 15 kuoppaa. Alue kunnostettiin, raivattiin ja kartoitet-
tiin Jukka Moisan johdolla v. 1988. Käydessäni paikalla 6.8.1999 alueella oli selvästi erottuvat
kivilatomukset ja alue poikkesi ympäröivästä kuusimetsästä siten, että siinä kasvoi runsas heinikko
ja horsmakasvusto. Kts. dia n:o 42227 ja nega n:o 113792.

Historiallisen ajan kohteiksi voi lukea kaksi kulku - uraa. Toinen ns. Tossu - ura kulkee Kolpan ja
Seitajärven kyläselkien välillä ja Seitajärven kyläseljän kohdalla se sijaitsee talvikylän paikan ja
Lokka - Tanhua -välisen maantien välissä. Topografiseen karttaan (1994) ura on merkitty talvitienä
ja peruskarttaan (1974) polkuna. Maanmittaushallituksen talouskartassa vuodelta 1946 polku kulkee
jotakuinkin samalla kohtaa, mutta Suomen yleiskartassa vuodelta 1899 se on hieman lännempänä.
Nykyään polku erottuu vielä selvästi metsässä puuttomana linjana ja paikoin kaksiuuraisena kärry-
tienä kts. dia 42227 ja nega 113792.

Saiveljärven kaakkoispuolella Ahvonojan ja Viivajoen välissä noin 100 m järven rannasta kulkee
toinen kulku - ura lounaasta luoteeseen. Ura erottuu suon pohjassa polkupainanteena, jonka reunat
ovat suosta ylemmäksi kohoavaa mätästä. Uraa ei ole merkitty peruskarttalehdelle: 3714 11 Mos-
kuvaara (Helsinki 1989). Kts. dia n:o 42229. Saiveljärven etelärannalla sijaitsevalla Ananiaanken-
tällä oli maahan pystytetty seita, jossa oli teksti "SEITA" sekä epäselväksi lahonnut vuosiluku ja
ilmeisesti teksti "Moskuvaara". Paikallisten asukaiden tiedonannon mukaan "seita" ei ole aito vaan
1960 -luvulta peräisin oleva tanssikiertopalkinto. Kts. dia n:o 42226.

Negatiiviluettelo

Negatiivin numero	kohde	aihe
113792	Kyläselkä	Polku ns. Tossu - ura Kyläseljän ja maantien välissä.
113793	Auveelampi	Pyyntikuoppa
113794	Auveelampi	Liesikiveys
113795	Ylä - Liesijoki	Kivikautinen asuinpaikka kuvattuna Hankapuljuilta.
113796	Ylä - Liesijoki	Vesieroosiota asuinpaikalla, vasemmalla liesi.
113797	Ylä - Liesijoki	Pyyntikuoppa ajourien välissä.
113798	Ylä - Liesijoki	Liesiä ja kvartsia lentohiekassa.
113799	Ylä - Liesijoki	Hiekkapaljastuma, jossa oli 9 Tuhoutuvaa liesikiveystä.
113800	Kotioja	Pyyntikuoppa n:o 1 oli kesämökin pihassa.
113801	Souvasaari	Souvasaaren ranta on osittain kivetty eroosion varalta.
113802	Hangaslehto	Pyyntikuoppa 2 tien leikkauksessa (mitan kohdalla).
113803	Paino - ojan vittikko	Pyyntikuoppa mitan kohdalla. S - N.
113804	Pitkänsuvannonmaa	Pyyntikuoppa 2 risujen peitossa.
113805	Kariniva	Pyyntikuoppa n:o 2.
113806	Kariniva	Pyyntikuoppa n:o 7.
113807	Huuhkamojänkä	Pyyntikuoppa leikkasi kapean harjun. N - S.
113808	Huuhkamojänkä	Pyyntikuoppa on tieleikkauksen takana harjulla.
113809	Antinkangas	Pyyntikuoppa näkyi tielle. SE - NW.
113810	Peurahaudat	Pyyntikuoppa n:o 1 oli jyrkässä rinteessä.
113811	Hentinlintukotamaa	Pyyntikuoppa n:o 4, Pirjo Rautiainen ja Siiri - koira.
113812	Juurisatkonmaa	Latomus 3. NE - SW.
113813	Juurisatkonmaa	Latomus 4. SW - NE.
113814	Juurisatkonmaa	Latomus 5. SW - NE.
113815	Juurisatkonmaa	Yleiskuva varhaismetallikauden asuinpaikasta

Dialuettelo		
Dian numero	Kohde	Aihe
42202	211 Auveelampi	Auveelammen pyyntikuoppa. N - S.
42203	"	Pyyntikuopan pohjoispuolitse kulkevan tien
42204	215 Hangaslehto	Etualalla pyyntikuoppa. Taustalla näkyvän tien ojassa oli toinen kuoppa.
42205	216 Hankapuljut	Hankapuljuissa on pyyntikuoppia ja pieniä kuopanteita.
42206	"	Palaneita kiviä Puljujen keskiosassa.
42207	217 Hankarimmit	Hankarimpien suurempi pyyntikuoppa.
42208	218 Hentintukotamaa	Biologi Pirjo Rautiainen mittaamassa pyyntikuoppaa.
42209	219 Huuhkamojängä	Huuhkamojängän suuri pyyntikuoppa katkaisi hiekkaharjun. N - S.
42210	"	Huuhkamojängällä kulkeva hiekkaharju, jonka laella oli suuri pyyntikuoppa.
42211	220 Juurisatkonmaa	Kivilatomus männyn alla mitan suuntaisesti.
42212	"	Kivilatomukset ovat rannan suuntaisessa rivissä.
42213	"	Kivilatomus n:o 4. SW - NE.
42214	221 Kariniva	Karinivan pyyntikuoppa n:o 7.
42215	226 Pitkäsuvannonmaa	Pitkäsuvannonmaan läntinen pyyntikuoppa.
42216	222 Kotioja	Kotiojan pyyntikuoppa 1. sijaitsee kesämökin pihassa.
42217	"	Kotiojan pyyntikuoppia Pomojoen jyrkässä rinteessä.
42218	56 Souvasaari	Souvasaaren ranta repeilee Kitiseen veden eroosion seurauksena.
42219	223 Luolikkoselkä	Pyyntikuoppa auton kohdalla kuvan etualalla N - S.
42220	225 Peurahaudat	Peurahautojen pyyntikuopat ovat syviä ja selkeitä.
42221	228 Ylä - Liesijoki	Näkymä Hankapuljuilta Ylä - Liesiojen kivitautiseen asuinpaikkaan, jossa on metsätyökämpä. S - N.
42222	"	Asuinpaikan liesikiveyksiä lentohiekalla.
42223	"	Tuhoutuneita liesikiveyksiä ja kvartsia asuinpaikan hiekkapaljastumassa.
42224	"	Asuinpaikan vieressä oli pyyntikuoppa.
42225	"	Vesieroosiota Ylä - Liesiojen asuinpaikalla.
42226	Ananiaankenttä	Ananiaankentän "seita" Saiveljärvellä. Seita ei ole aito, vaan 60 -luvun tanssipalkinto.
42227	14 Kyläselkä	Kyläselän ja Lokka - Tanhua -tien välissä kulkee muinainen polku ns. tossu - ura.
42228	11 Ristikenttä	Ristikentällä ei ollut maanpinnalle havaittavaa muinaisjäännöstä.
42229	Saiveljärvi	Saiveljärven itärannan suossa on kulku - ura

Karttaluettelo

Karttakopio osayleiskaavan perusselvityksestä: kulttuurikohteet, johon lisätty uudet kohteet s.28

Karttakopio osayleiskaavan perusselvityksestä, johon lisätty inventoinnissa läpikäytyt alueet s.29

Kartat kohteittain

Kohde:	Peruskarttaote s.	Yleiskartta s.
Antinkangas	30	50
Armosuvanto A	31	51
Armosuvanto B	32	52
Auveelampi	33	53
Hangaslehto	34	54
Hankapuljut	35	55
Hankarimmit	36	56
Hentinlintukotamaa	37	57
Huuhkamojänkä	38	58
Juurisatkonmaa	39	59
Kariniva	40	60
Kotioja	41	61
Luolikkoselkä	42	62
Souvasaari	43	63
Paino - ojan vittikko	44	64
Peurahaudat	45	65
Pitkän suvannon maa	46	66
Iso Poikela	47	67
Verkativisa	48	68
Ylä - Liesijoki	49	69

Löydöt

Löytöjä tallennettiin neljästä kohteesta seuraavasti.

Kohde	KM	laji
228 Ylä - Liesijoki	31838:1 - 3	Saviastianpaloja, luuta, kvartsi - iskoksia.
56 Souvasaari	31839:1	kvartsikaavin
229 Verkativisa	31840:1	kivilaji - iskos
214 Armosuvanto B	31841	kvartsi - iskoksia ja -ydin.

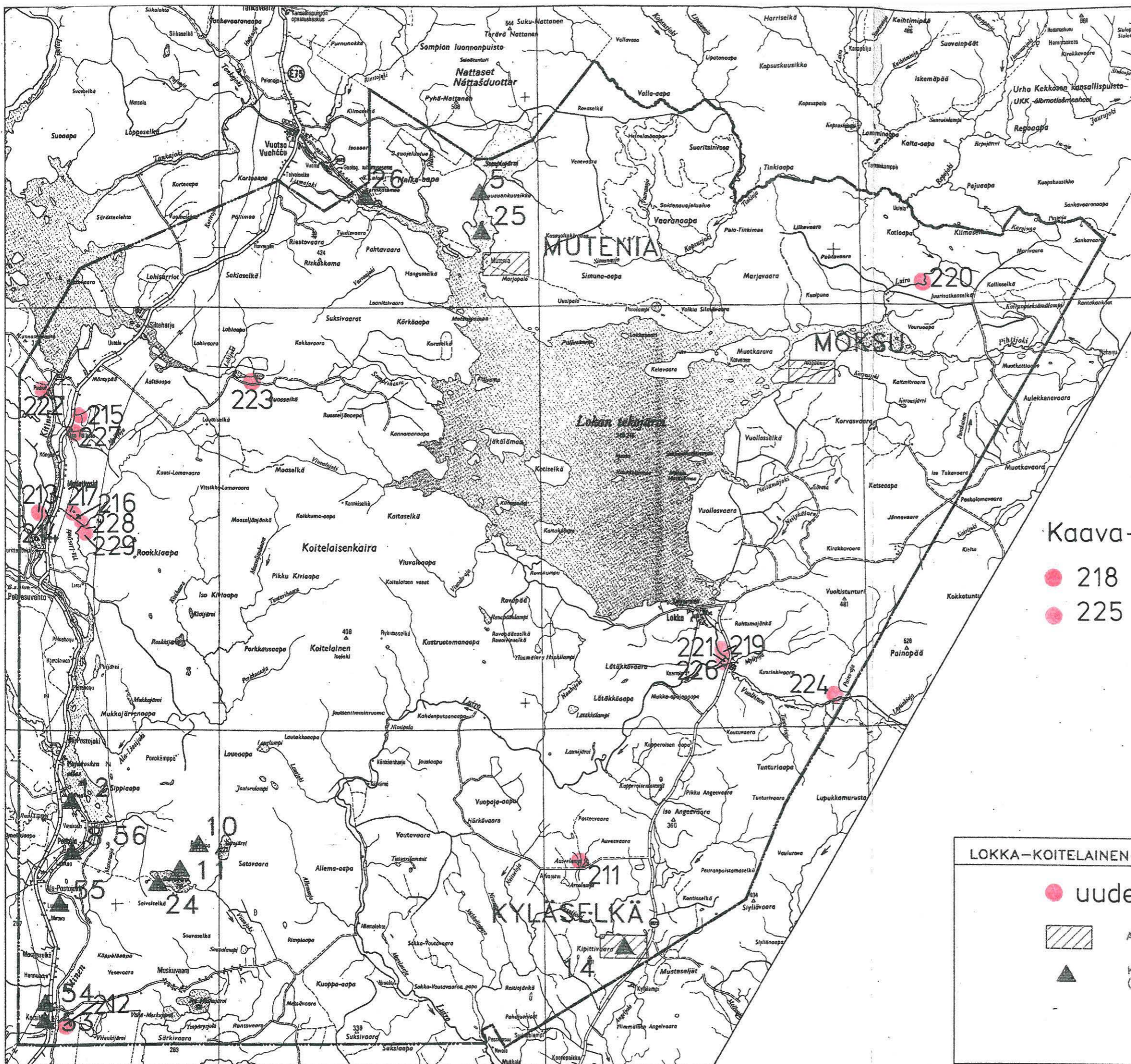
Yhteenveto

Kaava - alueelta Lokka - Koitelainen - Kevitsa tunnettiin ennestään 13 muinaisjäännöstä ja inventoinnissa löytyi 19 uutta kohdetta, joista tosin kaksi oli Metsähallituksen ilmoittamaa kohdetta kaava - alueen ulkopuolelta. Uusista kohteista kolme on kivikautista asuin tai löytöpaikkaa, yksi on varhaismetallikautinen asuinpaikka ja loput pyyntikuoppakohteita. Kaava - alue tuli kohtalaisen hyvin inventoiduksi kuukauden aikana. Koitelaisen kaira ja Lokan tekojärven pohjoispuolinen alue olivat vaikeimmin saavutettavissa suurten etäisyyksien ja kulkuyhteyksien puuttumisen vuoksi.

Uudet muinaisjäännökset olivat pääosin koskemattomia, eikä niissä ollut välitöntä tuhoutumisvaaraa. Kohteista uhanalaisin on Ylä - Liesijoen asuinpaikka, joka sijaitsee erittäin eroosioalttiilla lentohiekka - alueella. Kohteessa oli löytöhetkellä havaittavissa tuuli- ja vesieroosion vaikutukset. Myös alueen niukka aluskasvillisuus oli kulunut metsäautoteiden ja laiduntamisen seurauksena. Ylä - Liesijoen ja Hankapuljujen maastoon on rakennettu ja ilmeisesti rakennetaan kesämökkiasutusta, joka jo ilmeisesti osittain sijaitsee muinaisjäännösalueella.

Luirojoella sijaitseva Juurisatkonmaan varhaismetallikautinen asuinpaikka on osittain joutunut veden alle säännöstelyn seurauksena. Kivilatomukset, jotka ovat kotien keskusliesiä sijaitsevat kuitenkin kaikki veden yläpuolella. Alueen pienet kuopat ovat lähellä nykyistä vesirajaa.

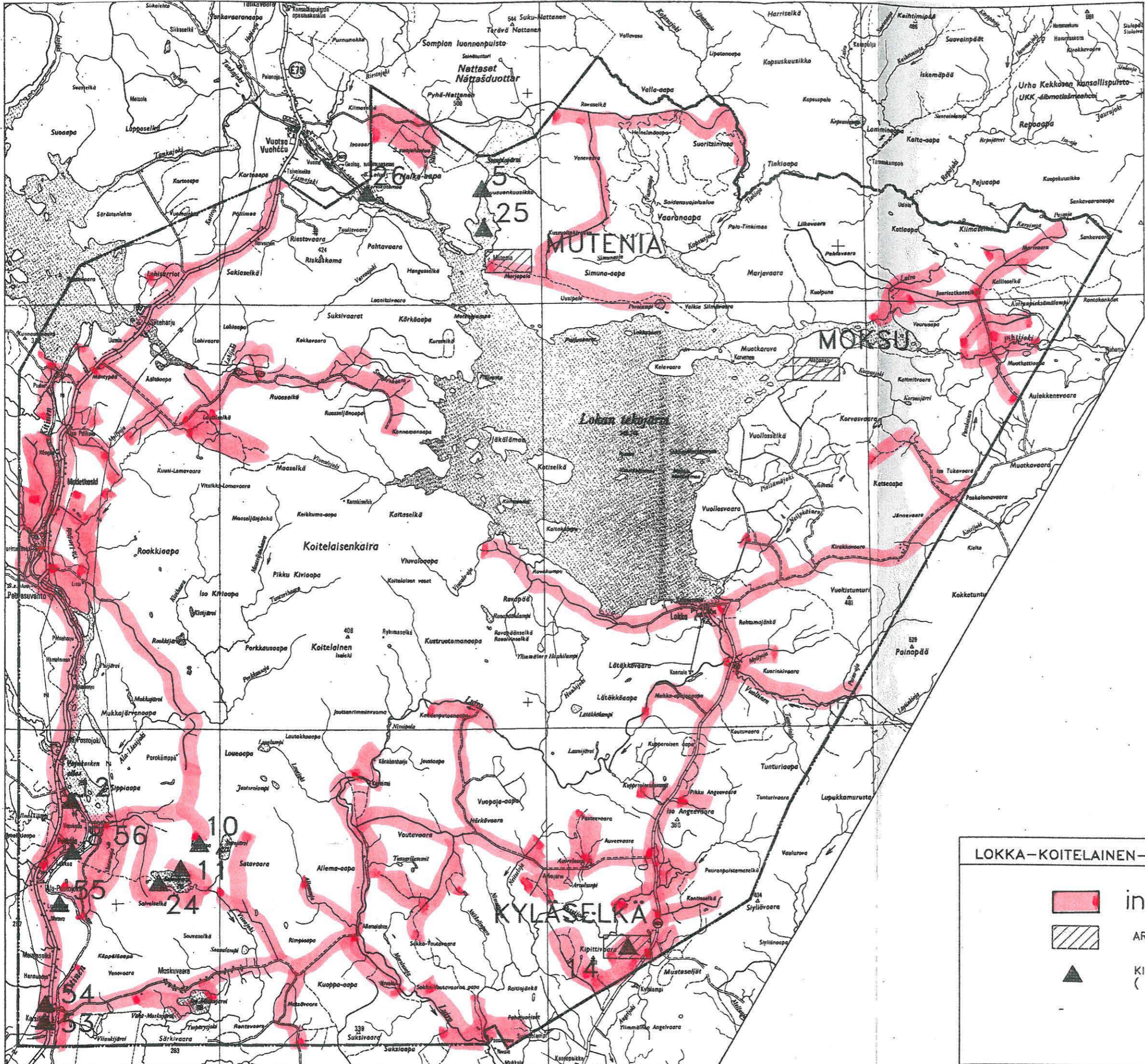
Helmingin 21.12.1999 Taisto Korpela

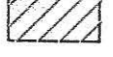

Kaava-alueen ulkopuolella

- 218
- 225

LOKKA-KOITELAINEN-KEIVITSA OSAYLEISKAAVA		3,14
● uudet kohteet		PERUSSELVITYKSET
▨ ARVOKAS KULTTUURIYMPÄRISTÖ	KULTTUURI-KOhteet	
▲ KIINTEÄ MUINAISJÄÄNNÖS (Numero viittaa tekstiin)		
		1 : 250 000

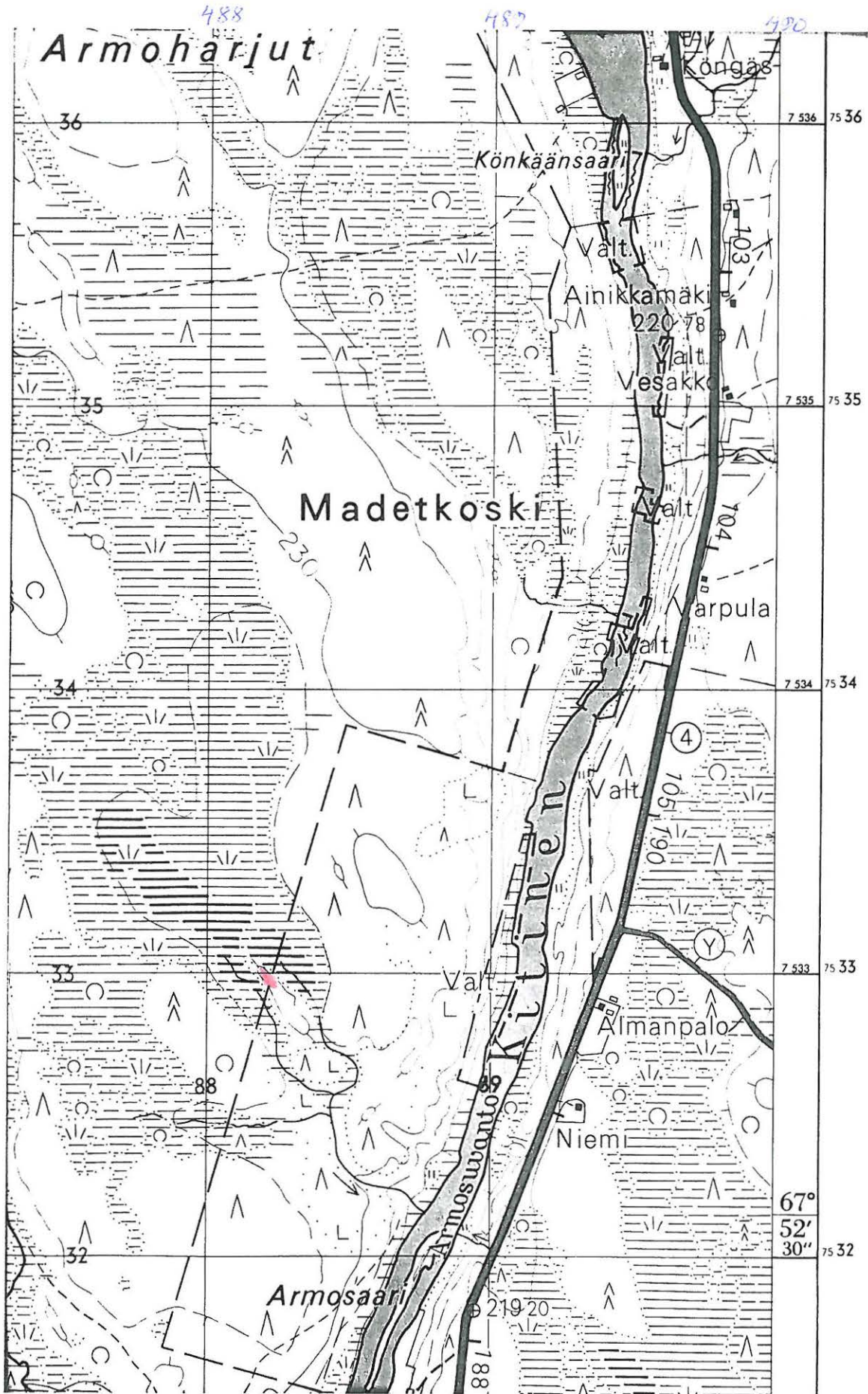

LOKKA-KOITELAINEN-KEIVITSA OSAYLEISKAAVA		3,14
 inventointialueet ARVOKAS KULTTUURIYMPÄRISTÖ KIINTEÄ MUINAISJÄÄNNÖS (Numero viittaa tekstiin)		PERUSSELVITYKSET KULTTUURI-KOhteet
		1 : 250 000

© Karttatekniikka Oy, Rovaniemi

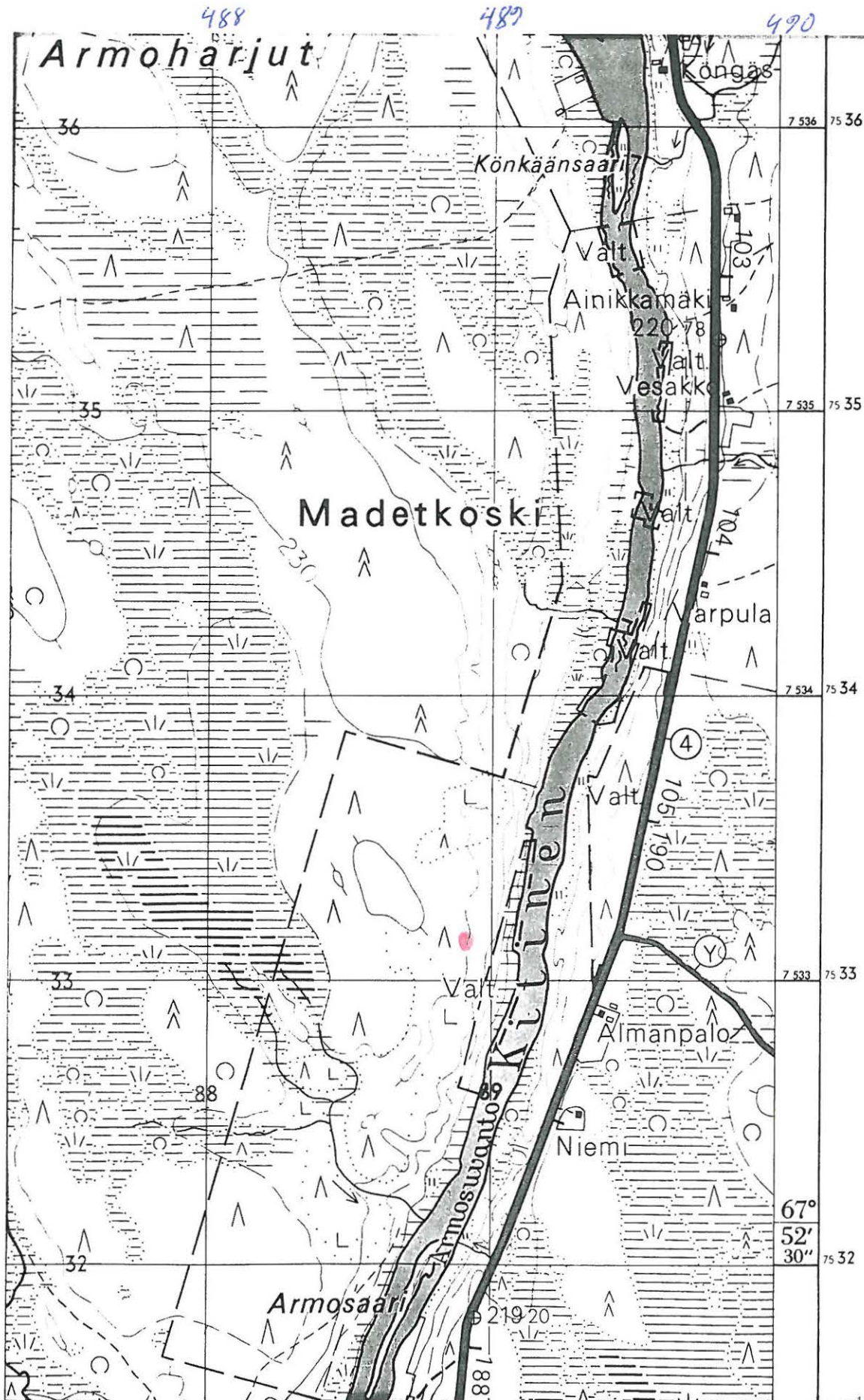
Sodankylä 213 Armosuvanto A
X: 7532 95 - 7533 05
Y: 488 20
Z: 230 mpy.

PK: 3723 08 MADETKOSKI

Sodankylä 214 Armosuvanto B
X: 7533 10 - 20
Y: 488 90 - 95
Z: 225 mpy.

PK: 3723 08 MADETKOSKI

Sodankylä 211 Auveelampi

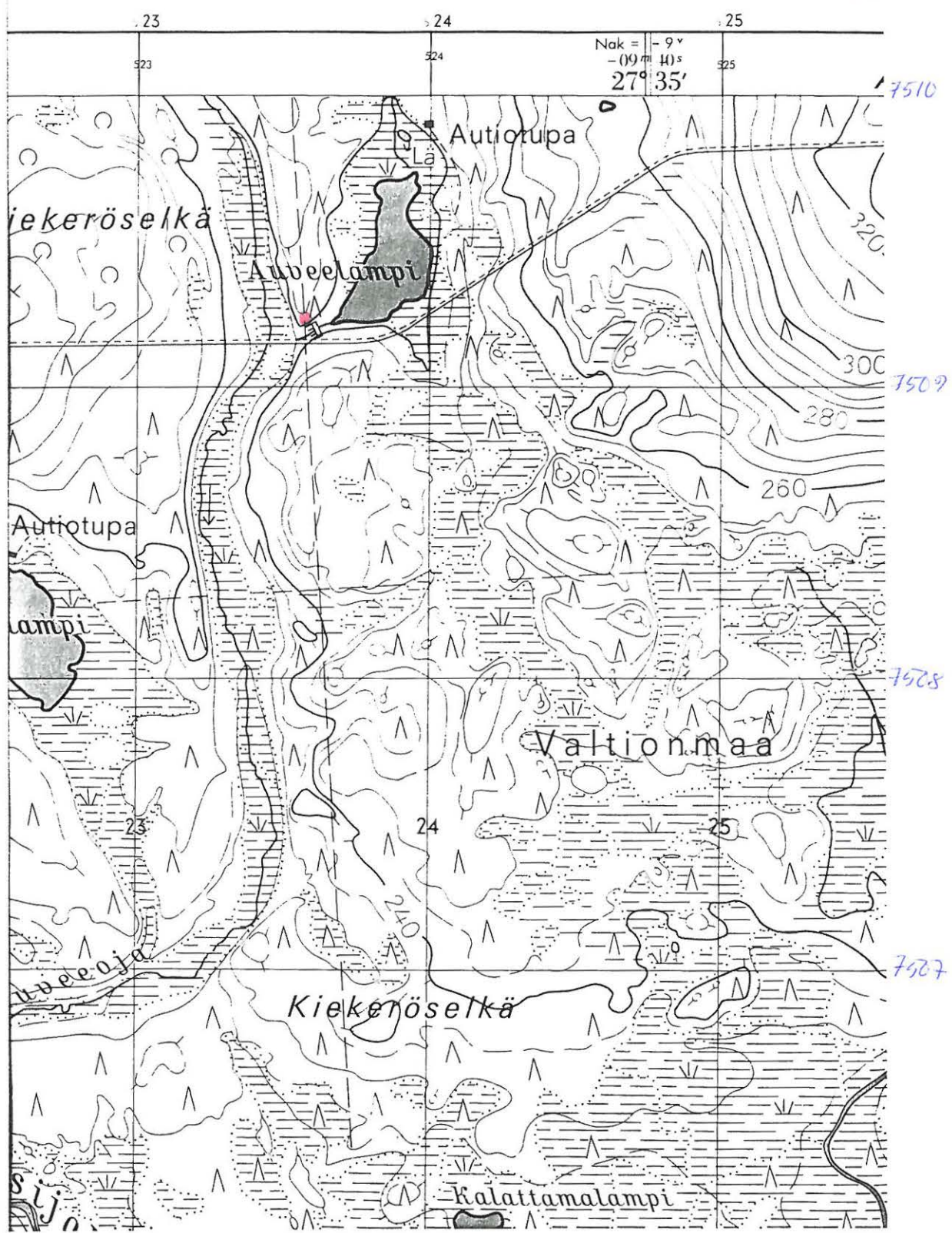
PK: 3732 08 KIPITTIVAARA

X: 7509 20 - 25

Y: 523 56 - 60

Z: 240 mpy.

KIPITTIVAARA

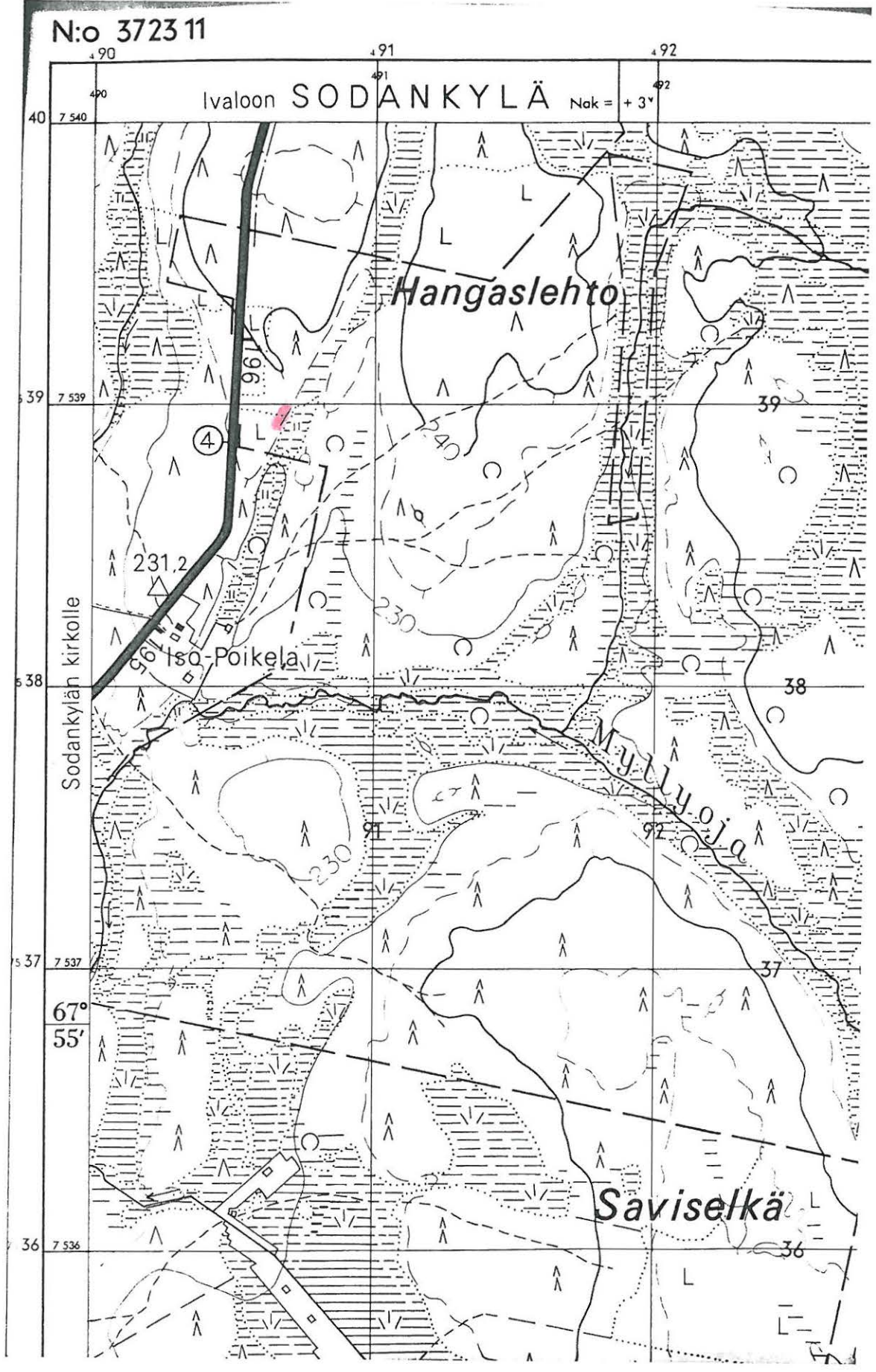

Sodankylä 215 Hangaslehto PK: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA

X: 7538 90 - 7539 00

y: 490 65 - 70

z: 235 mpy.

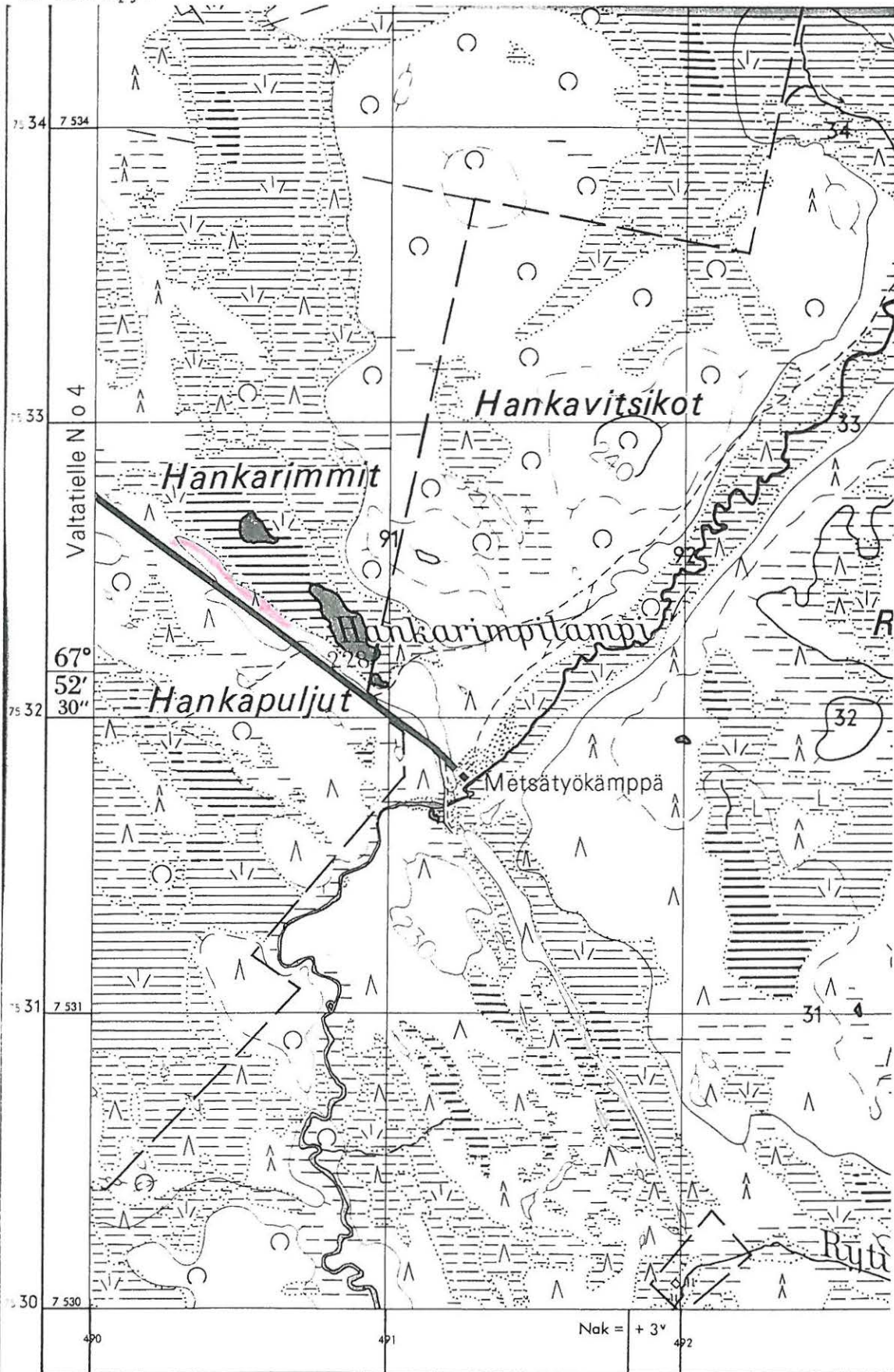
Sodankylä 216 Hankapuljut

Pk: 3723 11 KUUSILOMAVAARA (Helsinki 1971)

x: 7532 30 - 60

y: 490 25 - 70

z: 230 mpy.

TOPOGRAFIKUNTA
490

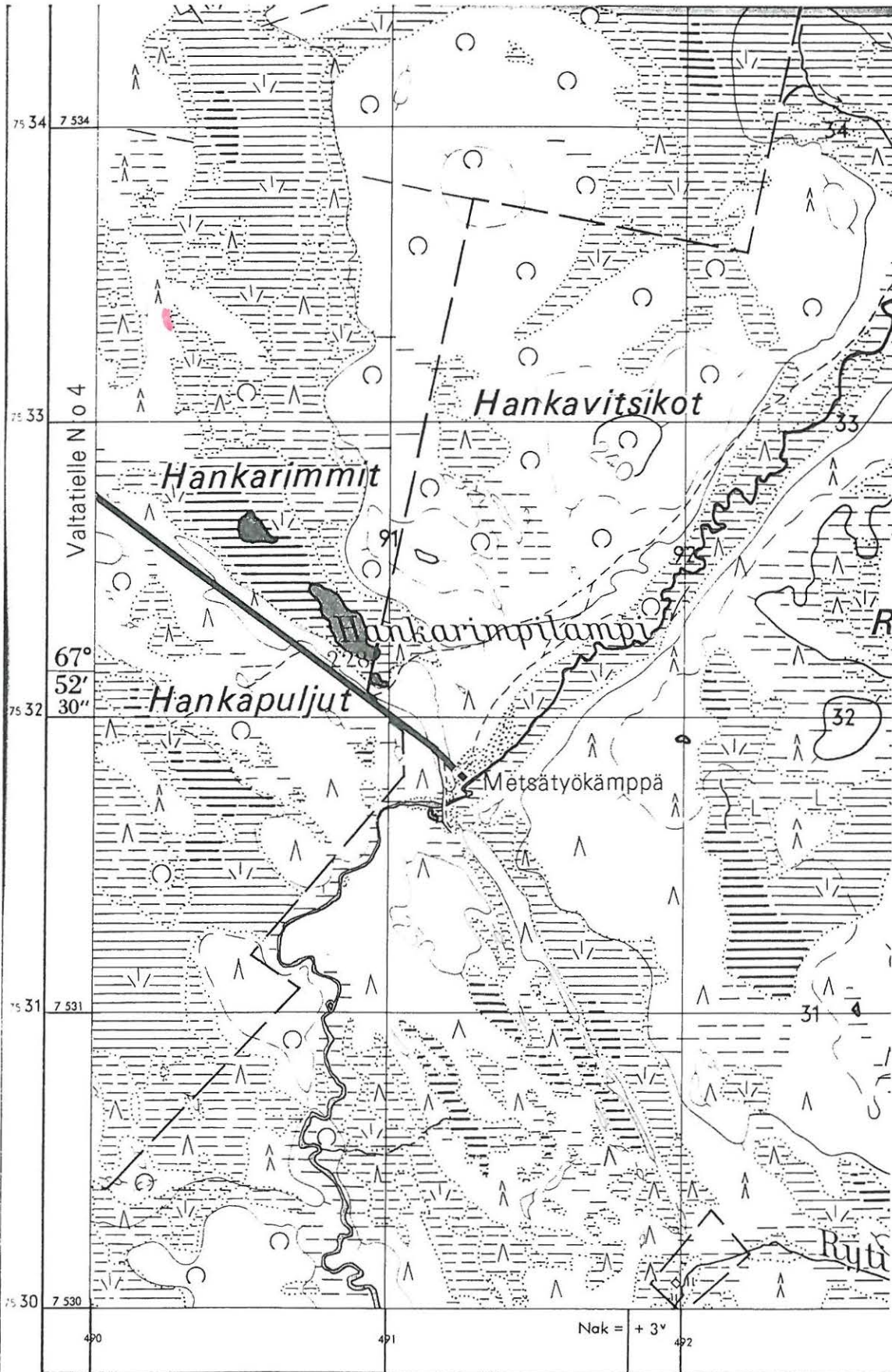
Karttarunkona stereokarttaitus Autograph AB-kojeella 1 : 20 000, kuvaus v. 1963
491

492

Nak = + 3°

Sodankylä 217 Hankarimmit
X: 7533 30 - 40
Y: 490 22 - 28
Z: 230 mpy.

PK: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA

TOPOGRAFIKUNTA
490

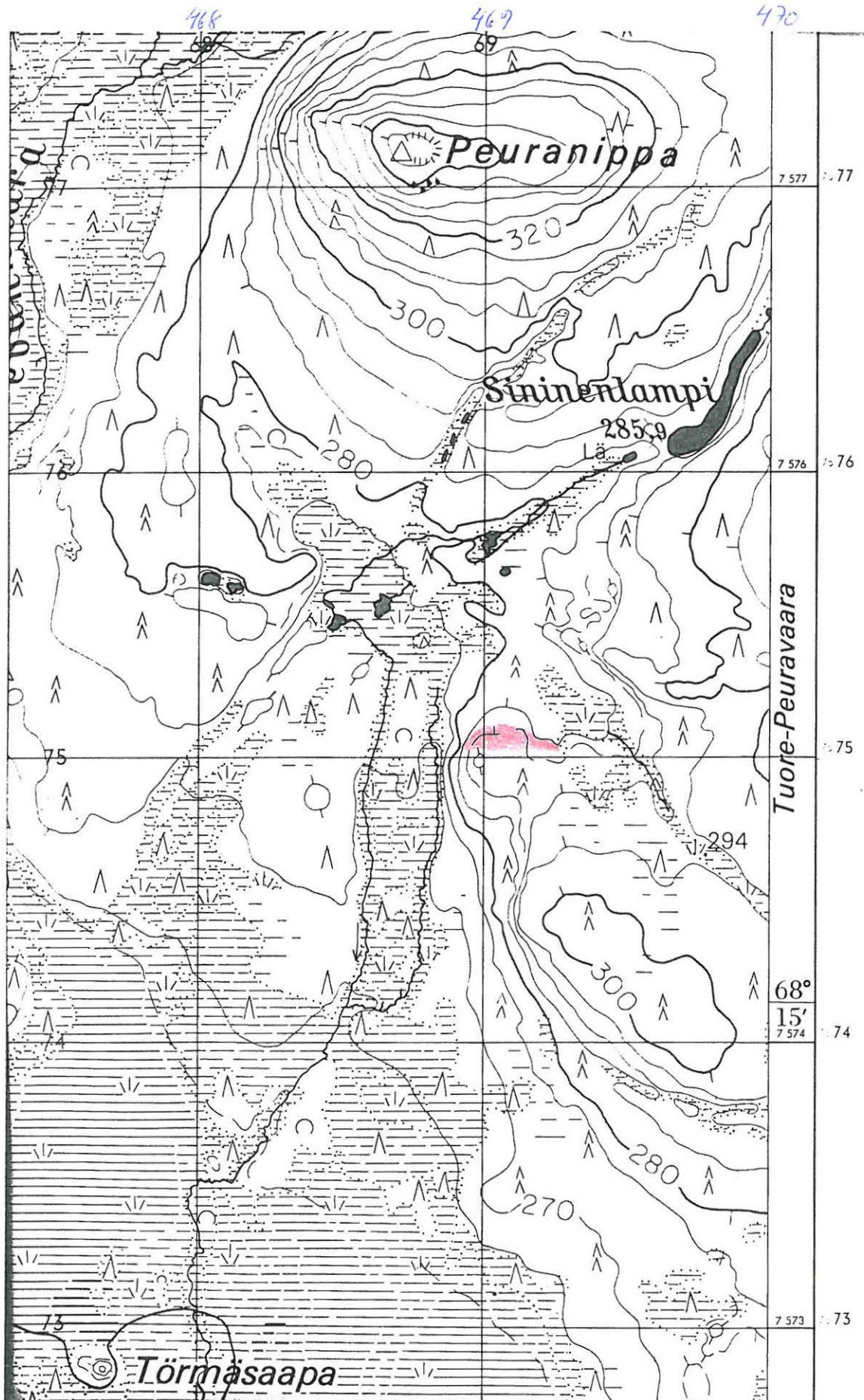
Karttarunkona stereokartoitus Autograph A8-kojeella 1 : 20 000, kuvaus v. 1963
491

492

X: 7575 02 - 11

Y: 4689 90 - 464690 28

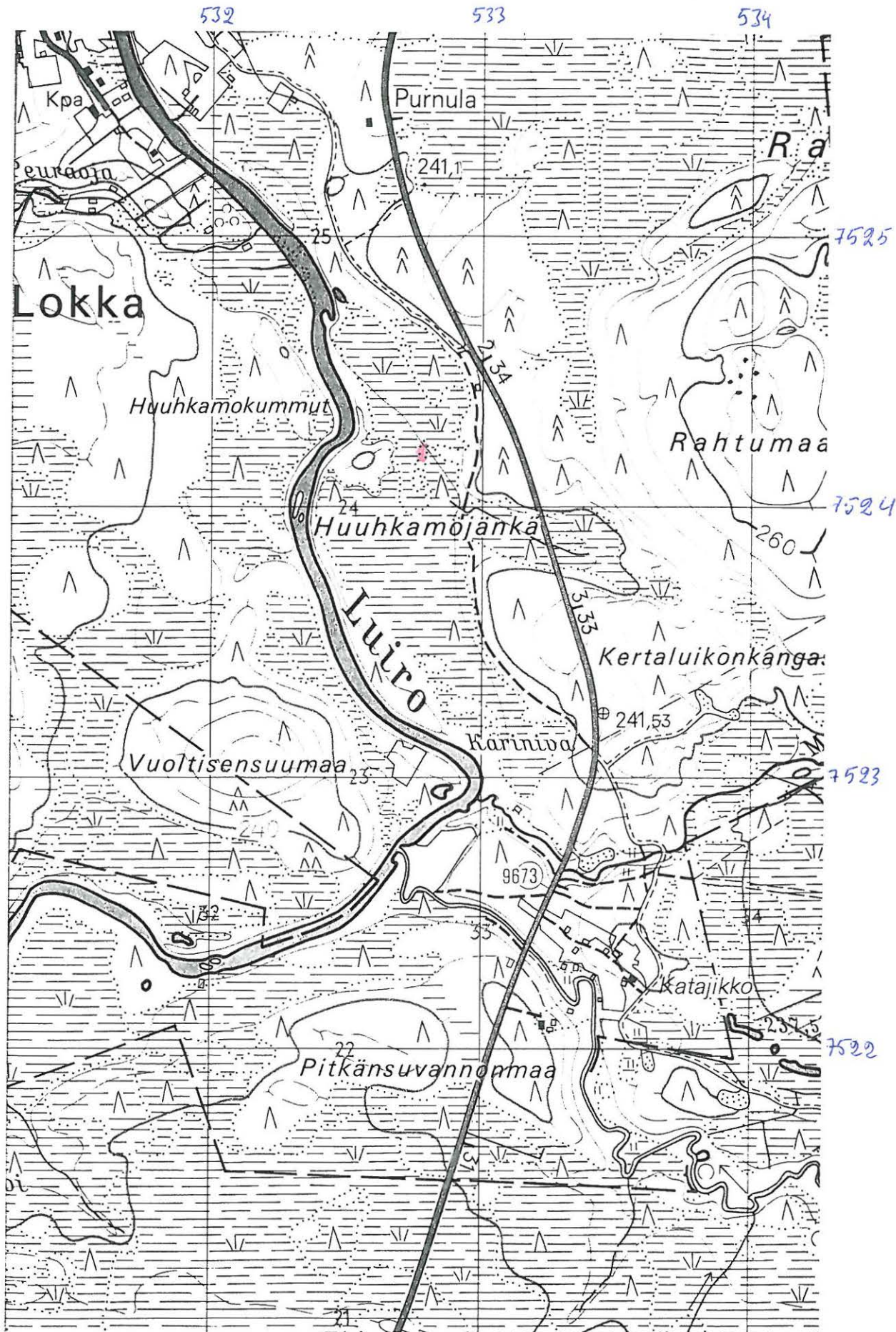
Z: 287 - 289 mpy.

X: 7524 18 - 23

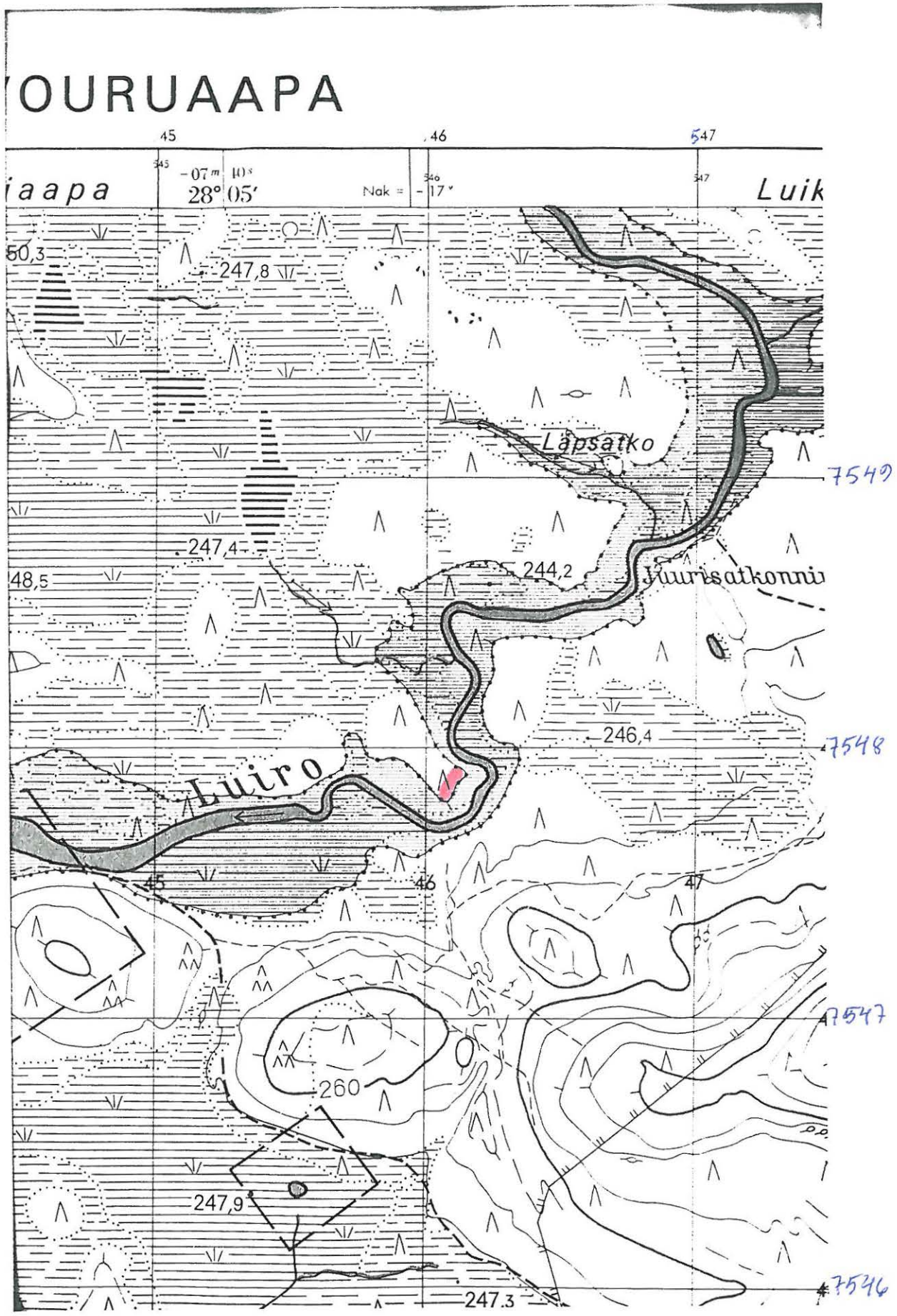
Y: 532 75 - 81

Z 235 - 40 mpy.

Sodankylä 220 Juurisatkonmaa
X: 7547 80 - 95
Y: 546 03 - 15
Z. 245 mpy.

PK: 3743 03 VOURUAAPA

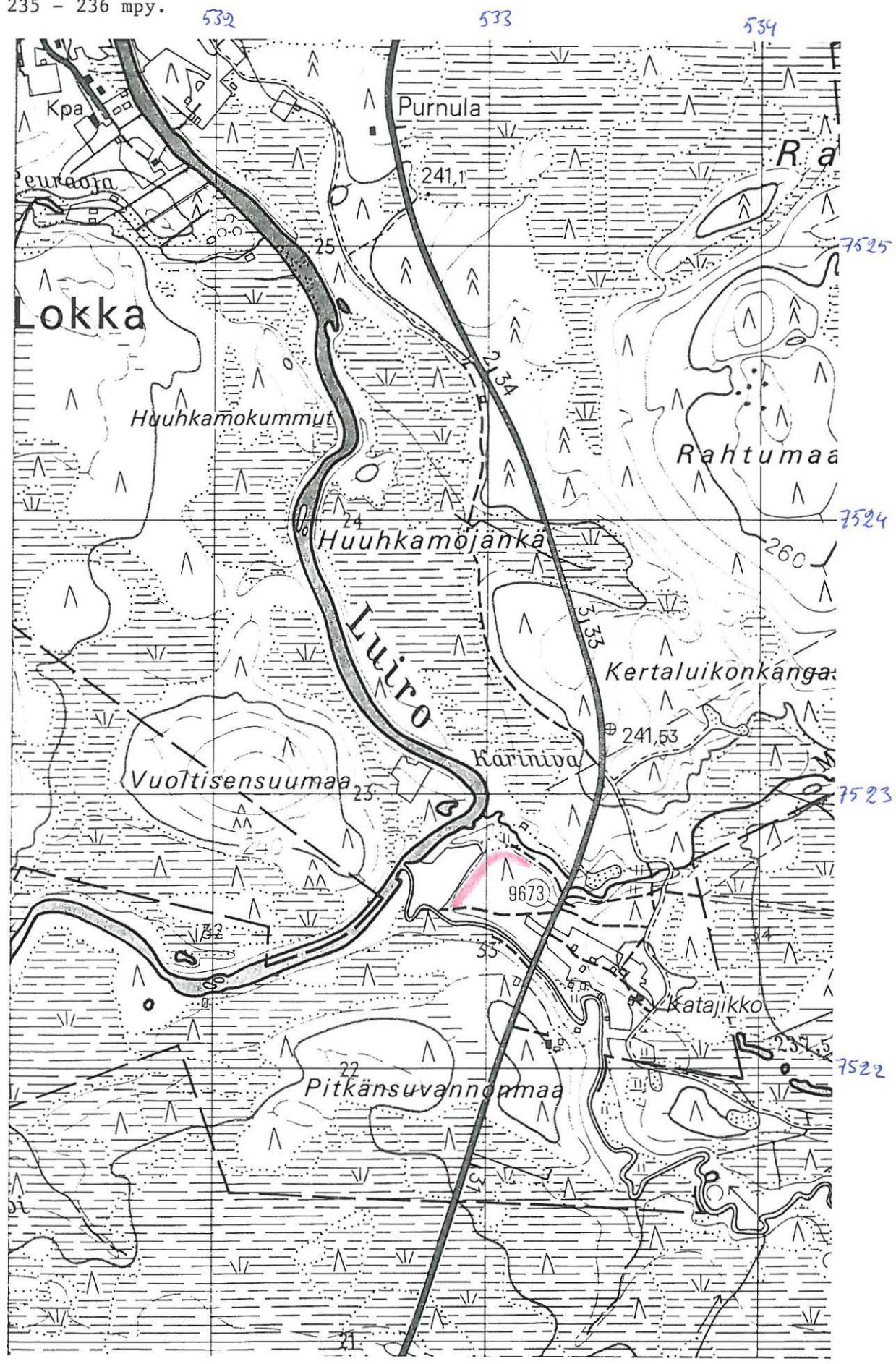

Sodankylä 221 Kariniva PK: 3741 10 LOKKA

X: 7522 60 - 80

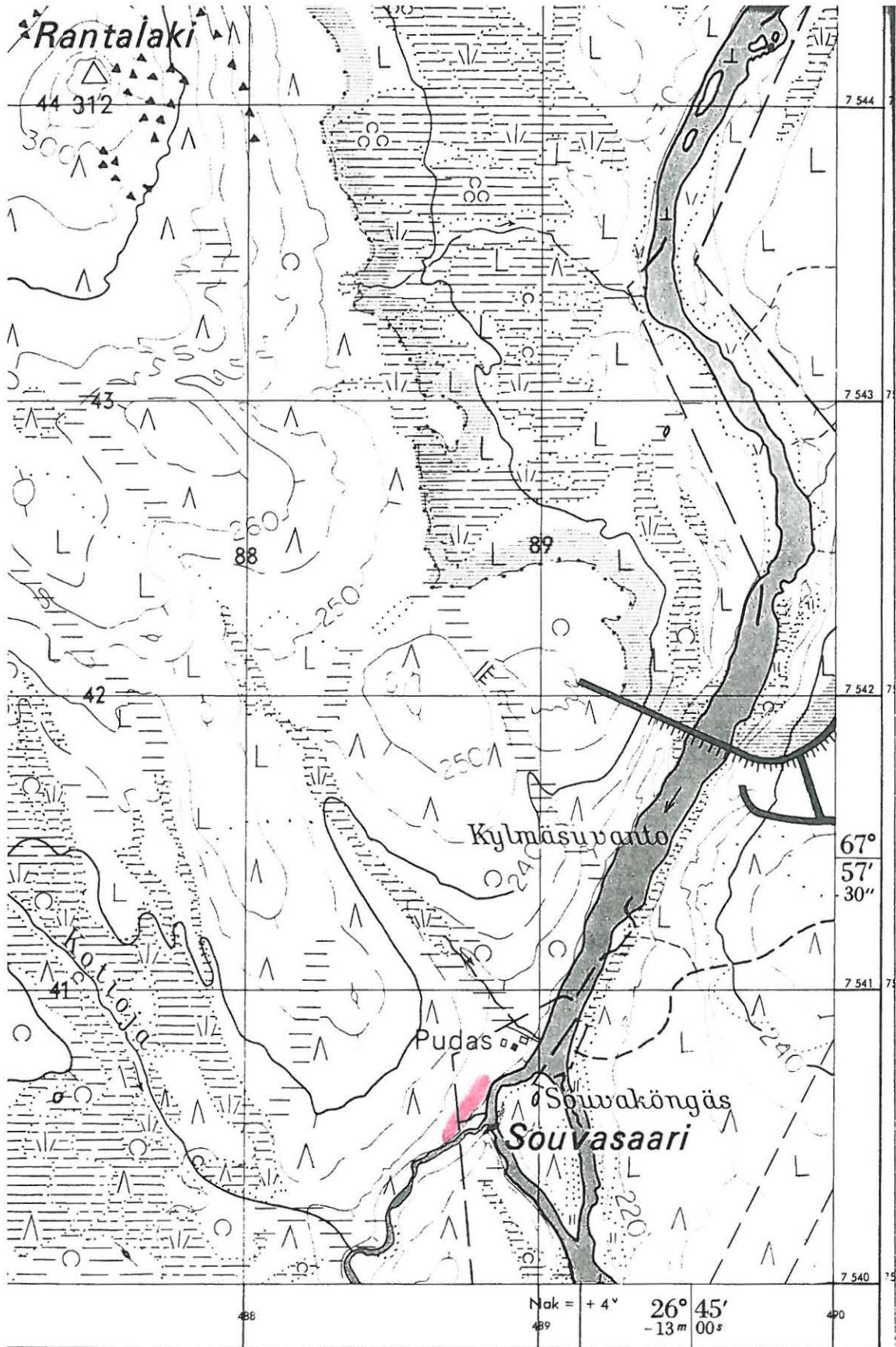
Y: 532 88 - 533 18

Z: 235 - 236 mpy.

Sodankylä 222 Kotioja
X: 7540 50 - 70
Y: 488 65 - 85
Z: 230 - 235 mpy.

PK: 3723 09 KUNNASENVAARA

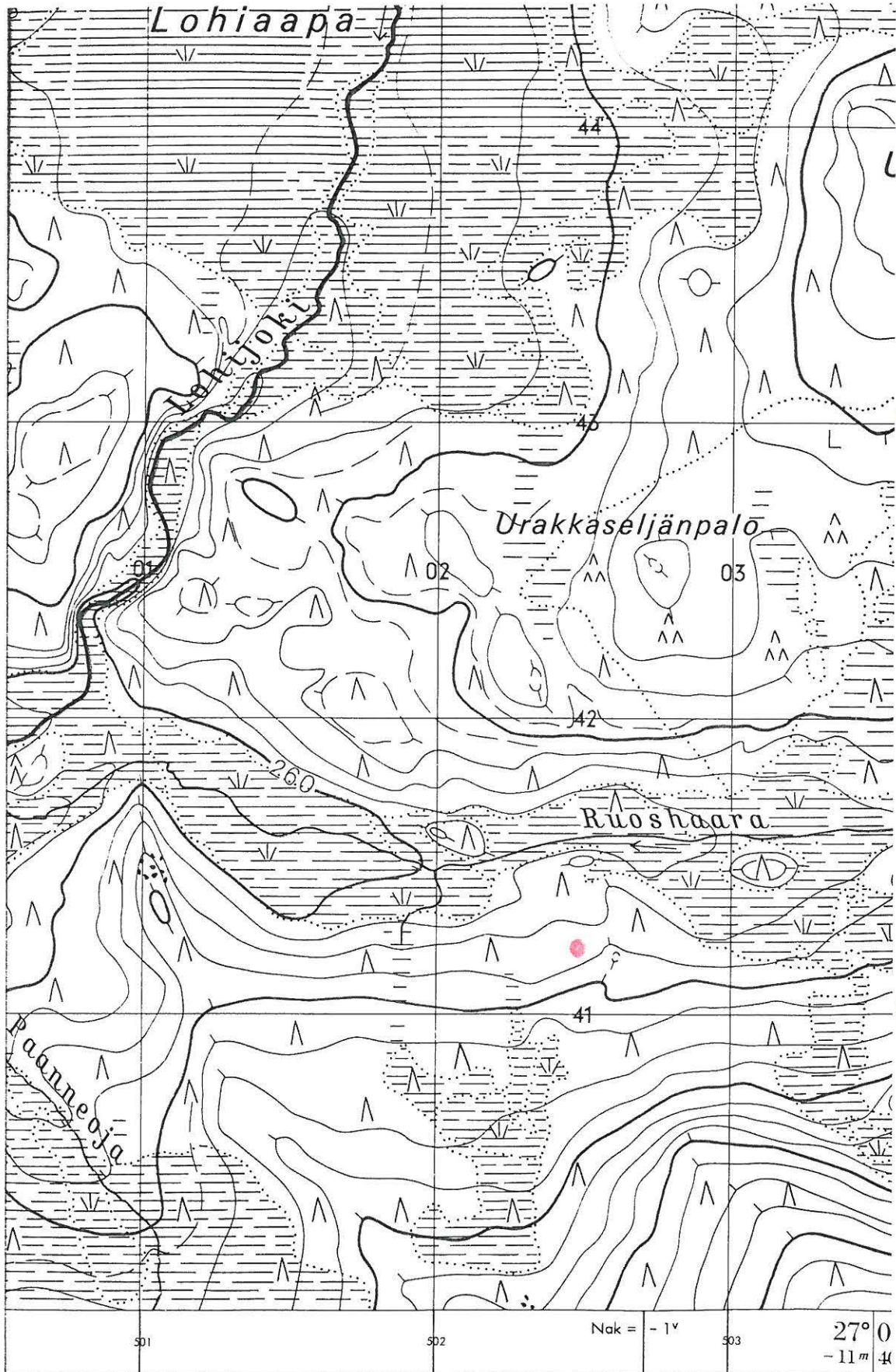

sma Puhtaaksi piirustus 1 : 20 000 Christina Putkinen
488

MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO HELSINKI 1971
489 490 490

Sodankylä 223 Luolikkoselkä
X: 7541 20 - 25
Y: 502 45 - 50
Z: 274 275 mpy.

3741 03 RISKASKAMA

RAFINEN OSASTO

Karttarunkona stereokartoitus Autograph A8-stereokojeella 1:20 000, kuvaus v. 1969

5.01

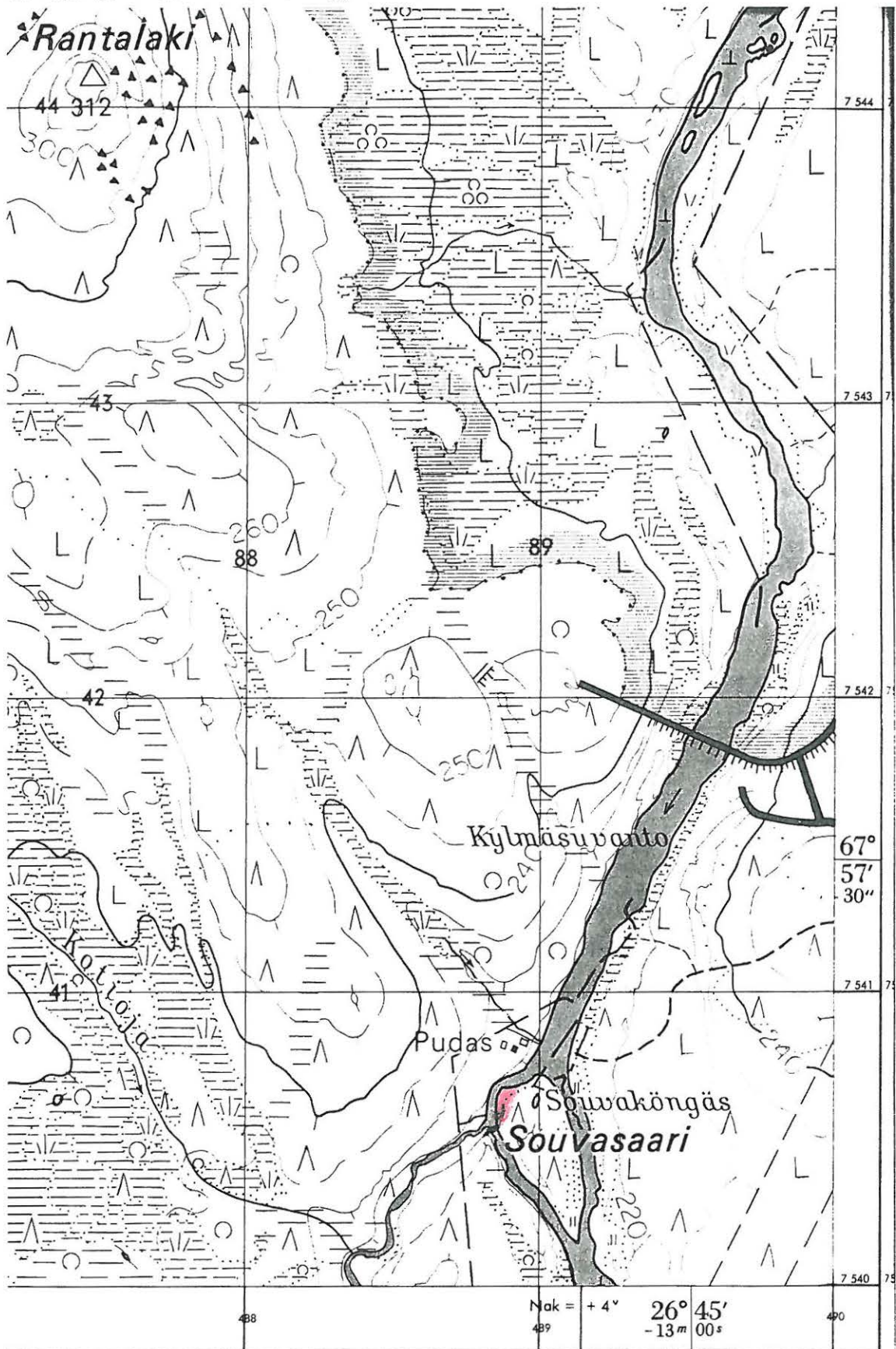
5.02

5.03

Sodankylä 56 Souvasaari pk: 3723 09 KUNNASENVAARA (Helsinki 1971)

X: 754055 - 60

Y: 488 85 - 95 z: 230 mpy.

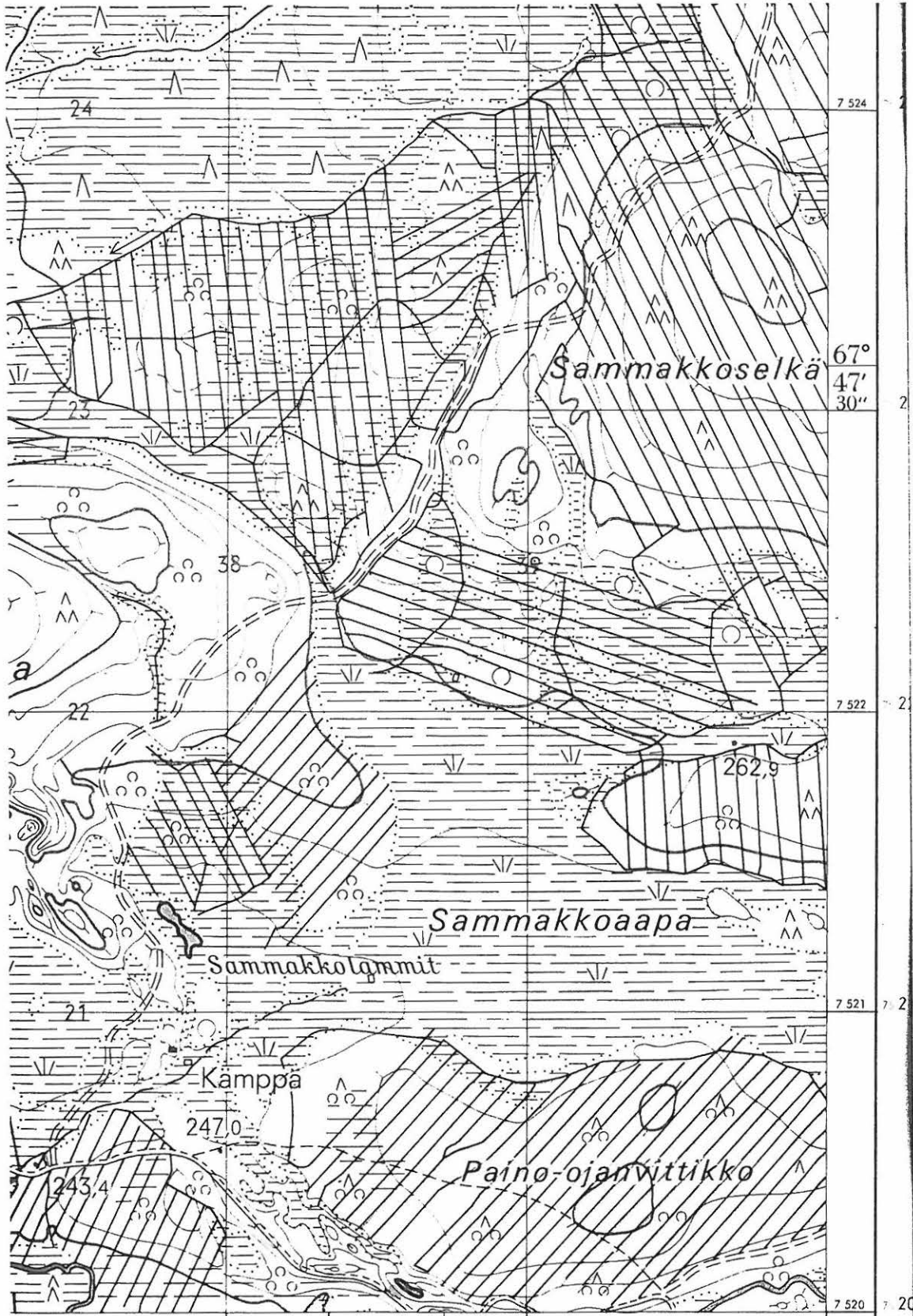

smo Puhtaaksi piirustus 1 : 20 000 Christina Putkinen
4 88

MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO HELSINKI 1971
4 89 4 90

Sodankylä 224 Paino - ojan vittikko
 X: 7520 05 - 10
 Y: 538 54 - 58
 Z: 250 mpy.

PK: 3741 10 LOKKA

(LN) maan-
 tutukseen

Karttoitus 1:20 000 v.1970 K. Kalliojarvi, L. Sarriner, V. Pohjate

MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO HELSINKI 1975

38

39

40

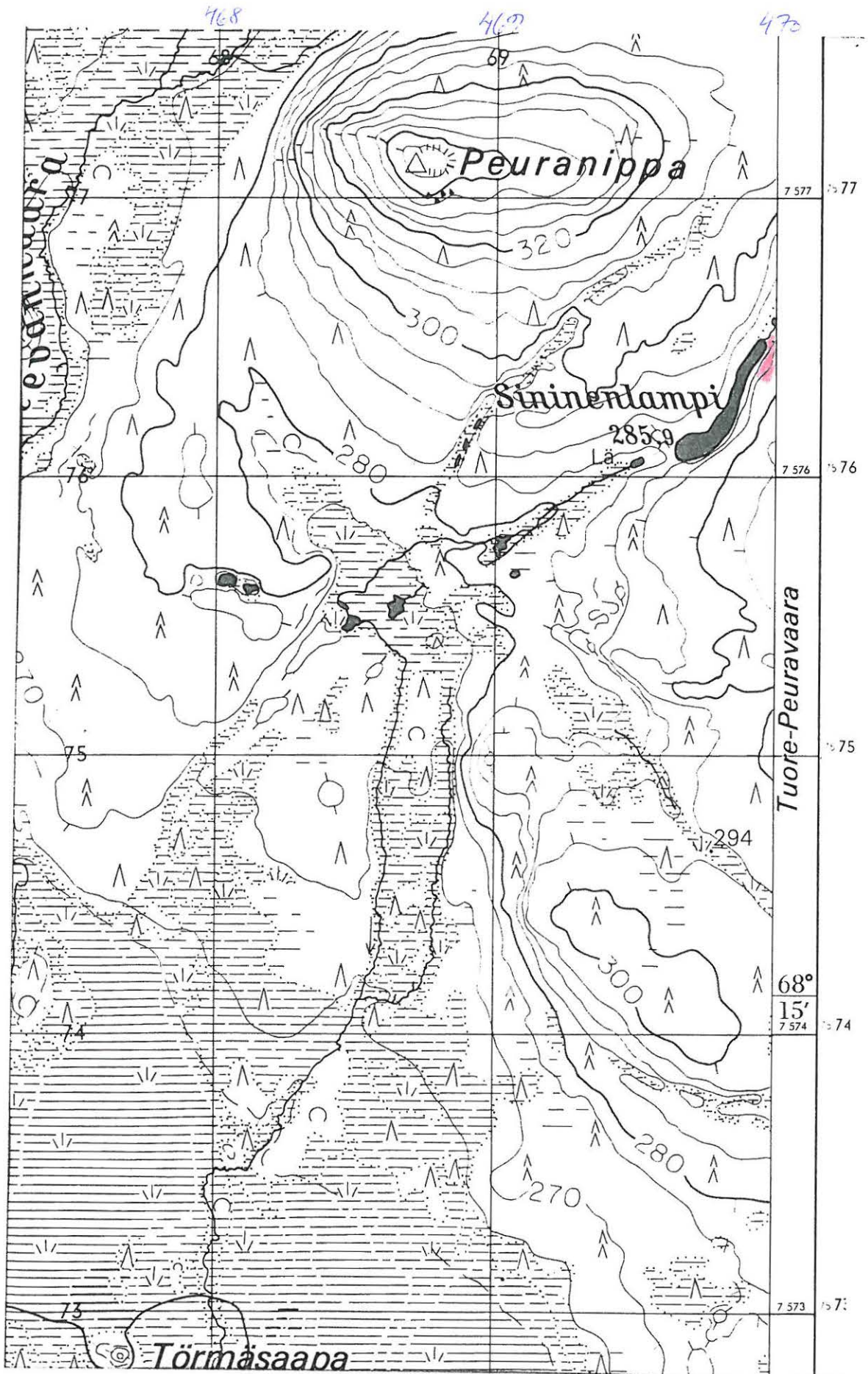
Sodankylä 225 Peurahaudat

PK: 3724 03 SARVISELKÄ

X: 7576 32 - 52

Y: 469 95 - 470 00

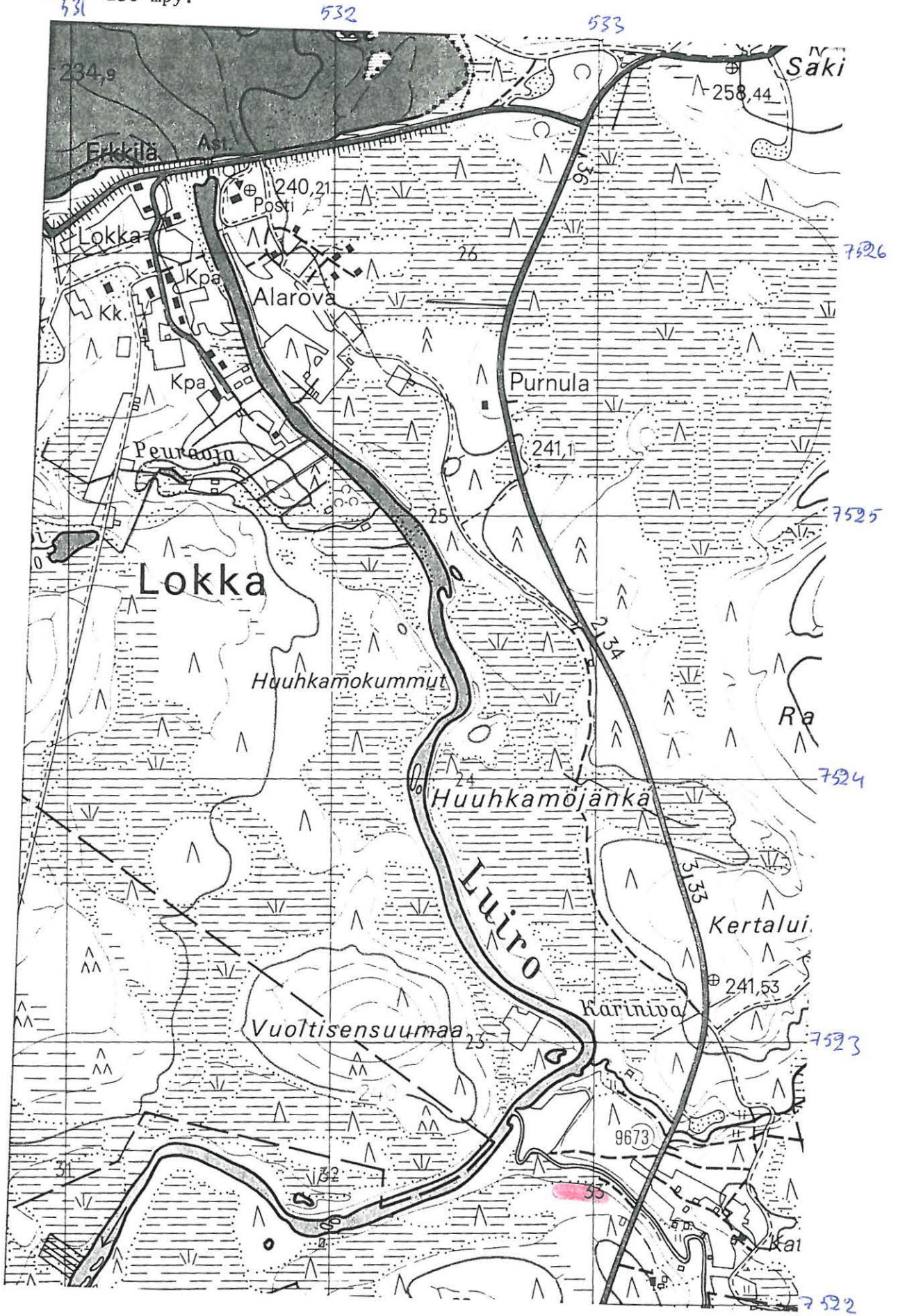
Z: 290 - 295 mpy.

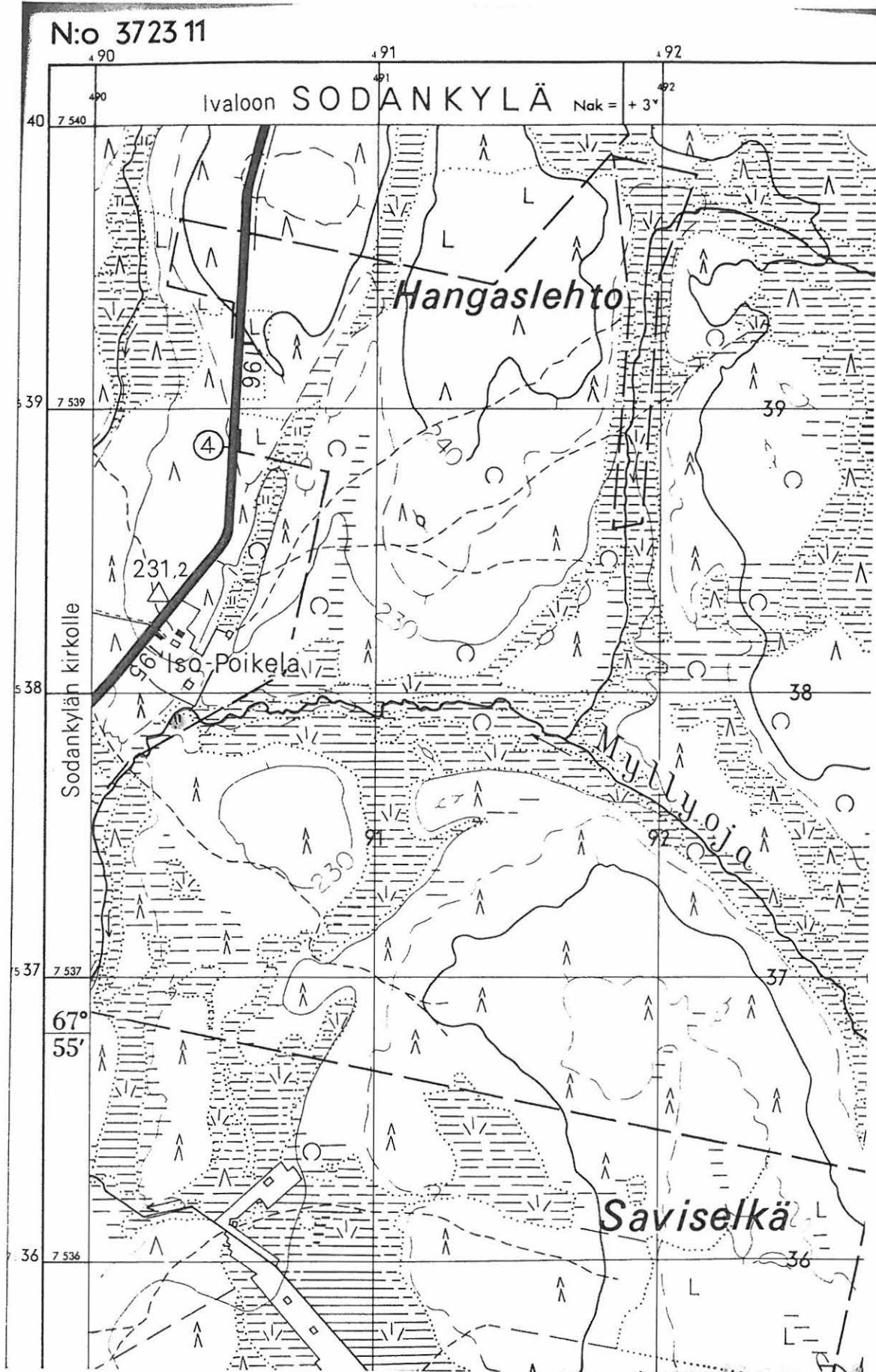
X: 7522 40 - 46

Y: 532 85 - 533 00

Z: 235 - 236 mpy.

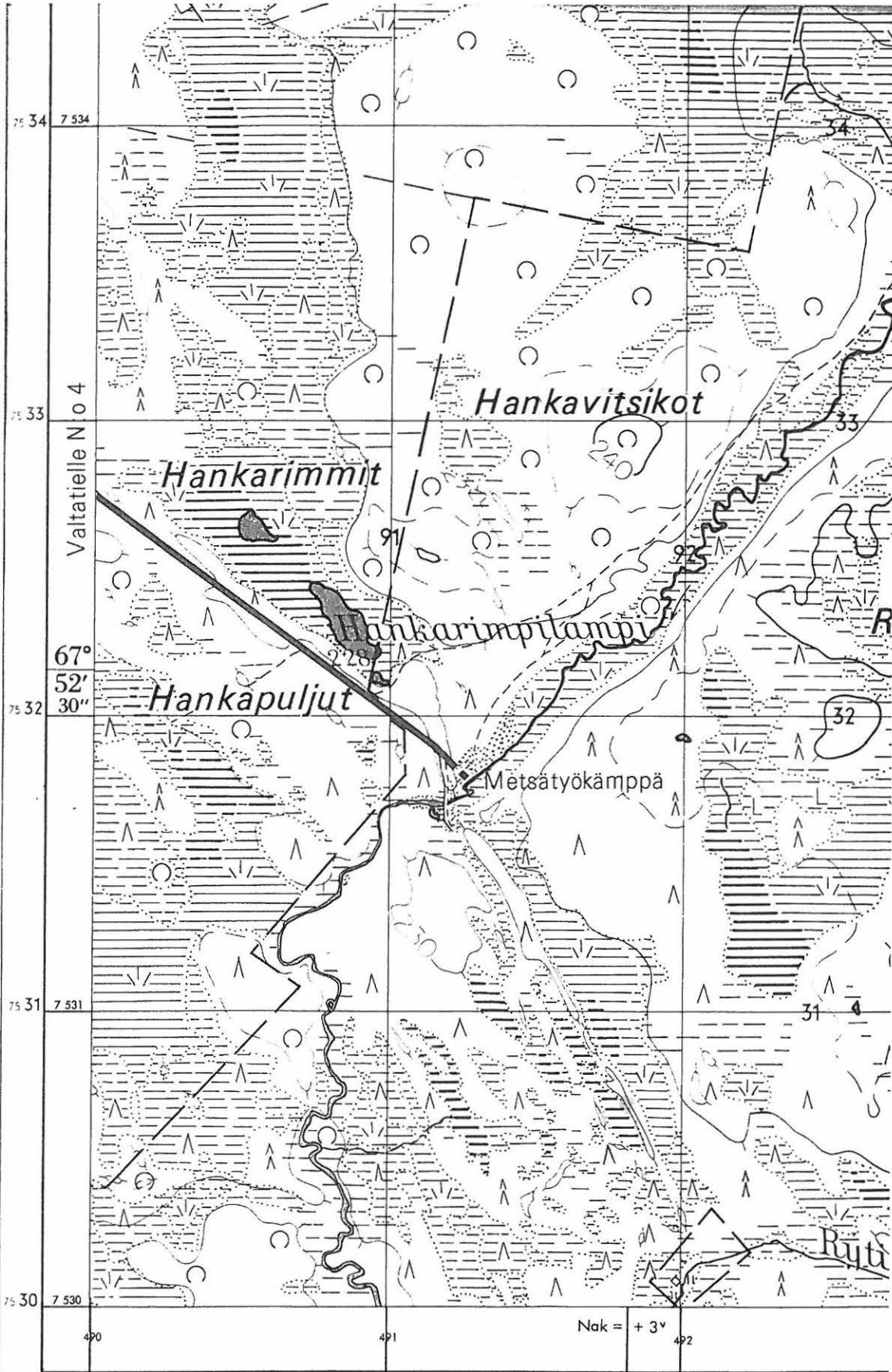

Sodankylä 227 Iso - Poikela Pk: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA
x: 7537 85 - 92 y: 490 28 - 32 z:225 mpy. (Helsinki 1971)

Sodankylä 229 Verkativisa
X: 7530 65 - 72
Y: 491 80 - 83
Z: 230 mpy.

PK: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA

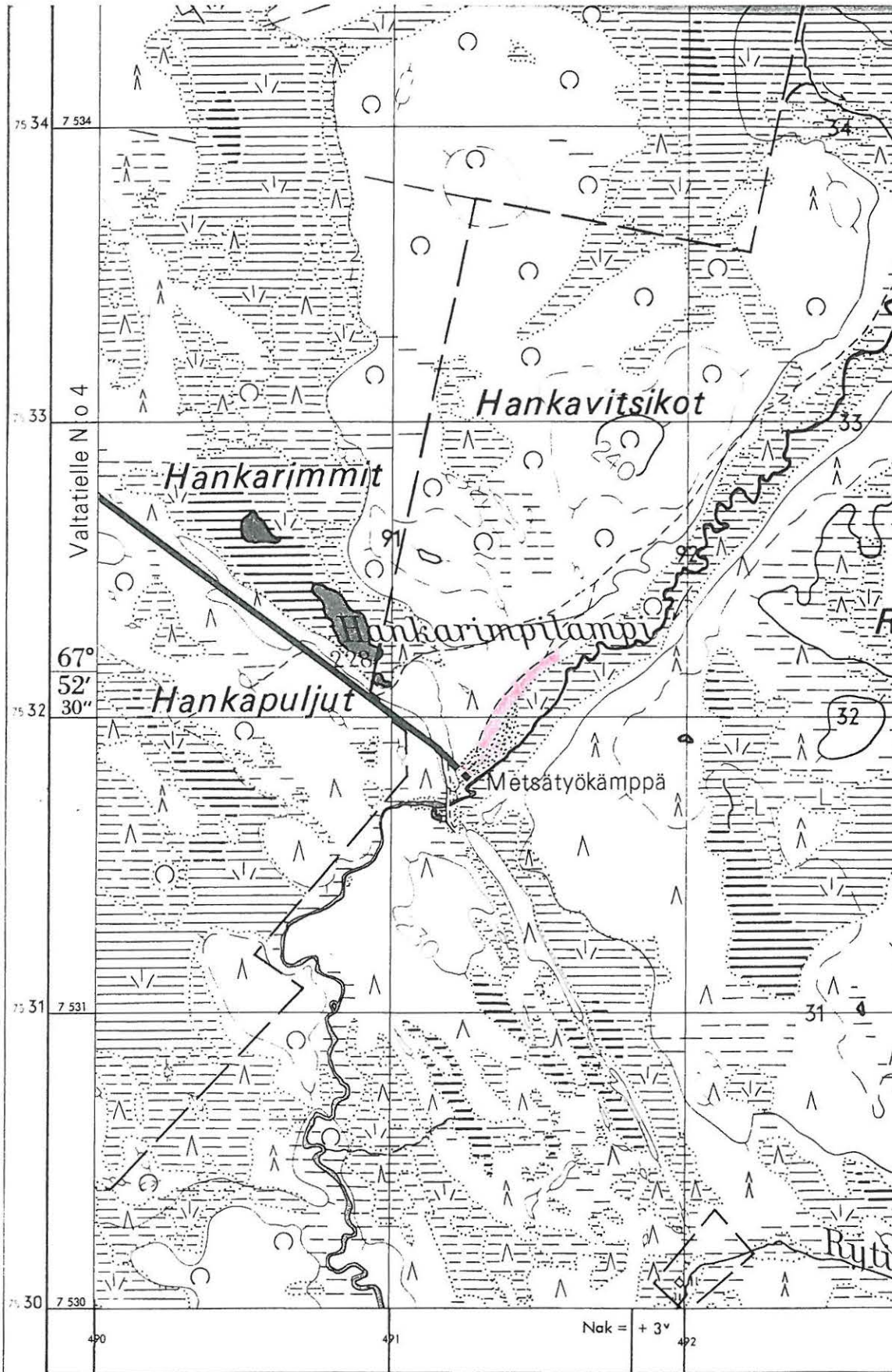
TOPOGRAFIKUNTA
490

Karttarunkona stereokartitus Autograph A8-kojeella 1 : 20 000, kuvaus v. 1963
491

492

Sodankylä 228 YLÄ - LIESIJOKI
X: 7531 80
Y: 491 25 - 60
Z: 230 mpy.

PK: 3723 11 KUUSI - LOMAVAARA

TOPOGRAFIKUNTA
490

Karttarunkona stereokartitus Autograph A8-kojeella 1 : 20 000, kuvaus v. 1963
491

492

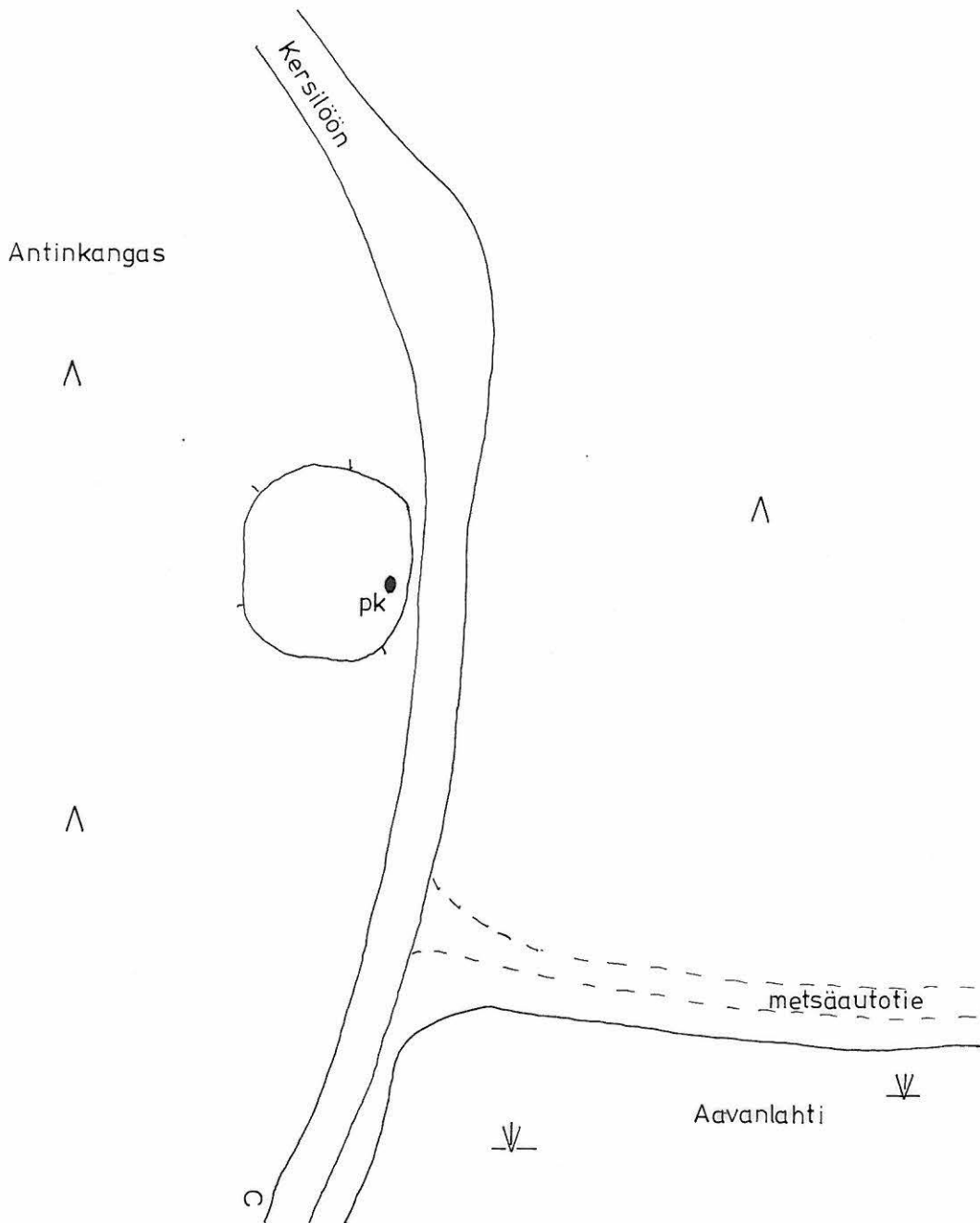
SODANKYLÄ 212 ANTINKANGAS

TAISTO KARJALAINEN 1999
YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:1000 30M

Piirt. Taisto Karjalainen

pk=pyyntikuoppa

SODANKYLÄ 213 ARMOSUVANTO A

TAISTO KARJALAINEN 1999

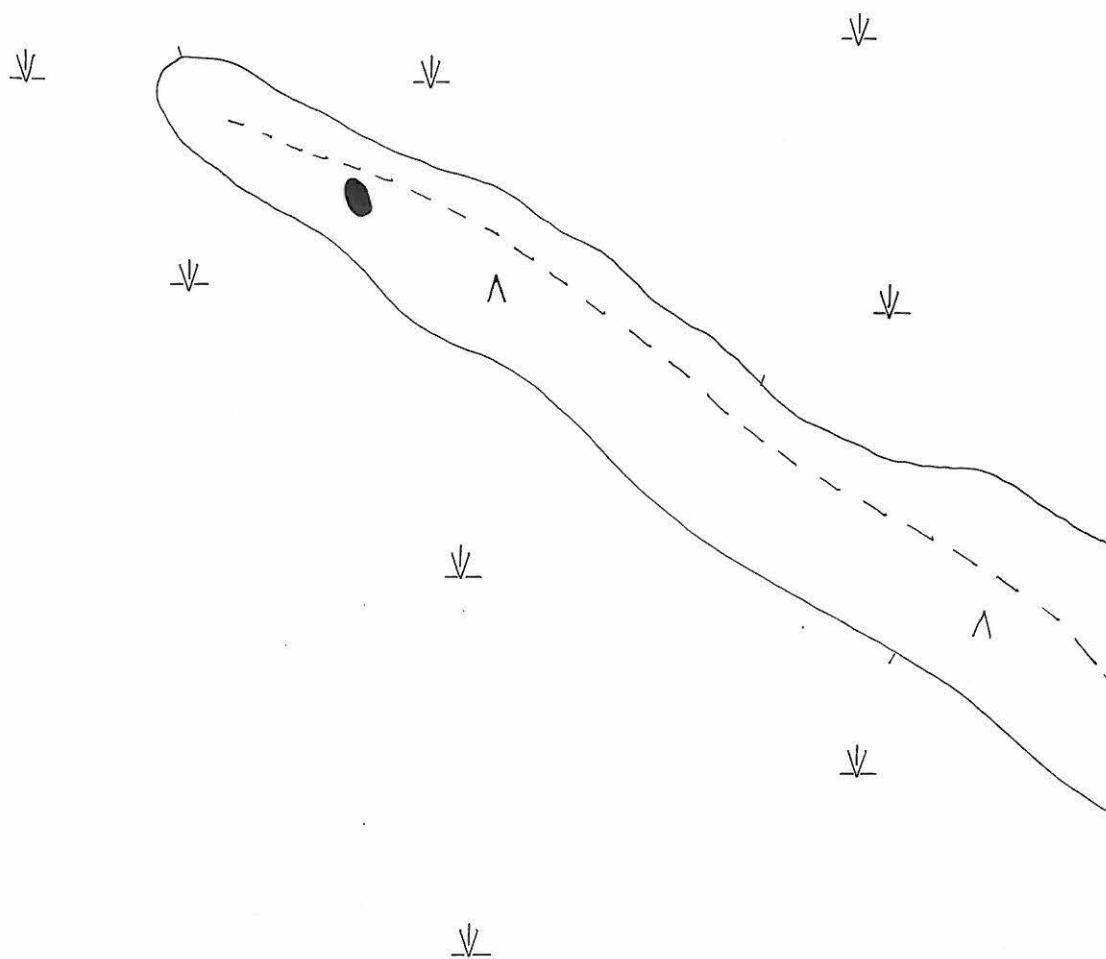
YLEISKARTTALUONNOS

MK1 :500 15M

Piirt. Taisto Karjalainen

● pyyntikuoppa

⋯ poropolku

SODANKYLÄ 214 ARMOSUVANTO B

TAISTO KARJALAINEN 1999

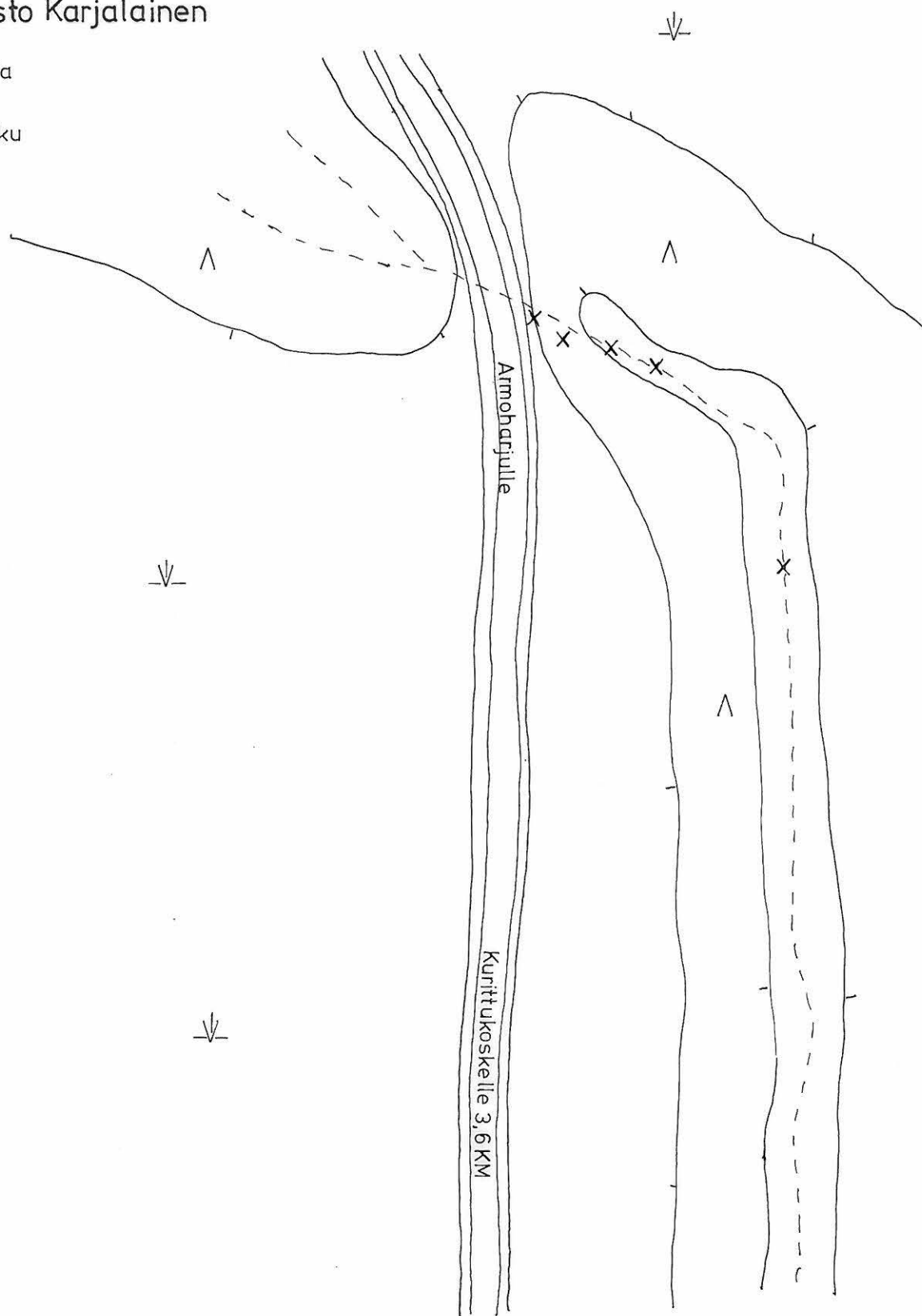
YLEISKARTTALUONNOS

MK 1 :1000 30 M

Piirt. Taisto Karjalainen

X Kvartsia

 Poropolku

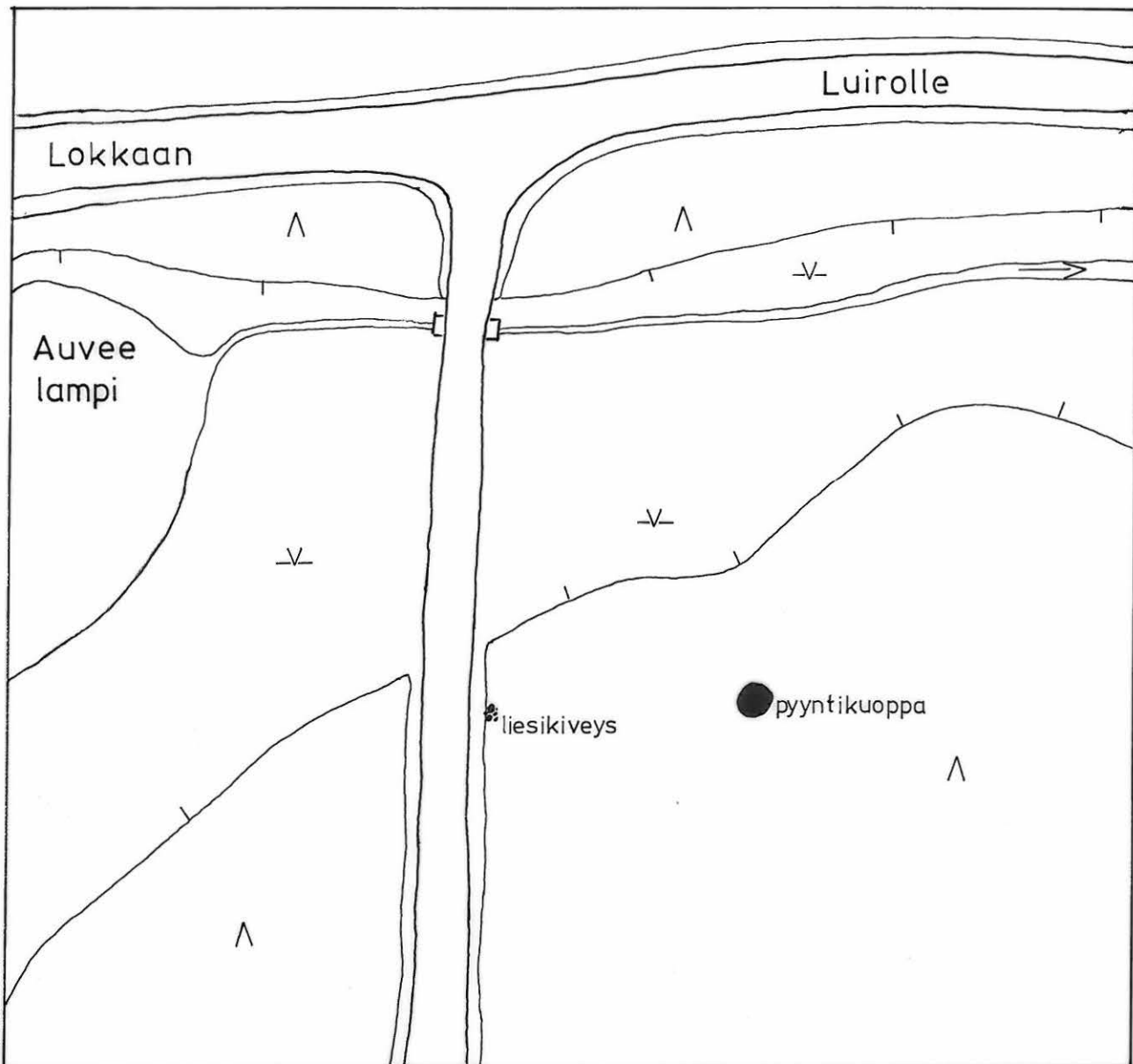
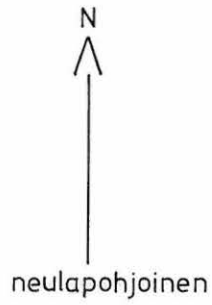
SODANKYLÄ 211 AUVEELAMPI

T.Karjalainen 1999

Yleiskarttaluonnos

mk 1:500 15 m

Piirt. T.Karjalainen

SODANKYLÄ 215 HANGASLEHTO

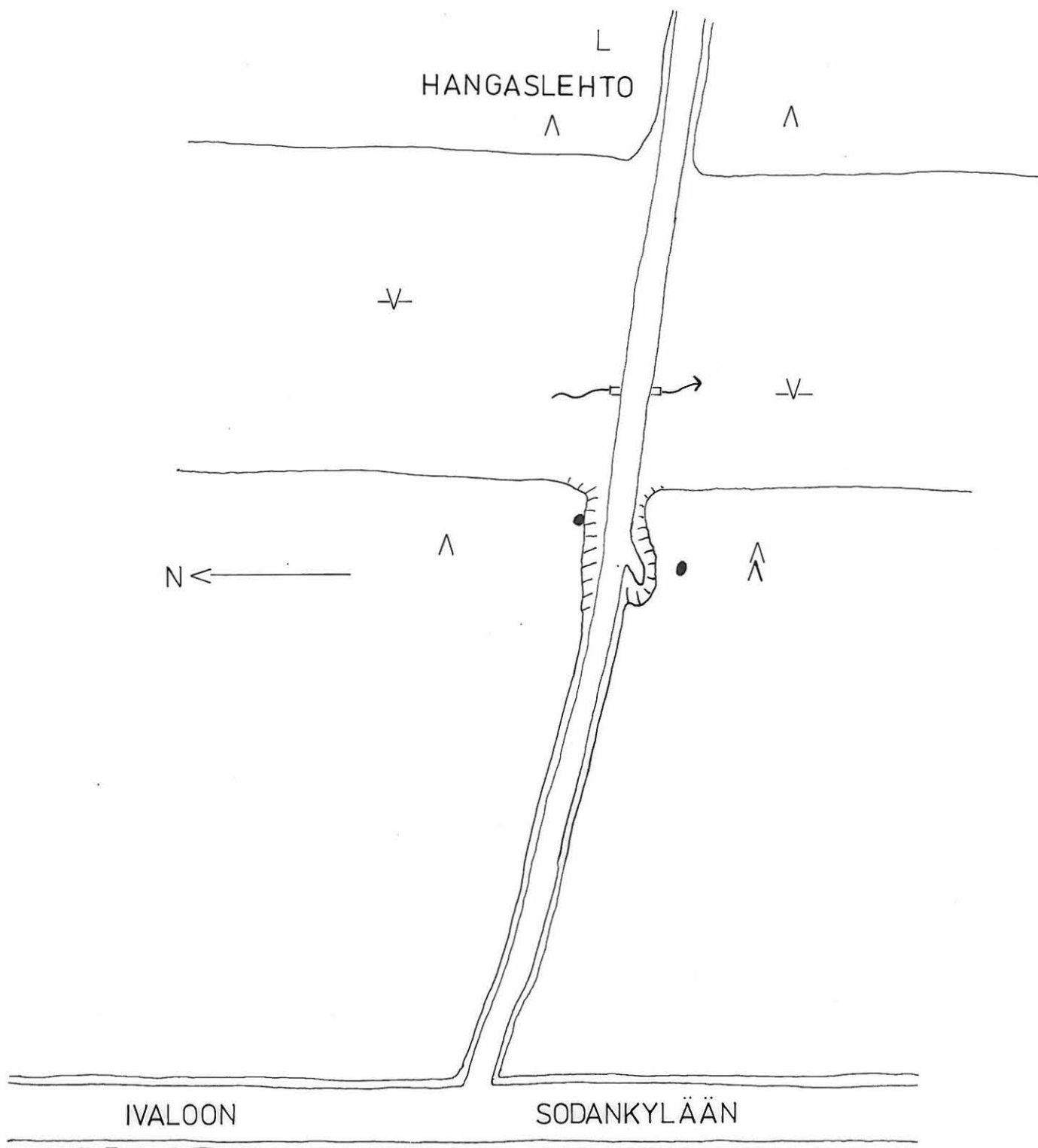
TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK1:500 15M

Piirt. Taisto Karjalainen

● pyyntikuoppa

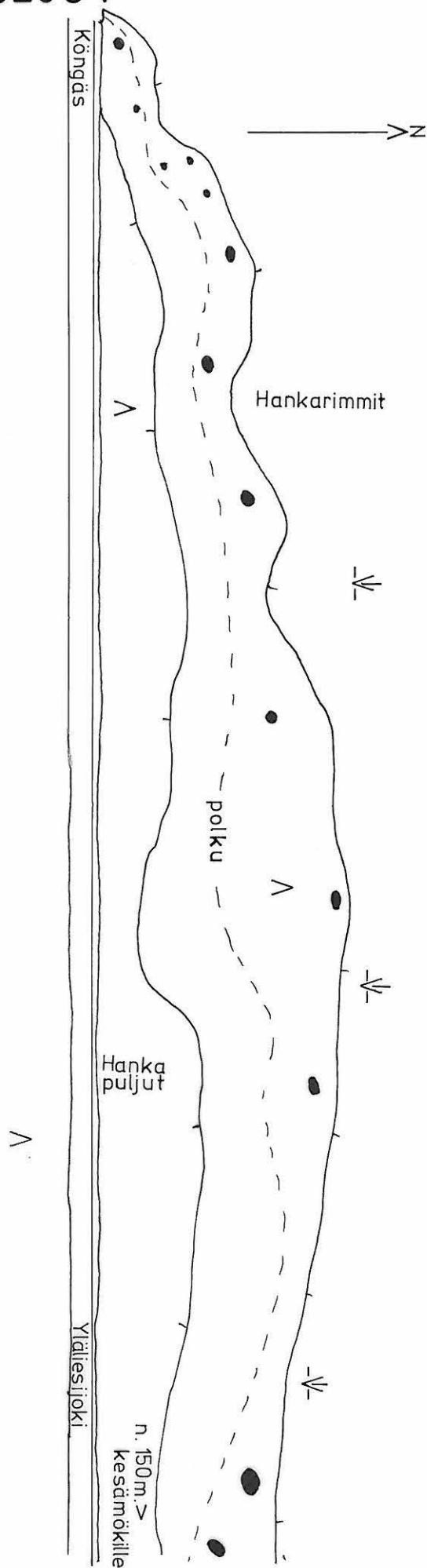
SODANKYLÄ 216 HANKAPULJUT

TAISTO KARJALAINEN 1999
YLEISKARTTALUONNOS

MK1 :1000 ————— 30 M

Piirt. Taisto Karjalainen

● pyyntikuoppa

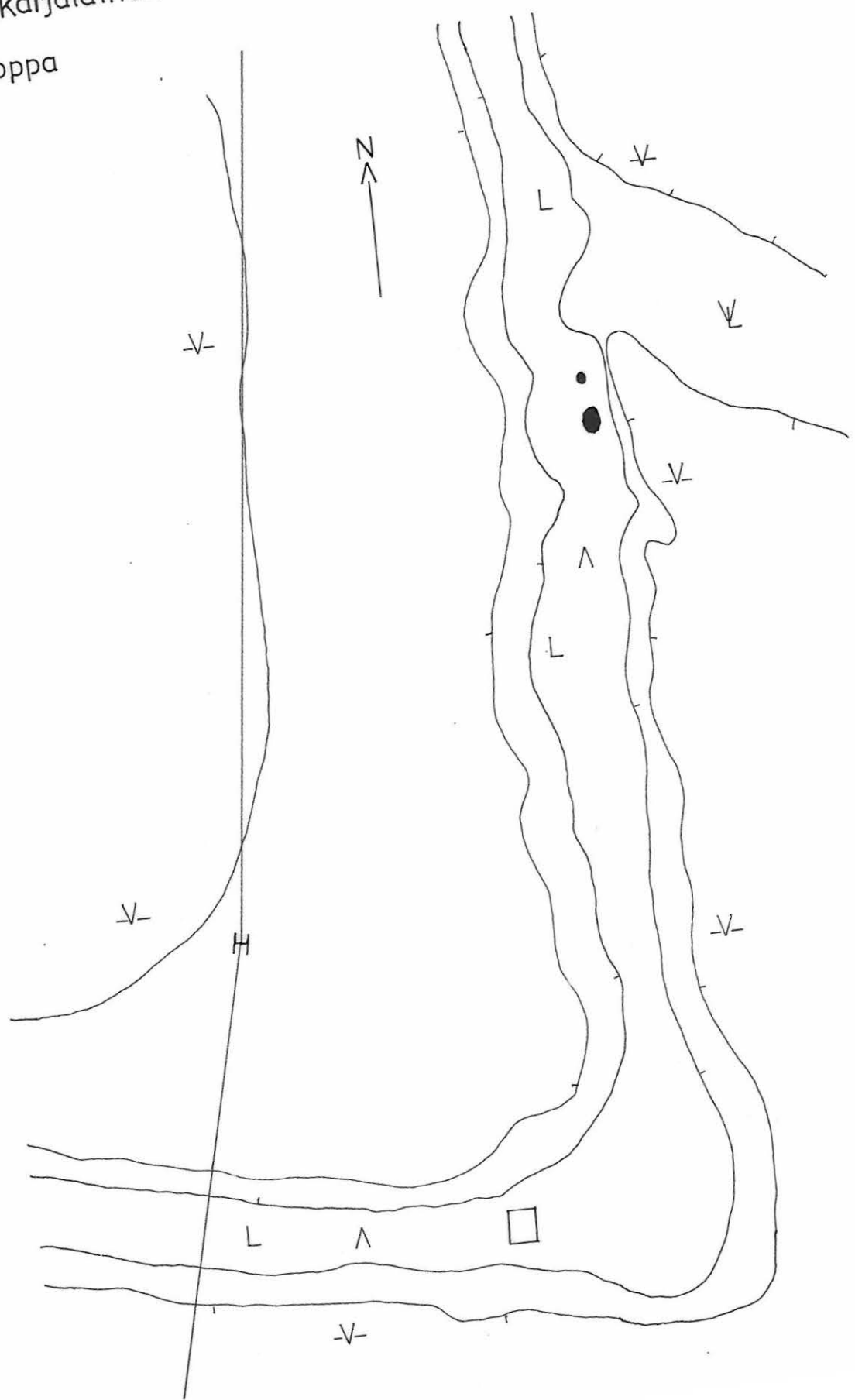

SODANKYLÄ 217 HANKARIMMIT

TAISTO KARJALAINEN 1999
YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:1000 30M
Piirt. Taisto Karjalainen

● pyyntikuoppa

SODANKYLÄ 218 HENTINLINTUKOTAMAA

TAISTO KARJALAINEN 1999
YLEISKARTTALUONNOS

MK1 1000 30M

Piirt. Taisto Karjalainen

● pyyntikuoppa

N ←

∇

∇

∇

∧

●12

●11

●10

●9

●8

●7

●6

●5

●4

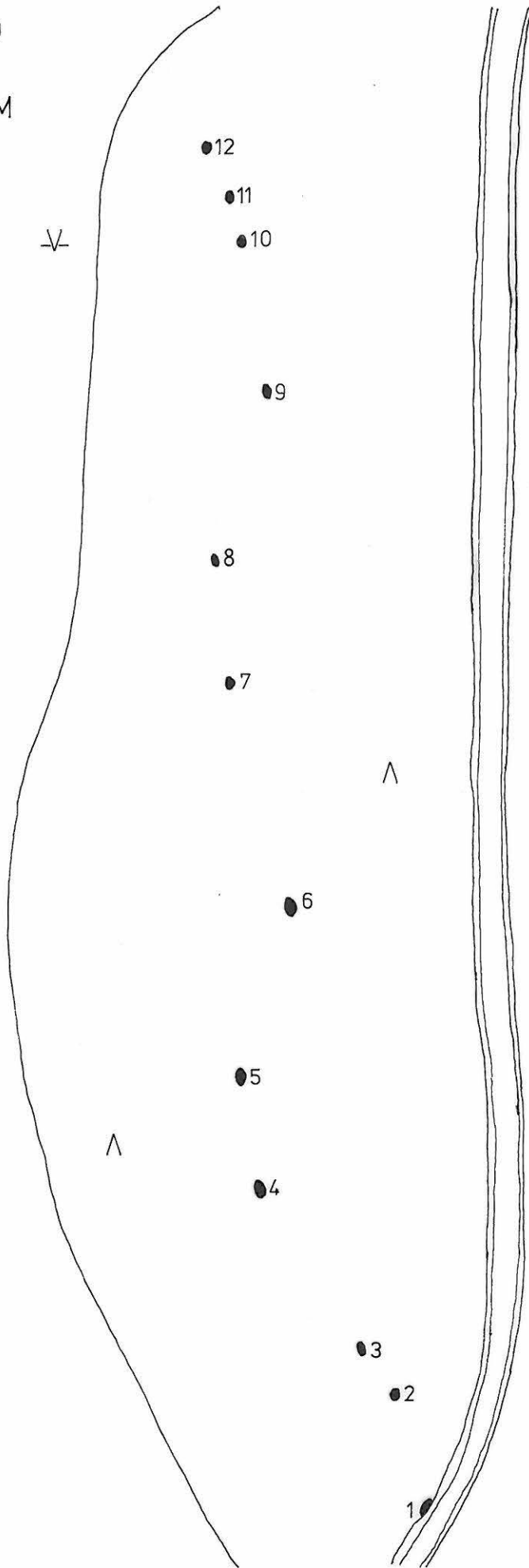
●3

●2

●1

∧

∧

SODANKYLÄ 219 HUUHKAMOJÄNKÄ

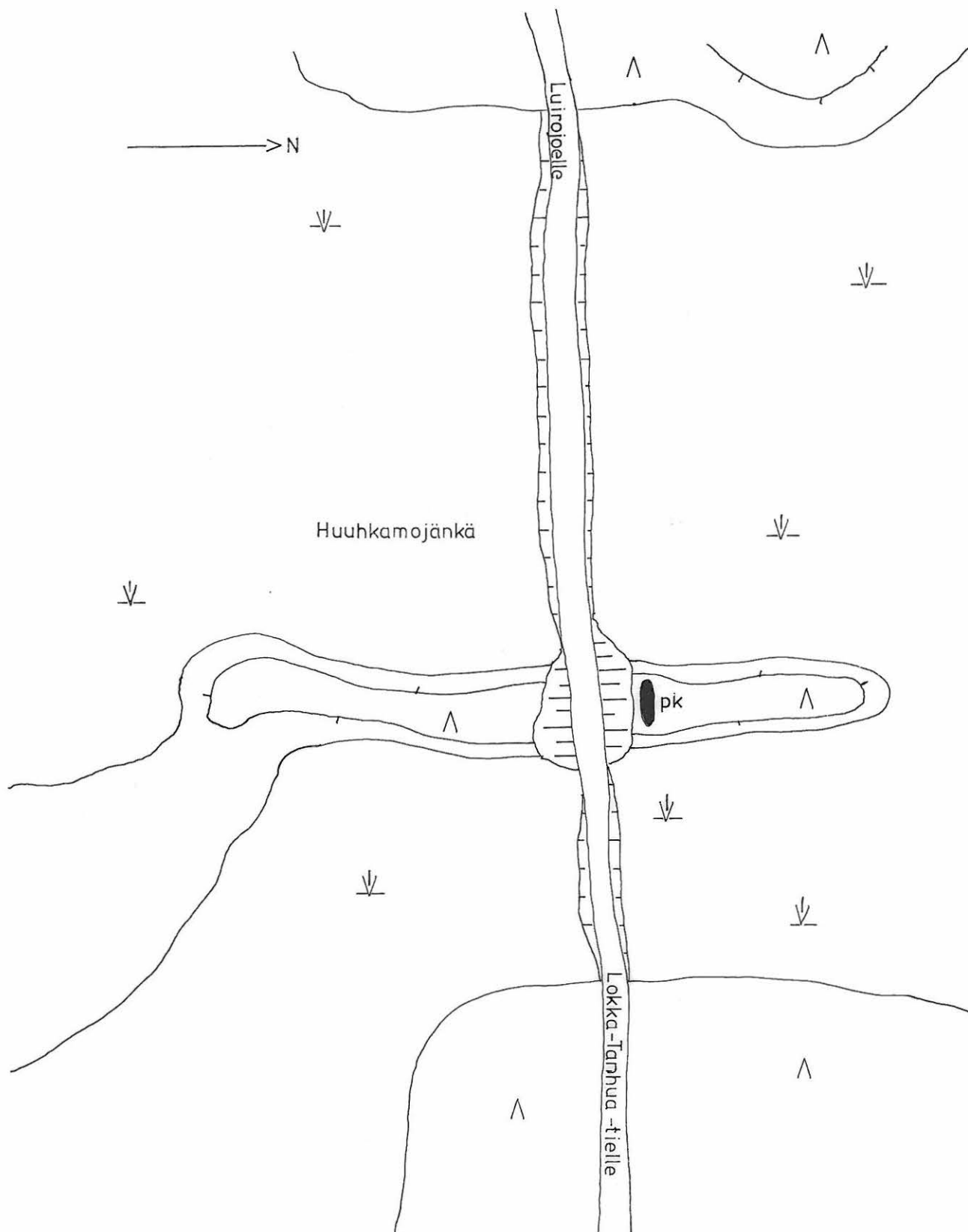
TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:500 15M

Piirt. Taisto Karjalainen

pk=pyyntikuoppa

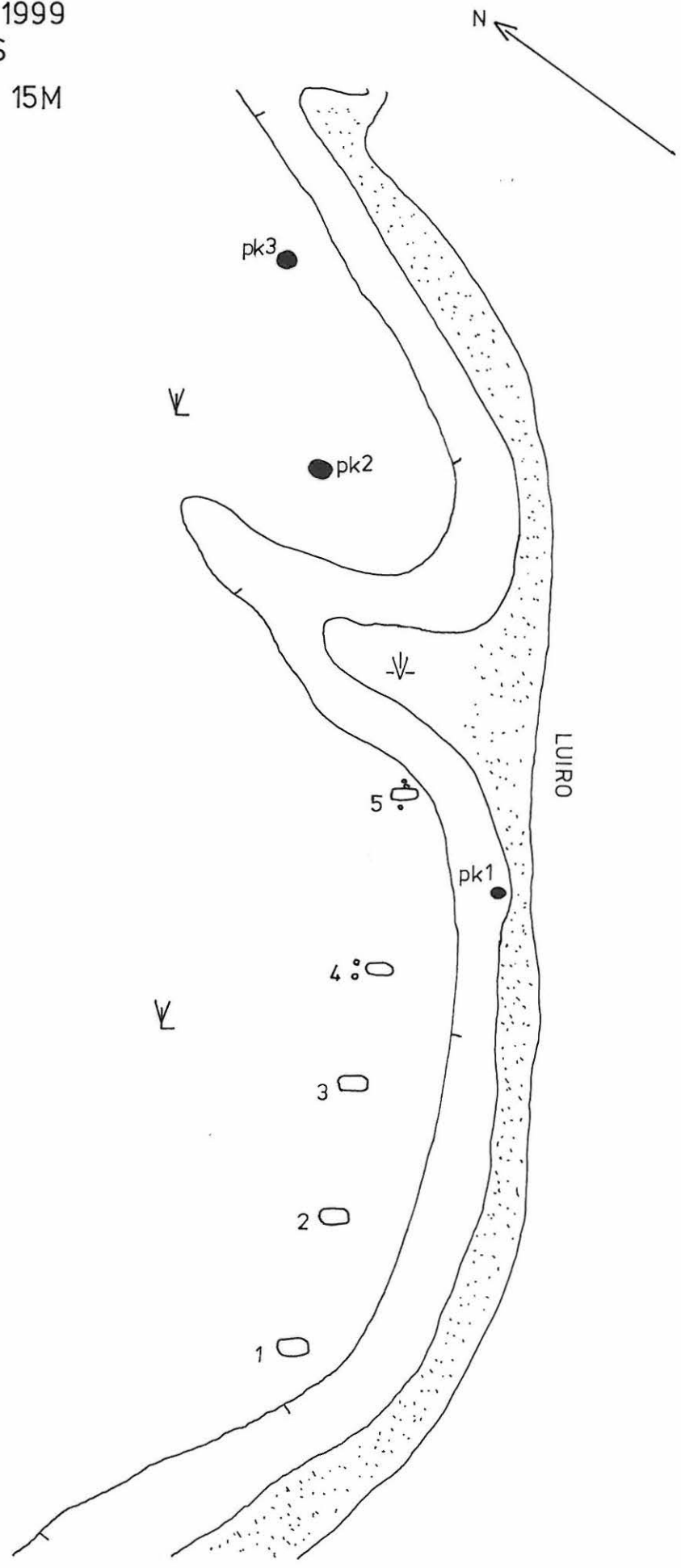
SODANKYLÄ 220 JUURISATKONMAA

TAISTO KARJALAINEN 1999
YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:500 15M

Piirt. Taisto Karjalainen

- kivilatomus
- pk pyyntikuoppa

SODANKYLÄ 221 KARINIVA

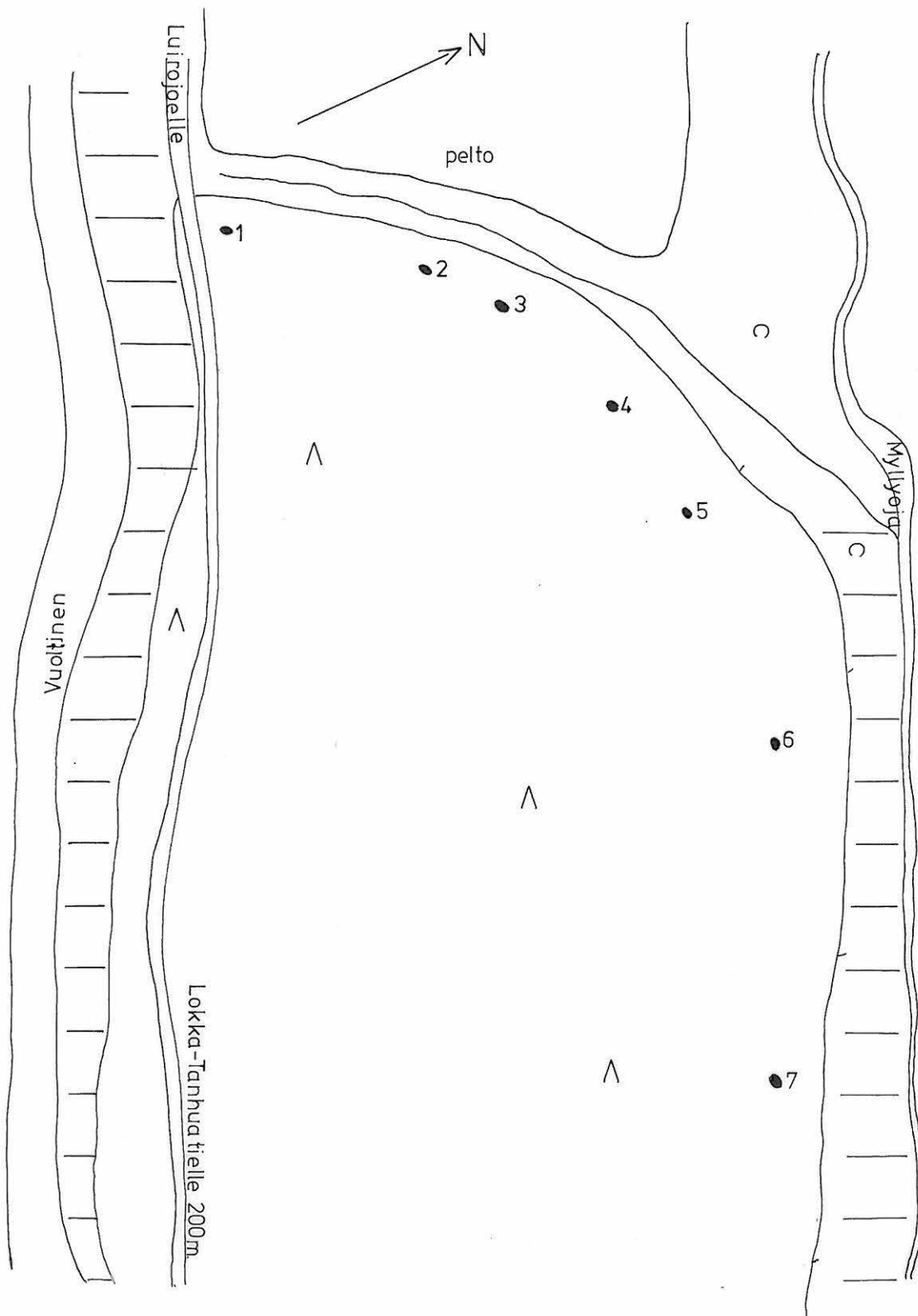
TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:2000 60M

Piirt. Taisto Karjalainen

● pyyntikuoppa

SODANKYLÄ 222 KOTIOJA

TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:1000 30M

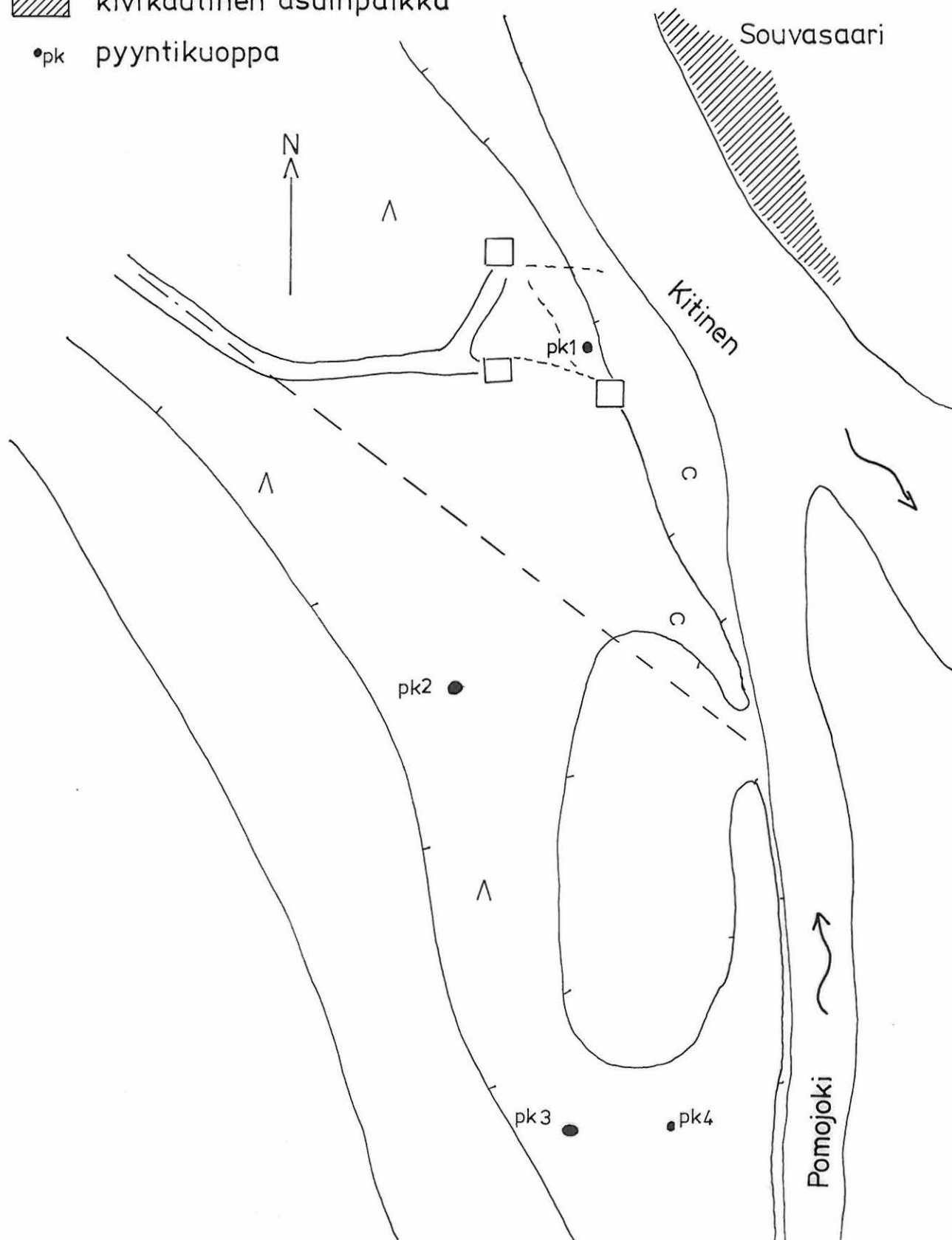
Piirt. Taisto Karjalainen

kivikautinen asuinpaikka

pyyntikuoppa

SODANKYLÄ 223 LUOLIKKOSELKÄ

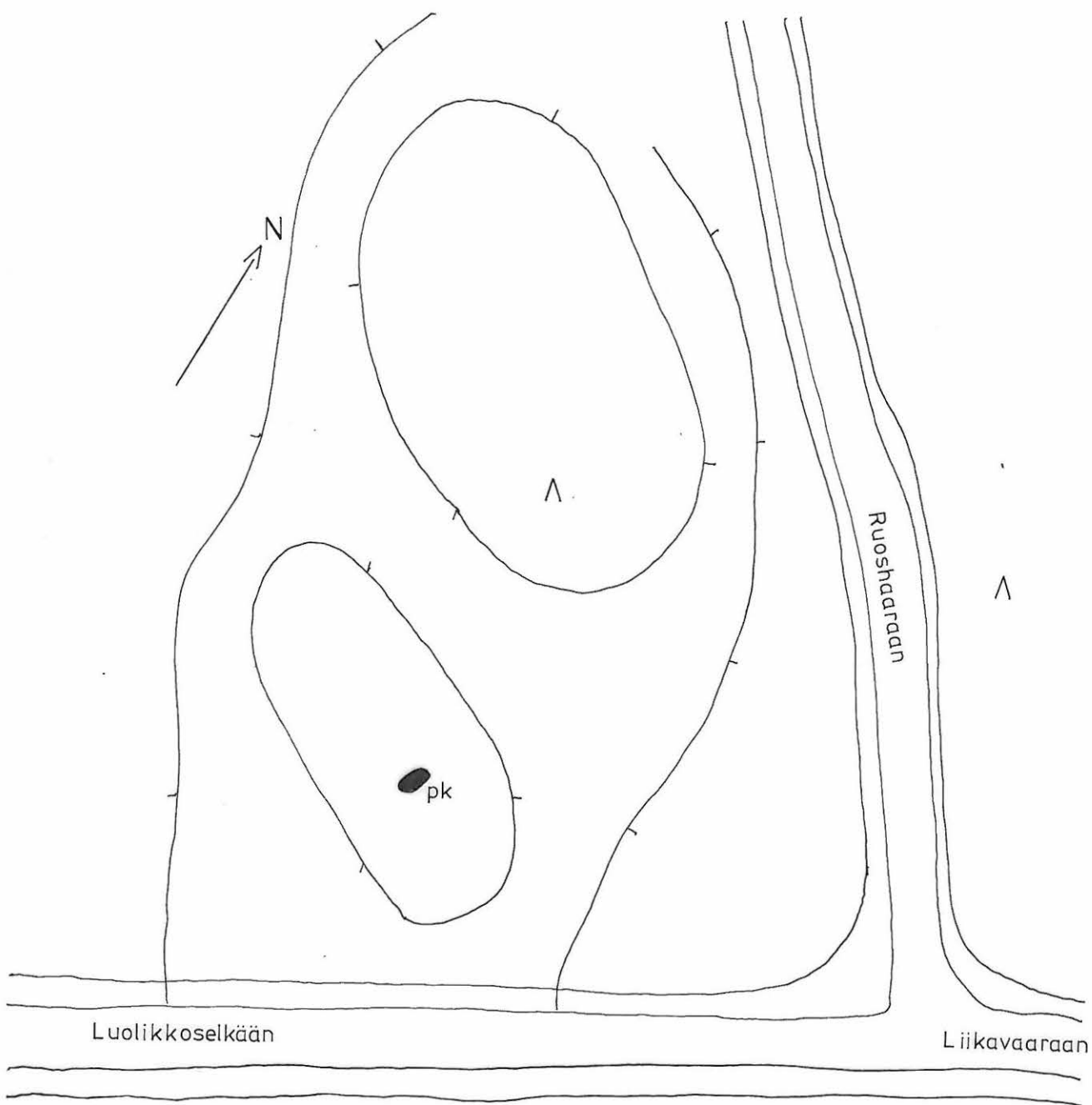
TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK 1: 500 15 M

Piirt. Taisto Karjalainen

pk = pyyntikuoppa

SODANKYLÄ 56 SOUVASAARI

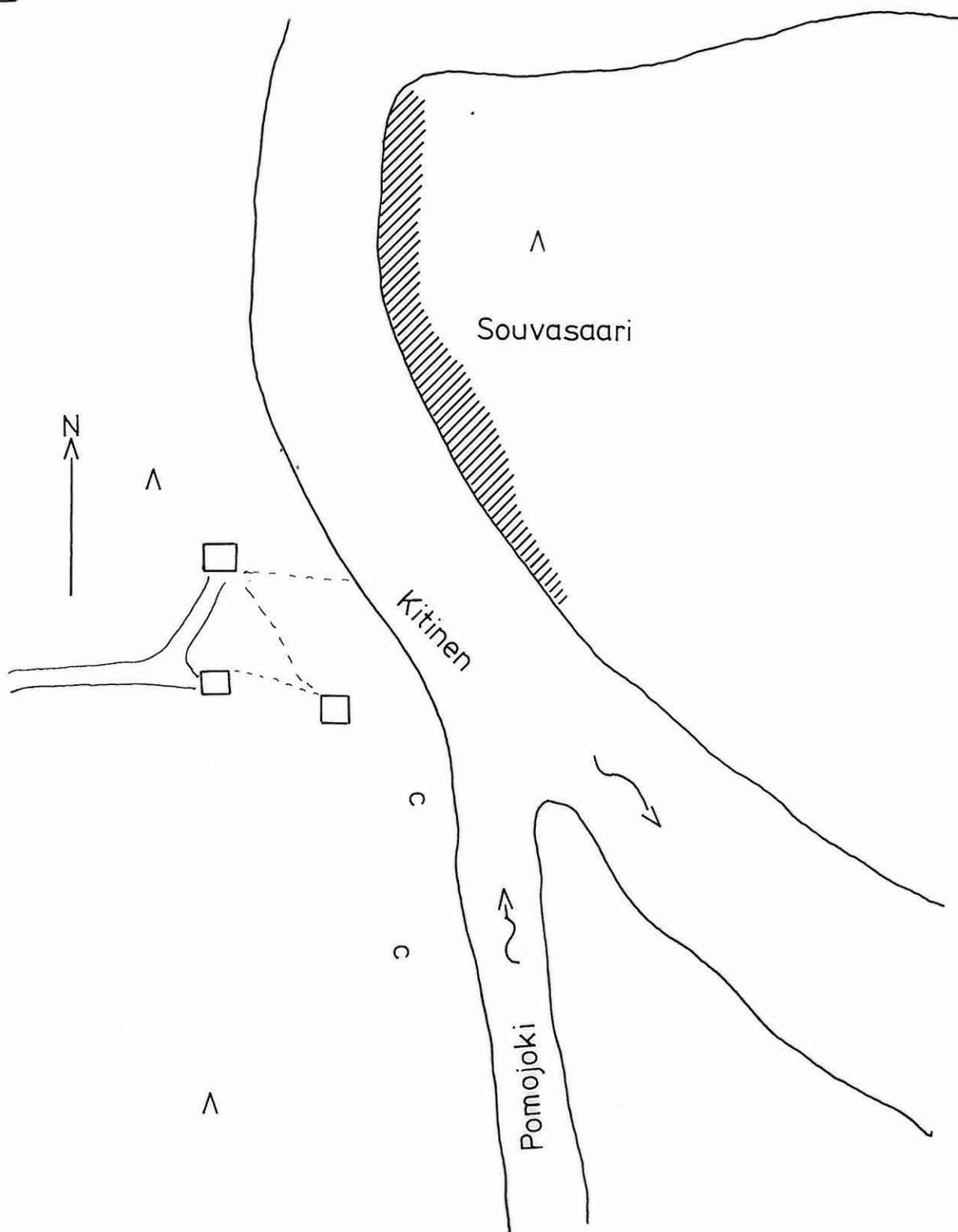
TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:1000 30 M

Piirt. Taisto Karjalainen

 kivikautinen asuinpaikka

SODANKYLÄ 224 PAINO-OJAN VITTIKKO

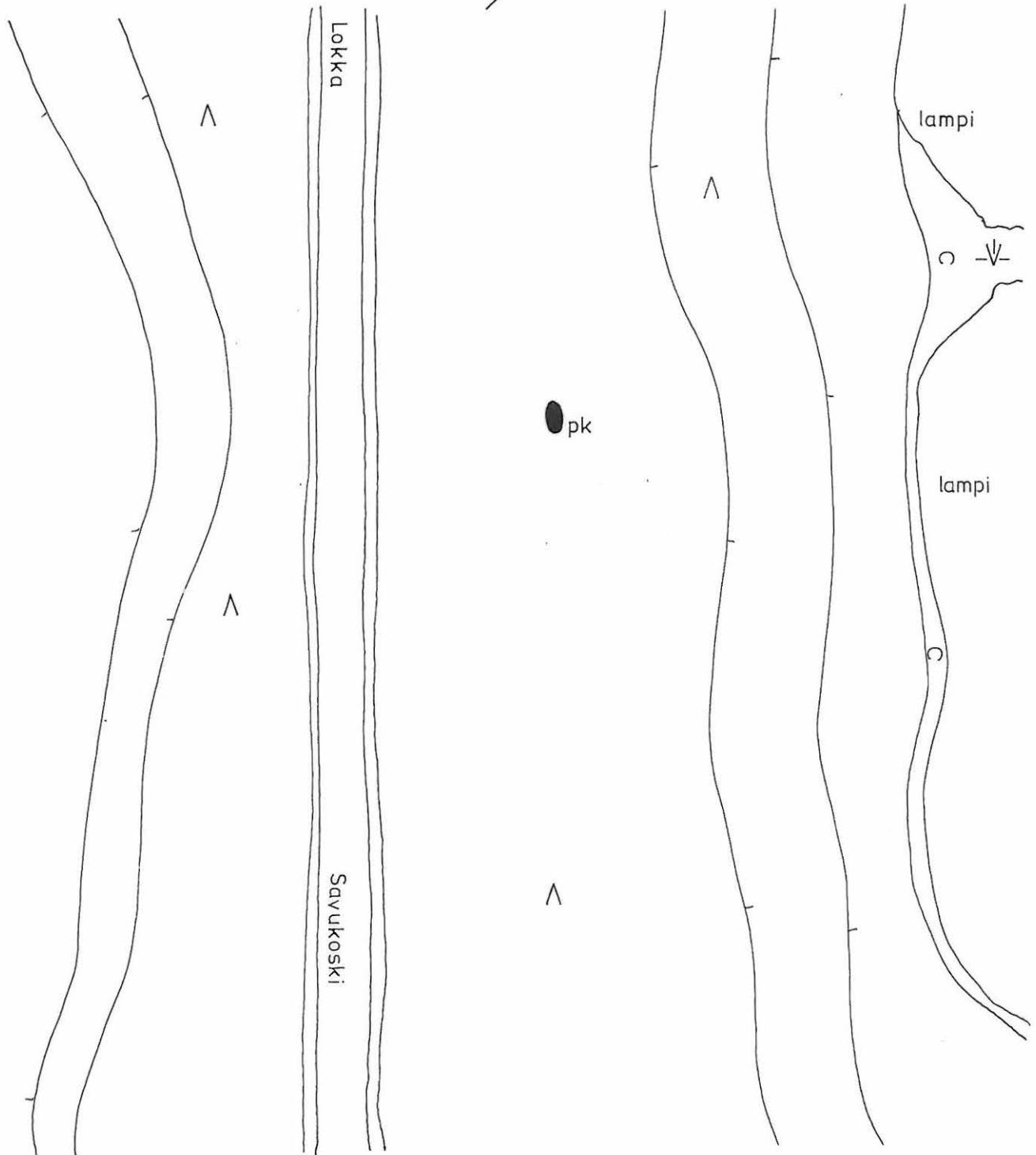
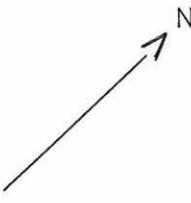
TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:500 15 M

Piirt. Taisto Karjalainen

pk=pyyntikuoppa

SODANKYLÄ 225 PEURAHAUDAT

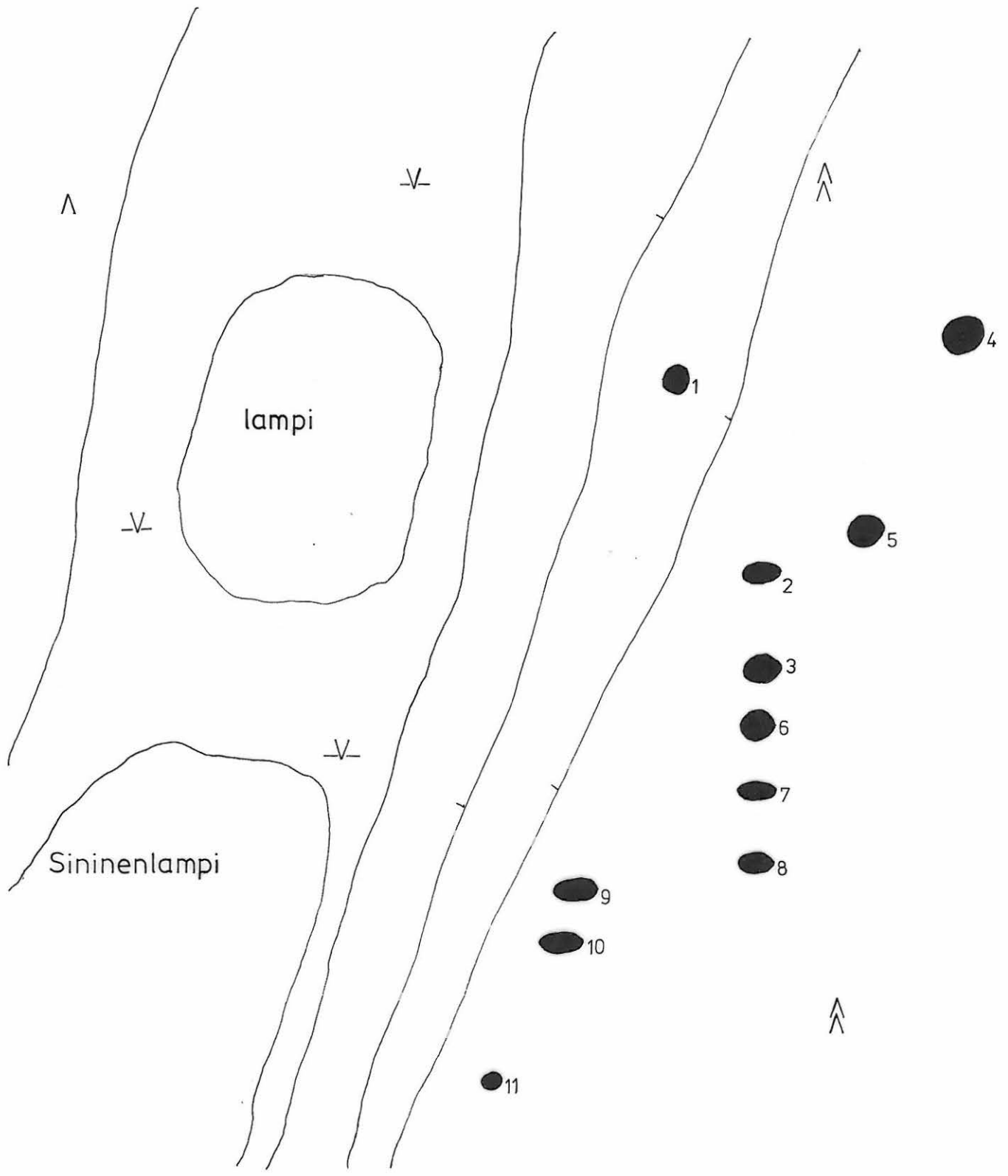
TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:500 15M

Piirt. Taisto Karjalainen

● pyyntikuoppa

SODANKYLÄ 226 PITKÄNSUVANNONMAA

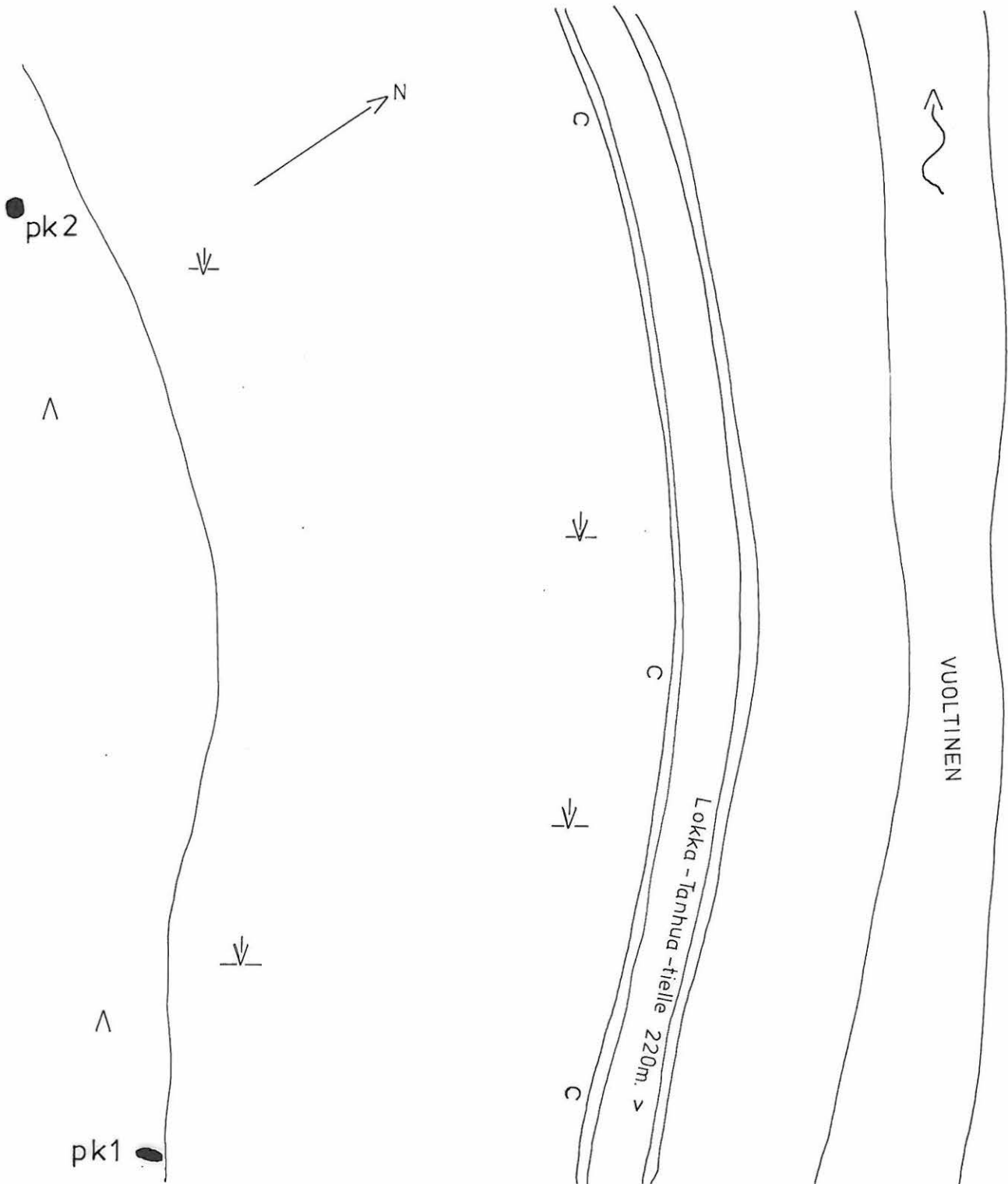
TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK 1:500 15 M

Piirt. Taisto Karjalainen

pk=pyyntikuoppa

SODANKYLÄ 227 ISO-POIKELA

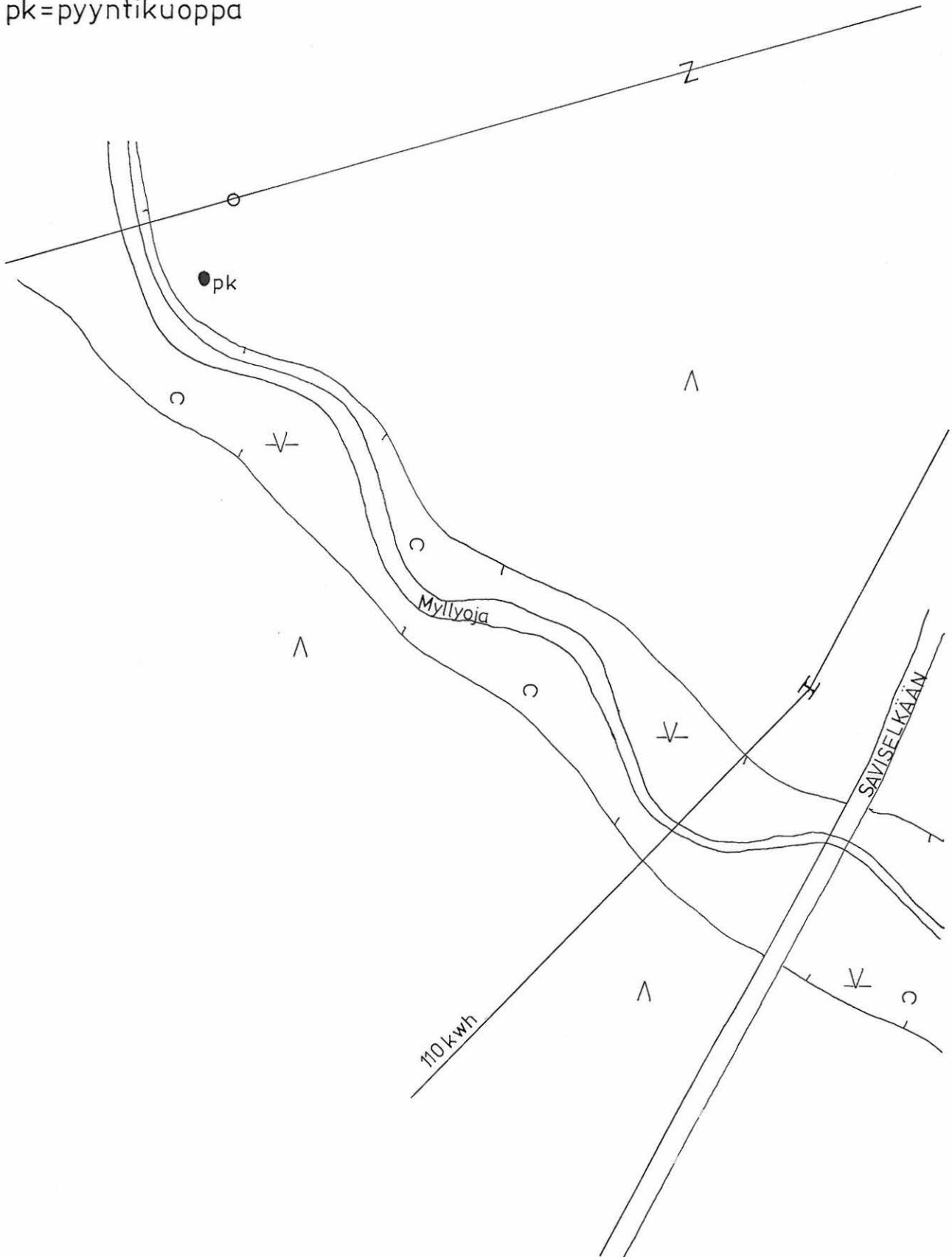
TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTALUONNOS

MK1:1000 30 M

Piirt. Taisto Karjalainen

pk=pyyntikuoppa

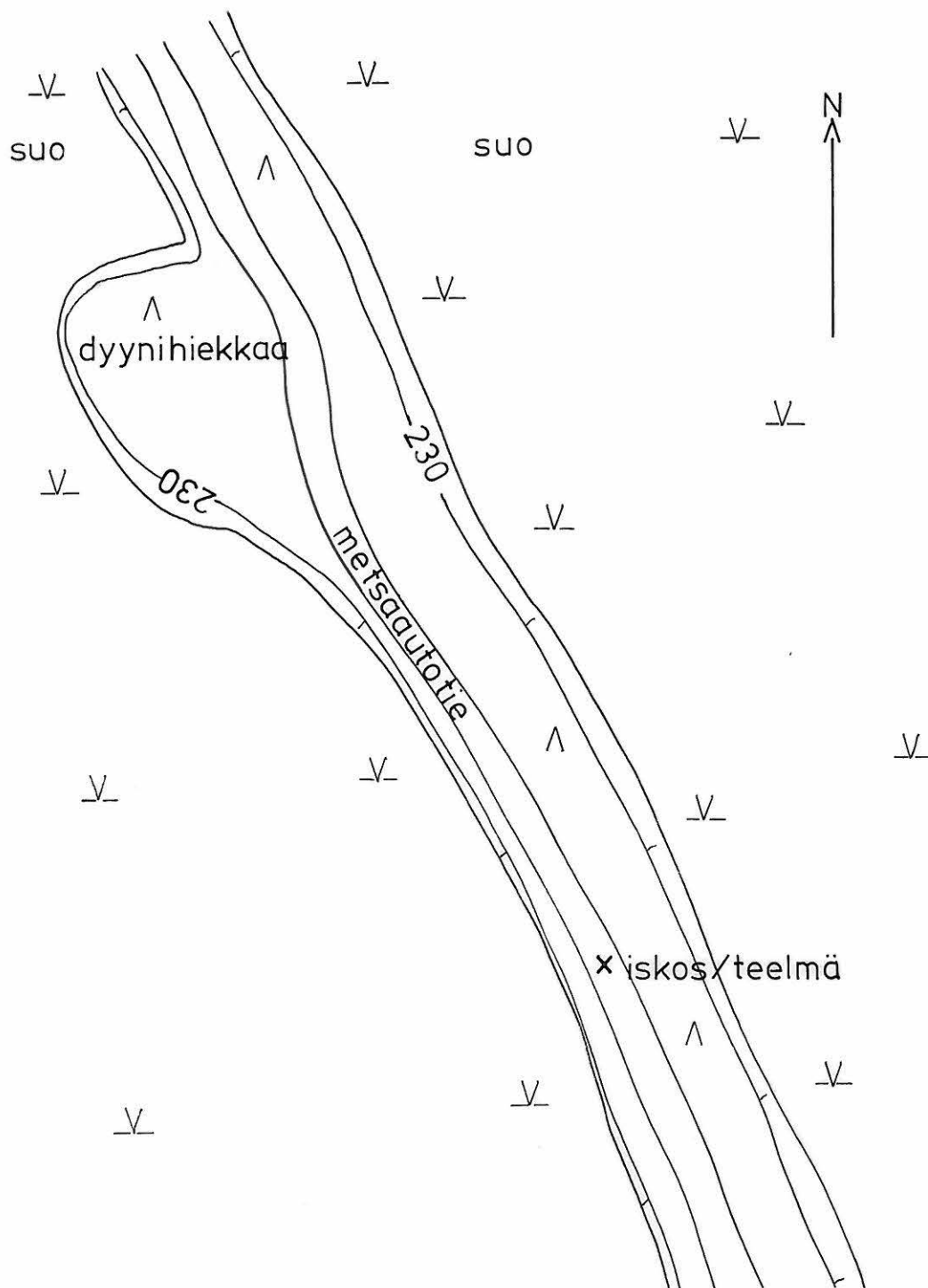
SODANKYLA 229 VERKATIVISA

TAISTO KARJALAINEN 1999

YLEISKARTTA LUONNOS

MK 1:1000 30M

Piirt. Taisto Karjalainen

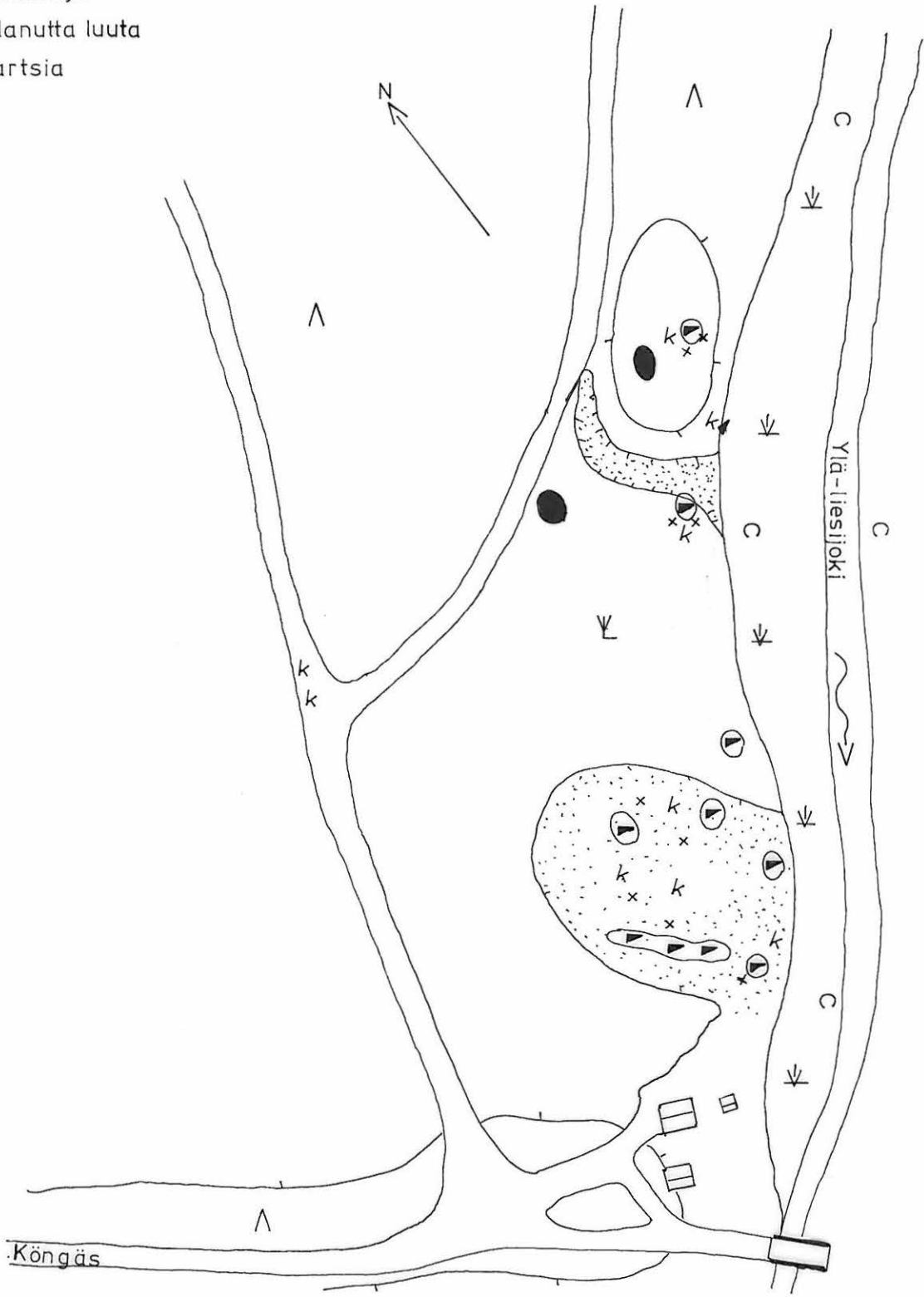
SODANKYLÄ 228 YLÄ-LIESIJOKI

TAISTO KARJALAINEN 1999
YLEISKARTTALUONNOS

MK1 :1000 30 M

Piirt. Taisto Karjalainen

- pyyntikuoppa
- ◐ liesikiveys
- x palanutta luuta
- k kvartsia

SODANKYLÄ

113792

14 KYLÄSELKÄ
Polku, ns. fossu-ura
Lokka-Tanhua-maantien
ja Kyläseljän välimaastossa.

113793

211 AUVEELAMPI
Auveelammen pyyntikuoppa.

113794

211 AUVEELAMPI
Liesikiveys tien leikkauksessa.

SODANKYLÄ

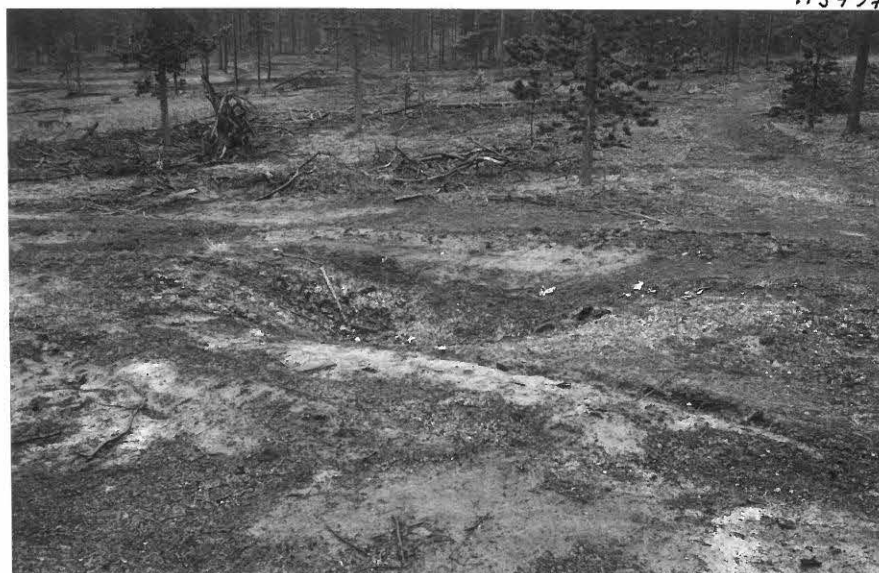
113795

228 YLÄ-LIESIJOKI
Kivikautinen asuinpaikka
kuvattuna Hankapuljulta.
Oikealla metsätyökämppeä.
S→N

113796

228 YLÄ-LIESIJOKI
Vesieroosiota asuinpaikalla.
Vasemmalla löytöpussin
kohdalla oli liesikiveys,
josta löytyi keramiikkaa
ja palanutta luuta.

113797

228 YLÄ-LIESIJOKI
Pyyntikuoppa ajo-urien
välissä.

SODANKYLÄ

113798

228 YLÄ-LIESIJOKI
Hajonneita liesikiveyksiä ja
kuartsia lentohiekassa.

113799

228 YLÄ-LIESIJOKI
Lentohiekka paljastuma, jossa
oli 9 tuhoutunutta liesikiveystä.

113800

222 KOTIOJA
Kotiojan pyyntikuoppa n:o 7
oli kesämökin pihassa.

SODANKYLÄ

113801

SOUVASAARI

Souvasaaren ranta on osittain kiveä eroosion varalta. Täuempänä oleva ranta kulua edelleen veden vaikutuksesta.

113802

215 HANGASLEHTO

Pyyntikuoppa n:o 2 tien leikkauksessa.

113803

224 PAINO-OJAN

VITTIKKO

Pyyntikuoppa mitan kohdalla.
S→N.

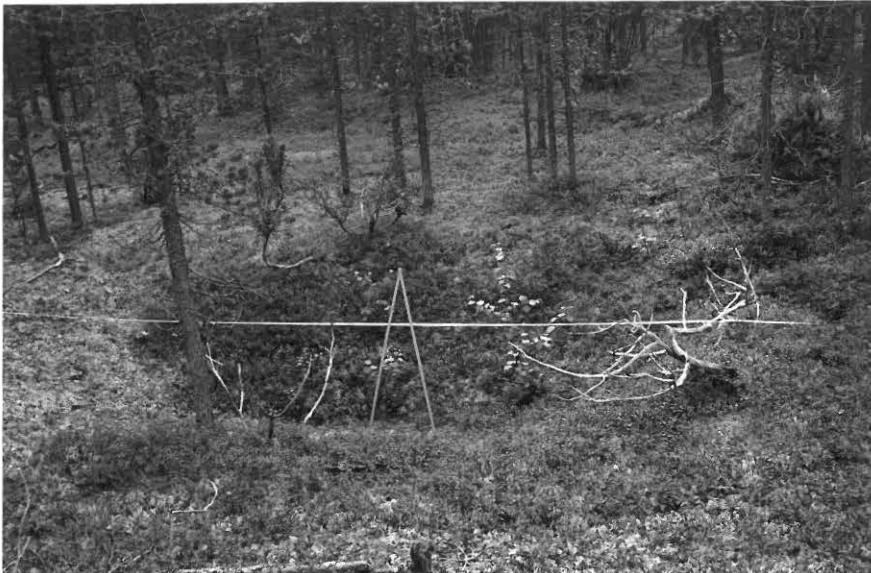
SODANKYLÄ

113804

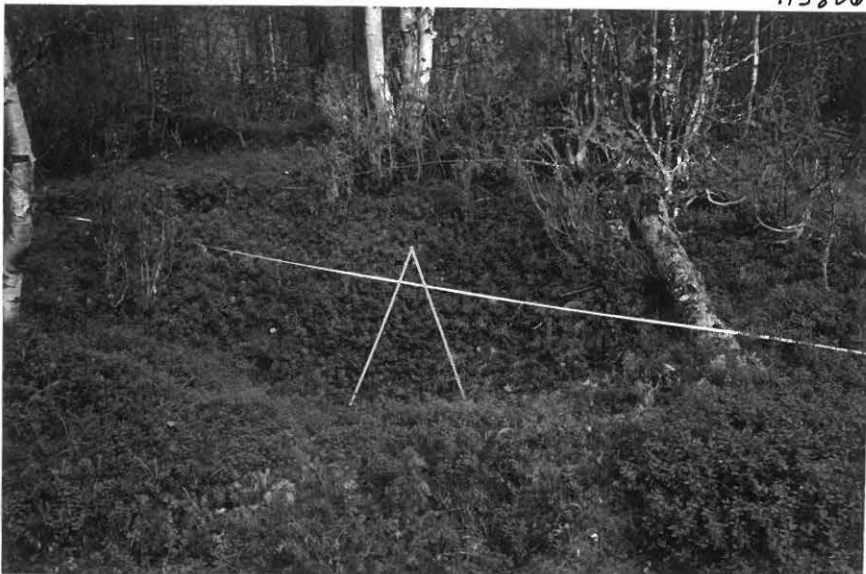
226 PITKÄNSUVAANNON MAA
Pyyntikuoppa n:o 2
risujen alla.

113805

221 KARINIVA
Pyyntikuoppa n:o 2

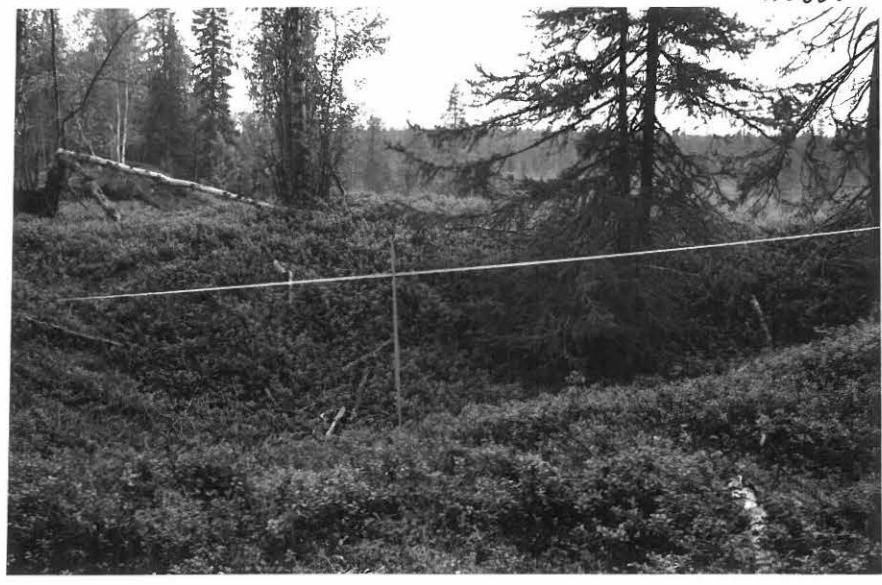
113806

221 KARINIVA
Pyyntikuoppa n:o 7

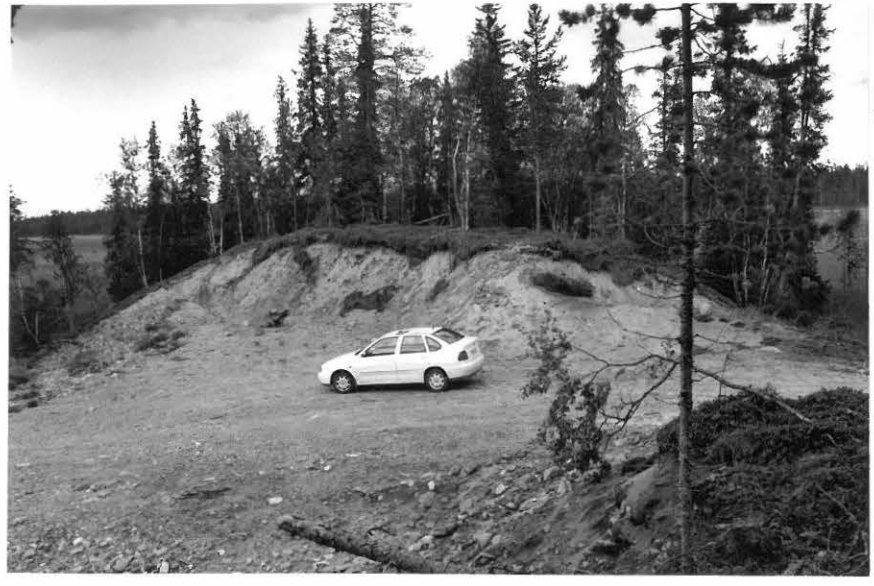
SODANKYLÄ

113807

219 HUOHKAMOJÄNKÄ
Pyyntikuoppa leikkasi kapean harjun N→S.

113808

219 HUOHKAMOJÄNKÄ
Pyyntikuoppa on tienleikkauksen takana harjulla S→N

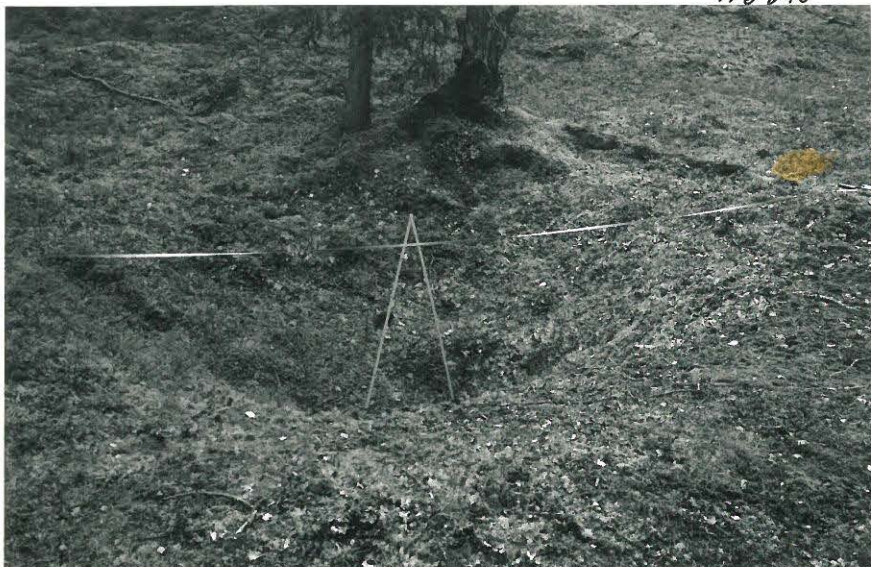
113809

212 ANTINKANGAS
Pyyntikuoppa näkyi hiekkatielle (mitan kohdalla).

SODANKYLÄ

113810

225 PEURAHAUDAT

Pyyntikuoppa n:o 07 oli
jyrkässä rinteessä.

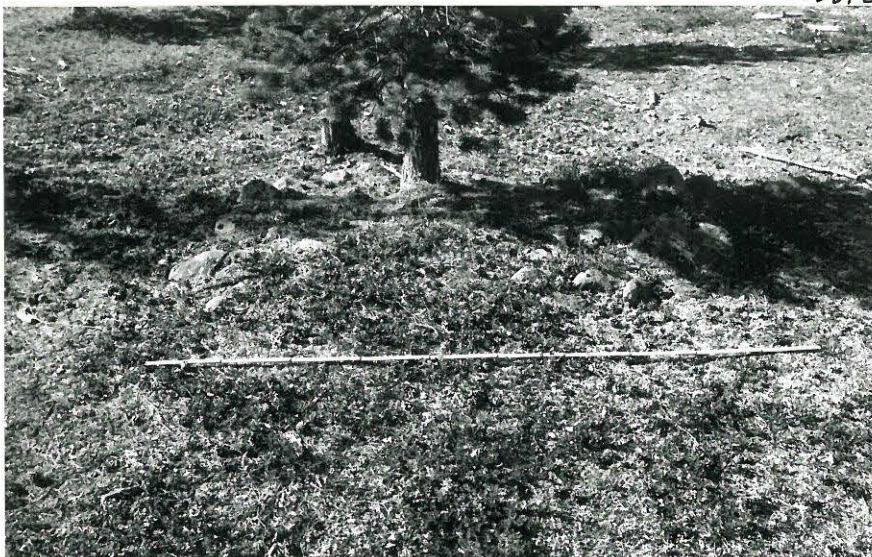
113811

218 HENTINLINTUKOTAMAA

Pyyntikuoppa n:o 04,
Pirjo Rautiainen ja
koiransa Siiri

113812

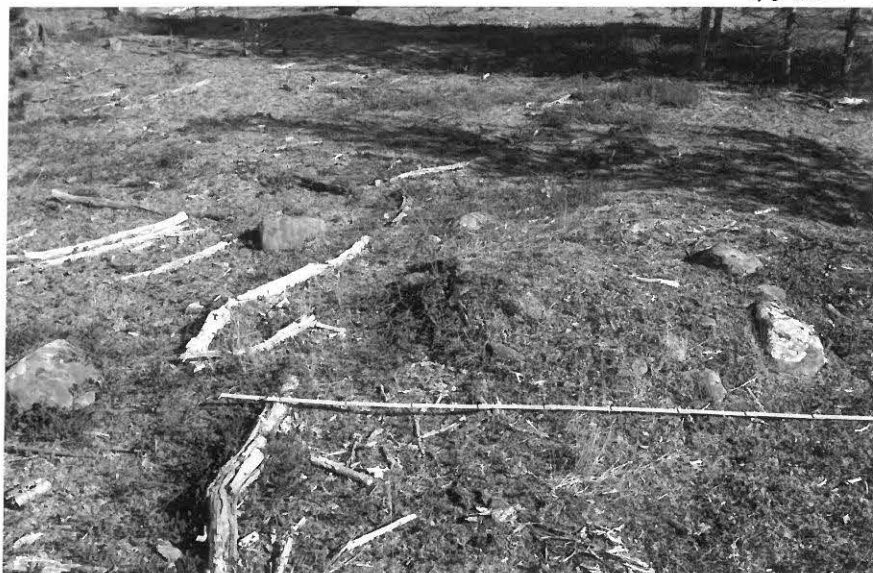

220 JUURISATKONMAA

Latomus 3. NE-SW.

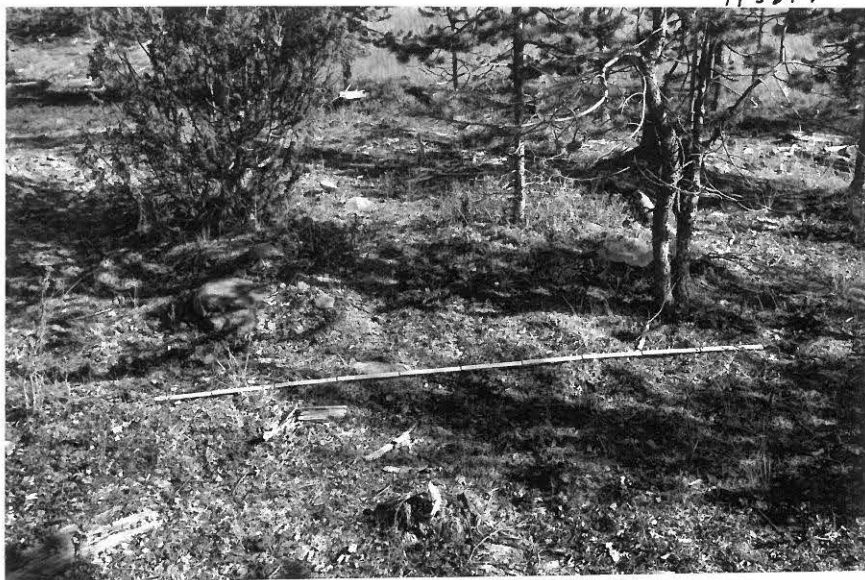
SODANKYLÄ

113813

220 JUURISATKON MAA
Latomus 4, SW → NE.

113814

220 JUURISATKON MAA
Latomus 5, SW → NE.

113815

220 JUURISATKON MAA
Yleiskuva varhaismetallikauden
Asuinpaikasta Luimolta kuvattuna.

LIITE 1 Aikaisemmat tutkimukset

Inventoialueen muinaisjäännösten aikaisemmat tutkimukset

Kohde	tutkimus	Löydöt
5 Juikenttä	koekaiv. C.Carpelan 1951, 1961 Kaiv. C.Carpelan 1962,1964,1965 Tark. 1986 J.Kankaanpää, P.Halinen	KM 15190:1 - 90, 23289:1 - 3 SU 5577:1 - 405, SU 5606: 1 - 779 SU 5625:1 - 992.
8 Vajukoski	Kaiv. A.M.Tallgren 1907 Koekaiv. M.Torvinen 1979 Inv. M.Torvinen 1978	KM 4740:1 - 4.
10 Kevitsa	Tark. A.M.Tallgren 1097 Tark. M.Sarkkinen 1993	
11 Ristikenttä	Tark. A.M.Tallgren 1907	
12 Autiokenttä	Inv. M.Torvinen 1978 Kaiv. Honkanen 1979 Kaiv. M.Torvinen 1979 - 80	KM 20453:1 - 2, 20585:1 - 148 20592:1 - 135,21046: 1 - 246.
14 Kyläselkä	Tark. C.Carpelan, P.Miettinen, T.Miettinen 1961 Kart. P.Miettinen, T.Miettinen 1968 Kart. C.Carpelan 1988 Hoito ja kart. J.Moisanen 1988	
24 Saiveljärvi	Tark. M.Torvinen 1992	
25 Säynäjäloukkokumpu	Tark. C.Carpelan 1963, J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	KM 23295:1 - 6, SU 5587:9
26 Sarvikotamaa	Tark. J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	KM: 23297: 1 - 2
53 Kersilösuvanto	Inv. P.Halinen 1991	KM: 26955:1 - 3
54 Uusitalo	Inv. P.Halinen 1991 Kaiv. P.Halinen 1992	KM: 26956, 27674:1 -
55 Matarasaari	Inv. P.Halinen 1991 Kaiv. P.Halinen 1992	KM: 26958: 1 - 2, 17676:1-
56 Vajusuvanto SW Mattivainaanpalot	Inv. P.Halinen 1991 Kaiv. P.Halinen 1992	KM: 26959: 1 - 2, 26960: 1 - 2 26961: 1 - 8, 27677:1 - , 27678:1 - 27679:1 -
56 Souvasaari	Tark. M.Torvinen 1978 Kaiv. M.Torvinen 1979 Tark. J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	KM: 20451:1 - 3, 20738:1 - 141, 23291:1.
8 Lokan lossiranta	Tark. A.Erä - Esko 1957 Inv. J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	KM 14175, 17133
34 Saulahdenaapa	Kaiv. C.Carpelan 1964 Kaiv. A.Siiriäinen 1965	Sgr. 5605: 1 - 12 KM: 16863: 1 - 152
36 Lokanloma	Kaiv. T.Miettinen & P. Miettinen 1966 Kaiv. T.Miettinen & P.Miettinen 1967	KM: 17132:1 - 132 KM: 17476:1 - 92
76 Riitankirämiä	Kaiv. C.Carpelan 1964 Inv. J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	Sgr. 5607:1 - 5

77 Painokumpu	Kaiv. C.Carpelan 1964 Inv. J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	Sgr.5608:1 - 2 KM: 23294: 1 - 4
79 Vanhakenttä	Kaiv. C.Carpelan 1964 Inv. J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	Sgr. 5609:1 - 2
80 Kotamaa	Kaiv. C.Carpelan 1964 Inv. J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	
81 Kuukkelinmaa	Kaiv. C.Carpelan 1964 Inv. J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	Sgr. 5610
82 Hautaniemi	Tark. C.Carpelan 1964 Inv. J.Kankaanpää & P. Halinen 1986	
83 Pieni Hanhivaara	Tark.J.Kankaanpää & P.Halinen 1986	
84 Vuoremarova	Tark. J.Kankaanpää & P. Halinen 1986	KM: 23296:1 - 2.
197 Petkula Matarasaari Se	Tark. M.Sarkkinen 1993	
198 Petkula Mataraoja	Tark. M.Sarkkinen 1993	
199 Suukoski N	Tark. M.Sarkkinen 1993	
205 Valkea Silmävaara	Tark T.Miettinen & P.Miettinen 1966 Tark. J.Kankaanpää & P. Halinen 1986 Tark. M.Sarkkinen 1933	
206 Petkula Mataraoja	Tark.M.Sarkkinen 1993	
207 Kersilö Antinkangas	Tark. M.Sarkkinen 1993	